

NOËL CALEF

**ASCENSOR
SPRE EŞAFOD**

NOËL CALEF

ASCENSOR SPRE EȘAFOD

Traducere de
Marga și Gheorghe Wolff

Coperta de
MIHAI MĂNESCU

Versiune 1.0

NOËL CALEF
ASCENSEUR POUR L'ECHAFAUD
© 1958, ARTHÈME FAYARD

Colecția Enigma

EDITURA UNIVERS

București, 1970

CAPITOLUL I

Brusc, toate felinarele s-au aprins în același timp. Lumina zilei persista încă și razele neonului se pierdeau pe asfaltul spălat de rafalele ultimei ploi. Mulțimea se înghesuia în jurul marilor magazine. La ferestrele caselor nici țiipenie de om; fiecare profita de după-amiaza de sâmbătă și unii plecau pentru week-end la țară.

Totuși, în multe birouri se mai lucra. Pe alocuri, în clădirile din centru, ferestrele erau luminate. Asta era situația la câteva etaje ale clădirii Uma-Standard, construită într-un țiipător stil modernist pe bulevardul Haussmann.

În spatele unei ferestre întredeschise, un bărbat și o femeie stăteau față în față. El ședea în fotoliu, la un birou de metal, ea – cu bloc-notes-ul pe genunchi – aștepta răbdătoare continuarea scrisorii.

Bărbatul lăsa capul în jos. Furat de gânduri, încerca să-și închipuie viitorul și să se agațe de o rază de speranță. N-o mai vedea pe secretară, deși se afla la un metru de el.

Se uită mecanic la ceas. „E pentru a zecea oară, se gândi ea. Hotărât, nu-mi place cu această cută lipsită de energie în colțul gurii.” Deodată i se păru că a descoperit adevărul „E îndrăgostit!” Apoi ridică din umeri. Imposibil. Își iubea prea mult soția. Fustangiu, da...

Și pentru a verifica aceasta își trase ușor fusta, descoperindu-și picioarele până la genunchi. El nu schiță însă niciun gest.

Atmosfera începea să se încarce cu o complicitate inconștientă care se amesteca cu vaga toropeală a acestui început de primăvară.

Tresăriră amândoi când atmosfera de penumbră și liniște aparentă fu întreruptă de soneria stridentă a telefonului. Bărbatul făcu o mișcare atât de violentă, încât se lovi de birou. Soneria se auzi din nou.

— Denise, vezi cine e, spuse el cu un gest de enervare.

Ea ridică receptorul:

— EXIM, Societatea de Export-Import Julien Courtois. Domnul Courtois? Să văd dacă este aici. Un moment, doamnă.

Acoperi microfonul cu mâna și buzele ei articulară: „Soția dumneavoastră”. El schiță un gest de reținere, apoi luă receptorul.

— Alo? Ce s-a întâmplat? Ah! Ești prea drăguță. Foarte bine... Cum? Ce-ți trece prin cap... Lucrez, cum ți-am spus... Dimpotrivă... în plină formă.

Se întrerupse pentru a asculta vorbele soției. Replicile ei soseau, deformate. Apoi tonul lui deveni mai ridicat:

— Nu. Ce-ți trece prin minte? Îți dai seama, dacă am ratat week-end-ul, e pentru că...

Se întoarse spre Denise ca și cum ar fi vrut s-o ia ca martoră dar saliva i se uscă în gură; ea se așezase din nou, încrucișându-și picioarele și acum schița un surâs.

— Nu! țipă el în receptor, fără să-și poată desprinde privirea de la picioarele secretarei.

Zgomotele din receptor se auzeau clar. El îndepărtă receptorul de la ureche și surâse, stângaci, secretarei.

— Nicidecum, Geneviève. Ai telefonat pentru a fi sigură că sunt aici? Ei, bine... vezi?... Sunt aici!

În timp ce vorbea își urmărea secretara. Privirea ei ironică îl stânjenea. Glasul soției sale deveni atât de puternic, încât trebui să îndepărteze și mai mult receptorul. Prezența străină în cameră îl jena. Își îndreptă ochii spre Denise; va înțelege ca oare să treacă în camera de alături? Degeaba, ea nu-i mai acorda nicio atenție și foarte serioasă își îndrepta dunga de la ciorapi.

Pe Julien Courtois îl cuprinse o mare oboseală. Denise nu însemna nimic pentru el, era însă tentat să abandoneze totul – telefon, proiecte, necazuri – pentru a dispărea cu ea, să dea totul uitării în brațele ei, fie și numai pentru o oră... Timpul necesar ca lucrurile să se aranjeze... La celălalt capăt al firului i se punea o întrebare. Răspunse.

— Am înțeles. De acord.

Urmă un val de cuvinte neclare apoi după o pauză, se auzi deslușit:

— Mă iubești?

Denise se întoarse. Auzise și ea.

— Eh... desigur.

— Nu Julien, spune-mi, spune-mi!

Nu mai știa ce să facă. Secretara se făcea că se uită în altă direcție. Julien era furios.

— Te implor Geneviève. Nu este momentul.

— Nu ești singur?

— Nu. Asta e. Ai înțeles?... Cum? Dar sunt foarte calm, îți repet. Nu. Nu voi fi acasă la șapte. Mai târziu... Am o întâlnire importantă la șase și jumătate. Asta este. Cheamă-mă iar

numaidecât pentru a fi sigură că nu m-am mișcat de-aici!

Trânti receptorul cu brutalitate. Denise își luă un aer nevinovat, însă nu-și trase mai jos fusta.

— Nu te căsători niciodată, dragă Denise, spuse el cu un surâs crispat. Ah!... Unde eram?

— „Domnilor...”

— Da. Așa-i... Domnilor... Am primit...

Își cercetă din nou ceasul brățară. Denise notă un „II” în colțul paginii și îl înconjură cu un cerc.

— Am primit... repetă ea.

— Scrisoarea dumneavoastră din... Sa pui data.

— Ce dată, domnule?

Își bătea joc, dar el nici n-o mai auzea. Tuși ușor și se întoarse spre fereastră. Afară era o seară strălucitoare de aprilie, era frumos. Se uită din nou la ceas.

— Când ați început să dictați, domnule, am crezut că vreți să cereți un catalog.

— N-are nicio importanță...

Julien Courtois deveni atent. În clădire se auzeau, amortizate de distanță și ziduri, râsete înfundate, pași grăbiți. Cei care lucraseră sâmbătă după-amiază se pregăteau de plecare. Dintr-o dată, Denise simți că i se face silă de acest patron care la ora cinci și jumătate nu reușea să-și termine corespondența.

— Asta-i tot pentru astăzi, domnule?

Courtois se ridică atât de brusc încât fotoliul era să se răstoarne.

— Cum? Da, dactilografiază scrisorile.

Respirând cu greu, se apropie de fereastră. Avea impresia că

aerul nu-i pătrunde suficient în plămâni.

— Dar, domnule, în curând e ora șase, protestă Denise.

Se întoarce, încercând să surâdă.

— Știi, știi, Denise. Dar te rog să aștepți până la șase și jumătate.

Vru să vorbească, însă el o opri cu un gest.

— Nu fi supărată, micuța mea. Trebuie să pregătesc ceva foarte important... pentru o mare afacere. Îți voi da însemnările și luni dimineața, înainte de sosirea mea, le vei putea scrie la mașină.

Tânăra păru consternată.

El puse o mână fals părintească pe umărul ei și continuă:

— Nu e mult de lucru... până pe la șase și douăzeci! Mă chemi prin interfon fix la șase și douăzeci și îți dau drumul. Ne-am înțeles?

Vocea îi devenise caldă și dinții îi străluceau. Avea farmec, știa; și știa cum să-l folosească. Denise înclină capul, puțin posomorită și se îndreaptă spre ușă. Puse mâna pe comutator.

— Vreți să aprind lumina?

— Nu. Lasă. Trebuie să reflectez.

— Bine, domnule.

Când să iasă, el o rechemă:

— Denise! Ai grijă să nu fii deranjat sub niciun motiv.

— Dar dacă sună doamna Courtois?

— Îi spui că... îi spui că sunt ocupat cu un client. Nimic înainte de șase și jumătate...

— Șase și douăzeci.

— Da. Șase și douăzeci. Mulțumesc.

Ea părăsi încăperea și Julien rămase singur.

Dincolo de ferestre, râsetele, țipetele și forfota continuau. Clătină din cap de câteva ori, cu un aer mulțumit, dar trăsăturile îi mai erau crispate. Pe perete, ceasul electric indica șase fără șaptesprezece minute. Își controlează ceasul de mână și își muie buzele uscate. Apoi intră în chicineta de lângă biroul său, își spală mâinile și le șterse cu grijă. Din dulapul în care ținea lenjerie curată își scoase o batistă, înlocuind-o pe cea din buzunarul hainei. Fruntea îi era brobonită de sudoare.

Reîntors la masa de lucru, deschise sertarul din mijloc și scoase un carnet nou de cecuri și un memoriu de câteva pagini:

Instalarea unei Rafinării de petrol la Portes de Paris.

împăturind hârtiile, și le puse în buzunarul interior de la haină. Respira cu greu, dar n-avea ce face. Neliniștea îi tăia răsuflarea.

„Și totuși trebuie să isprăvesc odată!” murmură cu dinții strânși.

Trecuseră doar două minute. În tăcere, Courtois se îndreptă spre ușa care îl despărțea de anticamera unde Denise avea mașina de scris. O întredeschise.

Secretara șoptea în receptorul telefonului:

— ... Îți închipui! La șase și douăzeci, întrerup și o șterg. Nu știu ce are astăzi. Până la ora cinci am citit. După aceea a început o scrisoare pe care n-a terminat-o. Nu era în apela lui... Exact! De loc! Nici măcar picioarele mele! De obicei le mănâncă din ochi. Nu, după părerea mea l-a apucat ceva.

Ochii lui Julien străluceau de satisfacție. Crezându-se singură, Denise continua discuția și-și pusese picioarele pe

marginea mesei.

— Nu e rău de loc... Destul de înalt... Trăsăturile regulate. Ți imaginezi? Dar ceea ce nu-ți poți imagina sunt ochii. Niște ochi care își pot permite să ceară orice.

El se aplecă pentru a auzi mai bine. Un tic nervos îi juca pe pomeții obrazului.

— Între noi fie vorba, câte fete nu i-ar cădea în brațe. Și cu toate acestea își adoră soția. O cicălitoare, însă ea este cea cu biștarii. Sau cel puțin fratele ei... înțelegi deci, la fiecare cinci minute îi telefonează și-l sâcăie: „Mă iubești? Mai spune o dată...” Vezi, ce fel de tip e... Cum?... Evident, aleargă după fuste. De altfel, dacă nu l-aș avea pe Paul, aș fi și eu tentată...

Din ascunzătoarea sa, Julien avea aerul că apreciază frazele, punctându-le pe fiecare cu o scurtă și seacă mișcare a capului.

— În orice caz, cucerirea de astă seară trebuie să fie serioasă. De unsprezece ori s-a uitat la ceas și i-a spus soției că are o întâlnire „de afaceri” la ora șase și jumătate...

Julien închise ușa, lăsând-o pe Denise să trăncănească. Era șase fără douăsprezece minute. Avu o clipă de ezitare. Își scoase carnetul de cecuri și textul cu privire la rafinărie și le privi cu ochii măriți și gura deschisă. Cu un gest nervos, scoase dintr-un sertar un revolver. Tremurând, puse însă arma la loc, bâlbâind cu vocea scăzută:

— Nu. Reușește sau nu, dar...

Trase aer adânc în piept. Aerul îi umflă în sfârșit pieptul.

— Trebuie să reușească! hotărî el.

Înainta spre fereastră și încălecă pervazul.

CAPITOLUL II

Avu proasta inspirație să privească strada de la înălțimea celor douăsprezece etaje. Îl apucă amețea. Farurile mașinilor alergau în toate direcțiile, brăzdând întunericul. Iluminatul public se reflecta pe trotuare ca un colier de perle. Un halo luminos, format din toate culorile reclamelor, se ridica spre el. Se lupta cu atracția vidului și, cu dinții strânși, se căznea să-și treacă al doilea picior peste pervazul ferestrei.

Mâinile îi erau crispate; cu vârful piciorului dibui mica proeminență de pe fațadă. Încet se redresă și pas cu pas înaintă de-a lungul zidului. Reperase acest drum cu multe zile înainte. Unghiile i se agățau de o cornișă minusculă. Piciorul stâng se deplasa cu câțiva centimetri, cel drept îl ajungea din urmă; apoi o lua de la capăt. Trebuia să parcurgă astfel trei metri. Era gata să-și piardă cumpătul când ajunse în sfârșit la fereastra vecină. O împinse și sări în încăpere.

Era un birou destul de spațios, neocupat, zugrăvit recent în verde pal. Parchetul pătat de ghips, plin de vase de vopsea, dispărea sub un strat fin de praf alb. În vârful picioarelor, Julien se duse până la ușa pe geamul căreia se putea citi de-a-ndoaselea o frântură din inscripția: *Priv...*

Brusc tresări, aducându-și aminte de un amănunt. Nervos, își băgă mâna sub veston, în buzunarul pantalonului și scoase o pereche de mănuși fine pe care le îmbracă imediat. Se întoarse îndărăt și frecă timp îndelungat mânerul ferestrei. Apoi, cu

aceeași precauție, se întoarse la ușa cu geamuri ștergându-și cu putere picioarele de un preș.

Cu mâinile înmănușate apăsă încet clanța. Coridorul luminat era gol. Recăpătându-și stăpânirea de sine, Julien ieși liniștit, închizând ușa după el. Nimeni. Un suspin de ușurare îl destinse. Făcu câțiva pași. Ici-colo îi parveneau frânturi de conversații.

— Încearcă rujul meu, o să vezi, e grozav!

— Ți fuge un ochi, draguțo...

Julien Courtois nu se opri. Încântătoare aceste fete. Dar așa ceva e pentru altă dată. Iuți pașii. Nu se zărea nimeni. Totul decurgea conform planului stabilit. Coridorul cotea în unghi drept. Coti și el. În această aripă a clădirii iluminăția era mai slabă. Nu se închiriau decât birouri cu o singură încăpere. Sâmbăta, aproape toate erau închise. Ca o excepție, la capătul coridorului un bec lumina deasupra unei uși: *Bordgris, împrumuturi pe garanție*. Julien rânji, își scoase mânușile și le puse în buzunar, intră fără să bată la ușă.

Aplecat asupra biroului său, un om de vârstă nedefinită își înălță capul chel. Buzele-i subțiri și uscate surâdeau răutăcios.

— Ah! Dumneata erai, Courtois!

— Salut, Bordgris! spuse Julien închizând ușa.

Cămătarul rămase nemișcat, dar surâsul se accentuă:

— Nu zău! Lucrezi acum și sâmbăta după-masă?

— Dumneata faci la fel.

— Eu, e altceva. Dacă acest blestemat de imobil ar ține deschis duminică aș lucra și în ziua Domnului. Eu îmi iubesc munca.

— Spune mai degrabă că iubești banii!

— Dar dumneata?

— Eu la fel, admise Julien, dar nu chiar în felul dumitale...

Nervos, Bordgris își șterse mâinile asudate cu batista. Vocea lui ștearsă și neplăcută se auzi din nou:

— M-am înșelat în ceea ce te privește, Courtois?

— Cum așa?

Celălalt se răsturnă în fotoliu pentru a observa mai bine efectul cuvintelor sale:

— Te-am socotit un comerciant aflat la ananghie, cu nimic mai cinstit ca o bună parte dintre clienții cusurgii aflați la marginea falimentului și care nu urmăresc altceva decât să alerge după fuste...

Julien izbucni într-un râs forțat:

— Ce te-a făcut să crezi că am devenit serios?

— Prezența dumitale la mine.

Vizitatorul arboră o mină surprinsă:

— Nu e astăzi scadența?

— Și de când te preocupi de scadențe? Fără a mai vorbi că legal, mai ai până la miezul nopții, mai mult, fiindcă e sfârșit de săptămână mai ai un răgaz până luni dimineața!

— Cine ți-a spus ca am nevoie de un răgaz?

Trăsăturile cămătarului deveniră rigide:

— Ai banii?

— Nu.

Surâsul sarcastic reapăru.

— Mi-am închipuit... Deci, ce dorești? O prelungire? Nimic de făcut. Eu sunt corect în afaceri, Courtois...

— Numai dobânzile pe care le pretinzi sunt incorecte.

— Ai știut la ce te angajezi și ce te așteaptă când ai cerut împrumutul.

— Totuși. Patru milioane bani gheață pentru o poliță acceptată de cinci milioane, e nițel exagerat.

— Sărman nevinovat. Era minor când a împrumutat această sumă! Destul cu gluma, bătrâne. Eu nu te-am înșelat. Bani sunt scumpi. Și sunt riscuri. Dacă până luni dimineața la ora nouă, suma nu va fi achitată, protestez polița.

— Evită cheltuielile având în vedere că pot să semnez pe loc un cec.

Bordgris mirat făcu ochii mari:

— Un cec?

— Da, un cec. Știi bine ce înseamnă un cec?

— Nu-ți bate joc Courtois, mormăi cămătarul, nu se glumește cu cinci milioane. Îmi semnezi un cec și eu păstrez polița până la încasare?

— La ce ți-ar servi asta?

Ridică din umeri, rezemându-se de birou!

— Dacă cecul e fără acoperire îl protestezi și faci reclamație...

Bordgris își încruntă sprâncenele întrebându-se unde e capcana. Nu pricepea de loc.

— E just, admise el gânditor.

Se învârti în fotoliu pentru a câștiga timp, ajungând cu fața spre casa de fier așezată în spatele lui și făcând distrat să salte cifrul. Ușa grea se deschise cu un zgomot brusc. Peste umerii lui Bordgris ochii lui Julien descoperiră îndată un revolver de serviciu folosit ca presse-papier pe o etajeră. Cămătarul apucă

în vârful degetelor un pachet legat cu cauciuc și scoase polița.

Bordgris lăsa casa de fier deschisă și se întoarse. Cu polița pe birou, ținând mâna deasupra ei își îndreptă privirea spre Julien și repetă bănuitor:

— E just...

Suspină parcă îi venea greu să se despartă de ea.

— Îți înapoiez deci polița pentru un cec de cinci milioane.

Julien duse mâna la buzunar.

— O secundă, zise Bordgris amenințător. Dacă luni, banca nu mă onorează, îți jur că depun imediat o reclamație pentru emitere de cecuri fără acoperire. Așadar, te-am prevenit.

— De ce te încăpățânezi să crezi că aș fi așa de neghiob să semnez un cec fără acoperire știind precis că m-ai băga în închisoare fără ezitare. Gândește-te și dumneata!

— Încerc, mărturisi celălalt. Nu pricep o boabă. Ai în momentul de față suma în bancă?

— Niciodată n-am spus asta!

— Ah! Bine!

— Pari satisfăcut. Asta înseamnă că nu vrei să-ți primești banii?

— Ba da, ba da. Numai că mi-ar fi plăcut să pun mâna și pe EXIM.

— Ce să faci cu el? E o casă de comerț, nu un fond de cămătar.

— Am nevoie de o nouă fațadă. Începe să mă frigă aici.

Se priviră un moment în tăcere, cu surâsul contractat pe buze, fiecare părând că încearcă să afle în ce măsură vrea celălalt să-l amăgească. Bordgris asuda cu picături mari și își

șterse palmele jilave cu batista. Îi inspira o repulsie instinctivă lui Julien, care cu toate acestea n-avea decât o singură dorință: să abandoneze totul, să se supună legii inexorabile a învingătorului, numai să nu mai fie silit să-și execute planul. Își lăsa ochii în jos cel dintâi, murmurând:

— Ce plăcere poți încerca ruinând și distrugând oamenii?

Bordgris radia. Se stăpâni.

— Eu fac afaceri. Eu nu alerg după fuste.

Împotriva voinței sale, Julien deveni rugător:

— Ascultă bătrâne, dacă îmi acorzi o prelungire de numai două luni, îți promit să...

— Nimic! urlă Bordgris. Păstrează-ți pledoaria pentru găsculițele care îți halesc banii. Aici nu se prinde. Înduioșarea nu e cotate la bursă.

Courtois își mușcă buzele.

— Din ziua în care am semnat polița...

— E un an de atunci! întrerupse cămătarul, nu fără acreală.

Ți-am prelungit-o de trei ori, să nu uităm!

— Majorând cu o jumătate de milion de fiecare dată, ceea ce de asemenea nu trebuie uitat. Ascultă-mă, Bordgris... N-am fost un model de virtute, admit, dar n-am fost necinstit, și de atunci...

— De atunci ai făcut adevărate porcării. Fie vorba între noi, nu puține lovele ai stors de la cumnatul dumitale. Așa că, în punctul la care ai ajuns, o porcărie mai mult sau mai puțin...

Izbit, Julien se redresă:

— Cum, ce porcărie?

— Povestea dumitale cu cecul. A fost probabil o festă a

unui...

— Se poate, admise Courtois. Încă un motiv să fie evitat dacă există vreo posibilitate.

— Nu există nicio posibilitate. Din moment ce dumneata comiți o faptă necinstită, iar eu intru în posesiunea banilor mei.

ÎȘI șterse din nou mâinile cu batista, în timp ce râsul lui fără veselie scârțâia ca o ușa neospitalieră.

— Grăbește-te. Trebuie să ai întâlnire cu vreo fetiță.

— Ia ascultă, Bordgris, nu cumva ești gelos?

Cămătarul sări ca ars:

— Gelos? Dumnezeule, pe ce? Ești nebun!

Privirea lui Julien ardea. Își scutură capul.

— Înțeleg multe lucruri ascultându-te vorbind mereu de femei. Bătrân nenorocit, trebuie să fii impotent!

Fața cămătarului se făcu cenușie. Avu un moment de panică. Julien reîncepu ferm:

— Pentru numele lui Dumnezeu, Bordgris, fă și dumneata un bine o dată în viața dumitale, n-o să-ți pară rău...

Bordgris lovi cu pumnul în masă, întrerupându-l:

— Destul. Dacă vrei psihanaliză, vezi în vecini. Dacă vrei să cânți psalmi, mergi la Armata Salvării. Aici se plătește sau se dă faliment. Semnează-mi acest cec ca să te pot băga la pușcărie.

Julien se lăsă pe un scaun. Își scoase carnetul nou de cecuri și deschise stiloul. Vocea lui era acum rece:

— Ai spus adineauri că ai riscuri. Este adevărat. Într-o zi, un nenorocit de genul meu o să-ți facă seama și va fi o binecuvântare pentru toată lumea!

Bordgris pufni într-un râs atât de ascutit, că se sufocă și îl

apucă un violent acces de tuse.

— Nu te neliniști pentru mine, am cu ce să mă apăr, spuse în sfârșit arătând în seif pistolul. Aviz amatorilor.

Dintr-o dată îl apucară furiile, învârti polițele legate cu cauciuc;

— Și amatori se găesc! Niște trântori! Niște ipocriți! Tot ce puteți face, dumneata și cei ca dumneata, este să veniți să vă plângeți mizeria când nu vă ies socotelile!

Aruncă legătura de hârtii pe birou. Nările îi tremurau. Julien își stăpâni un căscat nervos.

— Ei? țipă Bordgris. Te-ai dezumflat?

În urma insultelor, Courtois își regăsi calmul artificial. Ridică din umeri. Tonul de nesuportat al cămătarului îi făcea bine. Avea nevoie de stimulentele urii pentru a acționa.

— Dumneata ai vrut-o, zise.

Completă repede cecul, aplecat deasupra biroului. Atent, Bordgris îl urmărea.

— Ascultă, bătrâne, spuse bănuitor, dacă e un bluf, oprește bâlciul. Cu o poliță protestată încasezi câteva luni. Acest cec în mâinile mele va fi mai periculos pentru dumneata.

Julien desprinsese cecul și i-l întinse:

— Alea jacta est^[1]...

— Adică?

— Dacă vrei poți să-l prezinți luni dimineața.

— Va fi onorat?

— O să vezi.

— Cine va da banii? Cumnatul dumitale?

Julien dădu din cap afirmativ.

— Ce netot! Mai are încredere în dumneata?

— Bineînțeles că nu, răspunse Julien foarte satisfăcut de data aceasta. Îi dau înapoi polița în seara asta. Sigur că am plătit-o, el îmi semnează un cec cu o valoare identică pe care îl voi depune pe contul meu, luni la prima oră. Ai înțeles în sfârșit combinația?

Fără prea mare convingere, Bordgris luă cecul și-l examinează, îndepărtându-l de ochii săi presbiți. Privirea lui Julien se întoarse la revolverul care continua să zacă pe raftul safeului întredeschis.

— Pare că merge, suspină cu regret Bordgris.

Din vârful degetelor împinse polița spre interlocutorul său. Courtois o luă, o îndoi și o puse în buzunar. Între timp se uită la ceas. Ora șase fără două minute. Debitul său deveni mai rapid.

— Acum, Bordgris, vreau să-ți propun o afacere excepțională, dacă accepți, intri cu piciorul drept în EXIM.

— Fifty-fifty?

Fu nevoit să răspundă afirmativ, timpul zbura și nu mai suporta tensiunea nervilor săi. Dar trebuia să meargă până la capăt.

— O secundă, exclamă el pentru a nu trezi suspiciunea cămătarului. Cu o condiție. Fifty-fifty dacă împărțim la fel beneficiile băncii dumitale clandestine.

— Nu pot să mă hotărăsc așa. Trebuie să știu întâi despre ce e vorba.

— În acest scop ți-am adus un mic plan.

Scoase memoriul și îl desfăcu în fața lui Bordgris:

— La prima vedere poate să pară stupid. Să nu râzi însă. E o

lovitură fenomenală, pe care am studiat-o serios. O rafinărie de petrol la Portes de Paris.

— Ți-ai pierdut capul? Crezi că marii rechini o să te lase?

— Nu. Dar ei vor răscumpăra locul ca să nu întreprindem nimic. Numai că pentru asta trebuie acționat. De altfel e foarte simplu. O să-mi răspunzi luni. Până atunci studiază cazul... Poftim, privește...

Făcu înconjurul biroului, așezându-se între casa de fier și Bordgris. Cu mâna stângă indică anumite pasaje bătute la mașină. Bordgris își puse ochelarii pentru a putea citi mai bine. Julien explică înfierbântat:

— Oricine s-ar fi putut gândi la asta. Ideea este însă nouă. Gândește-te ce economii se realizează la transport! Dacă vrei să știi, ar fi nevoie pentru început de zece milioane.

— Le ai? Întrebă Bordgris fără să ridice privirea.

— Am jumătate. Dumneata aduci cealaltă jumătate. Se rezolvă, dacă nu prezinți cecul pentru încasare. Va fi contribuția dumată. Din partea mea voi avea cecul cumnatului meu care devine astfel fără să știe comanditarul meu. Bine gândit, nu?

— Nu ești prea prost, Courtois...

Se simțea respectul în cuvintele lui. Courtois nu reacționează. Pe coridoare răsună o explozie de râsete și de tropăit de tocuri: plecau dactilografele. Cămătarul bombăni:

— Ora șase. De fiecare dală, aceeași comedie. Nu e chip să lucrezi liniștit.

Se adânci din nou în lectura memoriului. Afară zgomotul se întărește. Salariații care nu reușiseră să prindă ascensorul coborau scările în goană. Bordgris își suga la intervale regulate un dinte

cariat. Își ștergea mâinile în batistă. Julien ridică ochii în așteptarea unui eveniment care întârzia să se producă.

— La Porte Saint-Quen? întrebă Bordgris.

— Exact în spatele cimitirului. Vom lua opțiunea pentru teren și vom anunța în presă...

Gâfâia. Mâna sa dreaptă se strecură în casa de fier întredeschisă, apucând mânerul revolverului.

— ... Că vom instala o rafinărie cu sprijinul capitalului străin. După aceea, n-avem decât să așteptăm...

Venele gâtului i se umflară. La etajul superior se declanșase brusc un zgomot infernal. Bordgris lovi cu pumnul în masă.

— Acum pleacă elevele școlii de dactilografe.

Lui Julien îi venea să plângă. Urlă:

— Terenul se află pe bordura șoselei naționale, la o mie șase sute de metri de cimitir...

Ținea arma lipită de coapsă.

— Ce zici! strigă Bordgris în gălăgia infernală. Așteaptă... Nu se aude nimic din cauza acestor imbecile. Lasă-le să plece...

În momentul când grupul de dactilografe eliberate ajunse la etaj și umplea clădirea cu cavalcada lui zgomotoasă, Courtois, ca într-un vis, făcu gestul repetat de sute de ori. Îndreptă țeava armei spre tâmpla cămătarului și în aceeași fracțiune de secundă apăsă pe trăgaci. Detunătura se pierdu în vacarmul general. Bordgris căzu cu toată greutatea înainte, în timp ce Julien sări la o parte să nu-l stropească sângele care țâșnea.

Cu încetul, gălăgia scăzu. Apoi totul se liniști. Ucigașul rămase la locul său, paralizat. Nu realiza încă faptul că a îndrăznit. O lacrimă se rostogolea pe obrazul său bine ras. Nici

nu-și dădea seama.

Revolverul îi alunecă printre degete și căzu pe covor. Vroia să strige dar nu reușea.

O dâră de sânge curgea de-a lungul biroului, curgea până la podea și era pe cale să atingă arma. Courtois contempla năuc această înaintare inexorabilă și nu reușea să se miște. Știa că dacă sângele atinge revolverul, nu va reuși niciodată să-și șteargă amprenteles fără a lăsa urme care ar anula teza sinuciderii... Făcu un efort supraomenesc pentru a ieși din letargia în care se găsea.

Ridică în grabă arma după ce-și îmbrăcase mănușile. Frecă îndelung mânerul, țeava, trăgaciul, evitând să se uite la mort, întorcându-i spatele pentru a șterge în cele din urmă etajera și mânerul casei de fier cu batista. Luă teancul de polițe și le puse în buzunar. Împinse cu cotul ușa grea a casei de fier care se închise cu zgomot. Învingându-și greața, luă mâna lui Bordgris și apăsă lung degetele calde încă pe mânerul și trăgaciul armei. Așeză apoi revolverul pe covor. În câteva secunde sângele îl va ajunge din nou.

Frecă grijuliu cu batista peste tot unde atunci când intrase pusese mâna fără mănuși: clanța de la ușă, marginea biroului. Puse în buzunar cecul și proiectul rafinăriei imaginare de la Portes de Paris. Privirea sa continua să-l evite pe Bordgris, care trebuia să ofere un tablou îngrozitor. Totuși cadavrul exercita asupra lui o atracție la care nu putea să reziste. Abia se uită la fața oribilă mânjită de sânge și își pierdu cunoștința.

CAPITOLUL III

Cu o ultimă trăsătură de ruj Denise își rotunji gura, apăsă buzele una de cealaltă și verifică apoi rezultatul. O geană, îmbâcsită cu rimei, i se lipea de pleopă. Se aplecă în față și, cu vârful degetului mic, întoarse de mai multe ori genele în sus.

Era ora șase și șaptesprezece minute. Privi gânditoare interfonul. Să riște. Ah! Nu-i nevoie. Patronul era deosebit de meticulos în ceea ce privește punctualitatea. Regla toate ceasurile cu exactitate. Imposibil să-l înșele. Cu siguranță că nu ar pierde ocazia să observe cu acreală că a sunat mai devreme cu trei minute.

Își luă pardesiul pe care-l cercetă cu atenție înainte de a-l îmbrăca. Trebuia neapărat înlocuit. Numai în cazul în care Courtois i-ar acorda sporul de salariu cerut de atâta timp și-ar putea comanda altul.

Făcu cu capul un gest obosit: ori de câte ori ridica această problemă, Julien Courtois lua un aer jignit și răspundea cu un ton oarecum superior:

— În acest moment? Dar, mica mea Denise, nici să nu te gândești, cu afacerile care merg atât de prost și casa de bani care nu este prea plină...

În schimb, când era vorba să cheltuiască pentru el, nu-și făcea niciun fel de probleme. Casa de bani nu mai era goală când se punea problema să schimbe mașina, să comande cinci costume dintr-o dată, să trimită coșuri cu flori soției sau să iasă în oraș cu

ultima sa cucerire.

— Am totuși nevoie de un pardesiu! se smiorcăi ea cu un gest comic, bătând din picior.

S-ar fi spus că acest simplu gest a declanșat soneria telefonului. Plictisită, ridică receptorul:

— EXIM, Societate pentru export... Vă rog? Ah! Doamna Courtois? Desigur, este aici!

Nu era decât șase și nouăsprezece minute; hotărî însă să facă legătura. Simțea ca o alinare, ca o răzbunare, să-i poată face mizerie pentru un minut. Apăsă pe butonul interfonului.

Soneria răsună în biroul lui Julien. Denise menținu degetul pe buton. Apăsă mai tare, ca și cum acest gest ar fi făcut-o să sune mai puternic. Niciun răspuns. Se enervă. Fir-ai să fii de scârbos! Înainte de ora fixată nu va răspunde. Era supărată pe el însă nu putea să nu admire atâta îndărătnicie. Se confundă adeseori perseverența cu încăpățânarea.

— Ah!... în sfârșit... nu...

— Rămâneți la aparat, doamnă Courtois. Este aici, știu pentru că nu l-am văzut ieșind. Nu m-am mișcat de aici. Sa spală probabil pe mâini. Insist, doamnă...

La naiba! Acum este mai mult de șase și douăzeci și domnul Courtois tot nu ridică receptorul.

— Alo? Domnul Courtois, este șase și douăzeci, doamna Courtois se află pe linia întâi.

— Mulțumesc, Denise.

Făcu legătura mașinal, pe gânduri. În ce fel îi răspunse... Avea o voce epuizată. Denise era tulburată. Courtois face parte din categoria bărbaților cărora li se iartă totul. Și cu cât li se iartă

mai multe cu atât profită mai mult. Exact același gen de om ca Paul. Dumnezeu, Paul care cu siguranță se impacientează așteptând-o în fața Operei. Dar cum poți să pleci? Convorbirea dintre soți risca să se eternizeze.

O rază de lumină trecu sub ușa. Cu atât mai bine. Courtois aprinsese lumina, Denise își făcu curaj și hotărâtă, bătu, întredeschizând ușa.

Prăbușit la biroul său, palid, gâfâind, patronul vorbea la telefon cu o dulceață neobișnuită în glas. Arăta ca un convalescent care trecuse printr-o boală gravă. Figura sa răvășită de o imensă oboseală se dezvăluia în lumina crudă a lămpii. Dar chiar acest joc de umbre brutale nu reușea să șteargă un fel de seninătate nesfârșită de pe fața lui. Courtois repeta aceleași cuvinte:

— Draga mea... Dacă ai ști, draga mea...

Denise, stânjenită, avea impresia că îl surprinde în baie, gol și fără apărare.

El asculta cu răbdare, cu tandrețe. Foarte stingherită, Denise bătu din nou, cu degetul pe ușa deschisă. El ridică imediat ochii și surâse. Încurcată, Denise făcu un gest elocvent cu brațul; ar putea pleca? El dădu amabil de mai multe ori din cap.

— Pe luni, spuse Denise cu jumătate glas.

El răspunse din vârful buzelor, acoperind receptorul:

— Poarte bine. Duminică plăcută, mica mea Denise.

Aceste cuvinte, cât și vocea afectuoasă, o impresionară mai mult chiar decât dacă, așa dintr-o dată, i-ar fi acordat faimoasa mărire de salariu.

Denise bâlbâi:

— Mulțumesc. Și dumneavoastră, domnule.

— Ah! Eu...

Trăsăturile lui Julien se destinseseră, ridurile de pe frunte dispărură:

— Eu voi dormi buștean, toată ziua...

Reveni la telefon:

— Un moment, Gina, draga mea, îi spun la revedere lui Denise care pleacă. Da, am lucrat până acum, dar am terminat...

Denise închise ușa cu inima copleșită de devotament și se îndepărtă.

Fără a lăsa din mână receptorul, Julien se răsturnă pe spate, în fotoliu. Se simțea zdrobit și plin de dragoste. O iubea pe Geneviève. Ea nu-și dădea seama întotdeauna de acest lucru, și pe drept cuvânt. Dar ce importanță are? De altfel, nici el nu-și dădea întotdeauna seama. Dar cu el era mai puțin grav. Știa dinainte că se va reîntoarce la soția lui cu inima mult mai plină de dragoste ca înainte.

— Da, am terminat, dragostea mea... În sfârșit!... Ah! Ce rost are să-ți explic? O afacere plictisitoare și periculoasă. Am riscat mult, foarte mult. Dar asta este... Desigur am îndrăznit. M-am gândit la tine și m-am lansat cu toate forțele în luptă... Ce n-aș face eu, pentru tine...

Vocea se întrerupea de emoție. Simțea nevoia imperioasă de a avea pe cineva foarte apropiat alături de el.

— Nu, draga mea, nu sunt curajos, însă trebuia încercată lovitura pentru liniștea noastră... Reușita e sută la sută... Ah! dar pregătirea, știi... Sunt destul de mulțumit.

Julien se împăuna. O dată pericolul trecut și operația reușită, devenea îngâmfat. Nimic mai ușor decât să ne lăsăm convinși de propria noastră grandoare. Această indulgență față de sine îl făcea s-o îmbrățișeze pe femeia de care avea nevoie:

— Acum voi fi mai calm, Gina, draga mea, voi avea timp să-ți spun cât de mult te iubesc...

Geneviève se agita, gata să leșine de fericire în cabina infectă din bistroul de unde telefona, trăgându-și nasul cu putere pentru a nu izbucni în plâns.

— Da, dar mai înainte... chiar adineauri nu ai vrut să-mi spui acest lucru nici măcar o dată. Te-ai înfuriat.

— Adineauri, se apără el cu voce caldă, dictam o scrisoare. Tocmai în legătură cu această operație. Și tu m-ai întrerupt. Mi-am pierdut șirul ideilor. Acum este altceva.

— Așadar, este adevărat că mă iubești?

— Sunt nebun după tine.

— Ah! Dragostea mea, dragostea mea... îmi pare rău că nu găsesc altceva să-ți spun, Julien. Când ești drăguț și ai această voce îmi pierd capul...

— Dragostea mea!

— Cum?

— Am spus: dragostea mea!

— Ah! Julien, vino repede acasă...

— Acordă-mi zece minute dragostea mea. Îți promit că plec peste zece minute și vin direct acasă. Mai am câteva hârtii de aranjat. (Courtois surâse privind polițele, carnetul de cecuri și planul pe care le scoase din buzunar și le aruncă pe birou.) Am o idee. Nu știi ce vom face? Pregătește-te. Vom pleca la țară

vrei?

Ea deveni nerăbdătoare!

— Imediat. Imediat!

Complet destins, râse din toată inima.

— Zece minute, nu mai mult, am jurat.

— Dragă, mă gândesc că la prânz mi-ai spus că nu ai niciun ban. Ai ce-ți trebuie sau vrei să-i ceri lui George?

— Nu, lasă-l pe fratele tău. Prea vrea să se amestece în treburile noastre. Nu te frământa în privința banilor, îți repet că totul s-a schimbat.

— Datorită acestei afaceri miraculoase?

— Miraculoase. Exact. Atunci pe curând?

Ea făcu un rapid calcul în sinea sa:

— Zece minute? Nici mai mult nici mai puțin?

— Să i se usuce limba cui minte!

— De acord. Și eu îți pregătesc o surpriză.

Geneviève se grăbi să iasă din cafenea și căută un taxi. În stație nu era nicio mașină. Hotărî să meargă pe jos și, cu un pas vioi, se îndreptă spre centru.

* * *

Julien rămase apatic, strângând mâna încă pe telefon. Se ridică încet, cu un lung suspin și, în picioare, se întinse cu voluptate. S-a sfârșit. Era adevărat. Moartea lui Bordgris punea capăt unui interminabil coșmar. Pentru a alunga amintirea acestui chip cumplit, a acestui cap chel cu ochi sticloși, Julien se întoarse la hârtiile recuperate și le contemplă cu o privire neîncrezătoare. Dintr-o dată, izbucni într-un râs zgomotos:

— S-a sfârșit, strigă el, nu-mi mai este frică!

Râsul i se curmă brusc. Dar dacă Denise se află încă alături? Dintr-o săritură ajunse la ușă pe care o smulse aproape din tâțâni. În fața camerei goale, Julien își recăpătă surâsul. La lucru! Nervos, scutură urmele de tencuială sau praf de pe costum, reamintindu-și peripețiile după trezirea sa în fața cadavrului. Se înfioră, apoi se autoadmiră: de unde a avut atâta curaj să fugă din micul birou nenorocit al cămătarului? Din fericire, pe coridor nu era nici țipenie de om.

Mănușile? Erau acolo. Își amintea perfect că le-a scos, trăgându-le cu dinții, când avea încă receptorul la ureche. Deci nu a putut lăsa vreo amprentă. În camera ocupată de zugravi a șters urmele pașilor. Tare șiret ar trebui să fie cel care din toate urmele lăsate pe podea le-ar descoperi tocmai pe ale sale, rămase intacte! Dumnezeu să binecuvânteze zugravii care respectă week-end-ul. Cel mai greu a fost reîntoarcerea care părea fără de sfârșit, agățat de zidul sub care se căsca vidul, soneria care îi sfredelea timpanul și teama de a nu ajunge la timp. Fusesse înspăimântat că Denise își va pierde răbdarea, va încălca ordinul și va intra în birou pentru a vedea de ce nu răspunde la telefon...

Se uită în oglinda din oficiu. Costumul era curat. Acum, trebuie să acționeze sistematic. În primul rând mănușile. Le apucă în vârful foarfecii, dându-le foc cu bricheta. Suflă peste fereastră scrumul. Nu rămăsese nici urmă din ele.

După ce închise fereastra, se reîntoarce: o bătaie discretă în ușă îl făcu să rămână pironit locului, gândurile începură să o ia razna, inima i se zbătea în gât. Nu putea fi decât Bordgris care venea să-i ceară socoteală! Se auzi o nouă bătaie.

— Intră!

Era Albert, portarul imobilului.

— Vă cer iertare, domnule Courtois. Vroiam să mă asigur că sunteți aici. Toată lumea a plecat și am venit să vad dacă...

— Plec și eu, Albert.

Plantat în fața portarului, îi puse o mână pe umeri:

— Am terminat Albert. Vin.

Celălalt îl ajută să-și pună pardesiul.

— Înțelegi ce înseamnă acest lucru, Albert? repeta Courtois. Și dumneata simți această bucurie când ai terminat lucrul, te simți liber?

— Eh, bine, știți, munca mea, nu este același lucru. Oh! Sunt mulțumit. Însă picioarele mă dor mereu. Suntem obligați să stăm tot timpul în picioare...

Ajuns la ușă, Julien își aduse aminte de polițe.

— Mergi înainte, Albert, vin și eu...

Se întoarse la birou. Prin deschizătura sertarului observă în primul rând revolverul pe care îl băgă în buzunar.

— Vă luați revolverul, domnule Courtois? întrebă mirat portarul.

— Cum?

Se întoarse ca și cum ar fi fost surprins ucigându-l pe Bordgris.

— Da... Da, plecăm la țară, și... Poți să știi dacă n-ai să ai nevoie de această jucărie într-o vreme ca a noastră?

Reușind totuși să surâdă, strânse în spatele său hârtiile pe care le băgă în buzunar și ieși.

Albert continua să aprobe, grav, dând din cap.

Julien, calmat, fluiera înveselit.

— Sunteți vesel! observă portarul, duminica este de vină?

— Probabil. Voi petrece week-end-ul cu femeia cea mai minunată.

Deschizând ușa glisantă a ascensorului, portarul râse sub mustață, fără să spună vreun cuvânt. Toată lumea știa despre Courtois că este un afemeiat. Julien se distra, ghicindu-i gândurile. „Niciodată portarul nu-și va putea închipui că vorbesc despre soția mea!” Ușa ascensorului se închise singură. Albert apăsă pe butonul pentru parter și cabina porni fără zgomot.

— Mi-e groază de aceste ascensoare închise între ziduri, se plângea Julien. Parcă ai fi într-un puț. Preferam vechiul sistem. Puteai vedea etajele, scările... Aici, te sufoci.

— Este un ascensor modern, domnule. De altfel, călătoria nu este prea lungă.

Liftul se opri. Ieșiră în hol.

— Bună seara, domnule Courtois. O duminică plăcută.

— Încui?

— Da, domnule. Sunteți ultimul. Încui până luni.

— Ei, atunci o duminică plăcută și duminică, Albert.

— Mulțumesc, domnule.

Albert îl salută ducând mâna la chipiu. În poartă Julien aspiră o cantitate mare de aer proaspăt. Viața era minunată. Nu simțea nicio remușcare.

Mașina sa, de tip Fregate, roșie, era parcată lângă trotuar. Urcând în mașină, îl observă pe Albert care îl saluta în continuare cu mâna la chipiu: nu uitase cadourile primite.

Julien răspunse făcându-i semn cu mâna și se trânti în mașină. Trase șocul. Câteva apăsări ușoare pe automat pentru a urni motorul înțepenit. Apoi, o scurtă mișcare făcută cu cheia, și gata. Un truc oarecare, însă infailibil: pornește doar cu o frântură de mișcare a cheii. Să-l lăsăm să se încălzească. Ah! De azi înainte, cât de fericită o va face pe Geneviève. Nu o va mai face să sufere. Niciodată. I-a fost destul de frică închipuindu-și că va trebui să renunțe la ea. O viață nouă. O nouă dragoste, iată ce-i va propune când o va strânge în brațe. Și-i va șopti, dulce, la ureche: „Vezi, astăzi am înțeles o mulțime de lucruri. Deoarece soarta m-a ajutat, va trebui să fiu demn să-ți aduc fericirea”.

Cu vârful pantofului tatonă acceleratorul. Tot rece. Se vedea în fața unui inspector care ancheta pe locatarii etajului: „Bordgris? Bordgris? Nu știu... Ah! Da! Un moment... Nu era un om mic de statură, grăsuț și chel, nu prea simpatic? Între noi fie vorba avea o mutră scârboasă. Îl întâlneam uneori pe palier. Bună ziua, ce faceți. Asta era tot. Un cămătar, mi-a spus cineva. Nu mai știu cine. Nu, n-am avut nicio legătură cu el. De altfel, nici nu-mi cunoștea numele... Contabilitatea. Nu mă faceți să râd, inspectore. Genul acesta de oameni nu au niciun fel de contabilitate. Pe de altă parte, vă rog, puteți cerceta toate registrele, carnetele mele. Nu veți găsi nicio urmă de Bordgris...”

Pentru a se asigura din acest punct de vedere, Julien scoase din buzunar hârtiile compromițătoare și păli: din neatenție, în locul lor a luat corespondența!

Dumnezeule! Polițele! Cecul! Memoriul! Le-a ars? Nu. Își

amintea de mănușile făcute scrum și răspândite în roza vânturilor. Apoi, a venit Albert. Se vedea întorcându-se din drum pentru a lua hârtiile și... și apoi acest imbecil de Albert a pus o întrebare idioată în legătură cu revolverul. Julien, speriat s-a întors și... înjură. Polițele, cecul și memoriul trebuie să fi rămas, la vedere, pe biroul său.

Bine, să nu intrăm în panică. Nu e totul pierdut. Motorul torcea plăcut, producând o senzație de confort și lenevie. Nu dorea de loc să urce iar. Apropo... Revolverul său, da... îl scoase din buzunar și îl închise în despărțitura pentru mănuși a mașinii.

Fără să se gândească, debreia și trecu pe viteza întâi.

Lucrurile se vor aranja dacă va ajunge luni dimineața înaintea Denisei și va distruge hârtiile compromițătoare. Picioarul său însă nu apăsă pedala acceleratorului. Dar femeile de serviciu? Ele nu citesc. Dar dacă o dată, în mod excepțional, vor citi? Oare crimele perfecte nu sunt descoperite tocmai datorită unor neglijențe insignifiante ca acestea? Calm, puse schimbătorul de viteză în punctul mort și coborî pe trotuar. Portarul nu mai era în hol. Niciodată nu se află la locul lui. Va trebui să se lipsească de el. Din fericire, ascensorul merge repede!

Intră în cabină, apăsă pe butonul cu cifra douăsprezece. Lin ascensorul porni.

În momentul acesta, Albert, portarul sosi în fața tabloului de distribuție care se afla la cel de al doilea subsol. Împinse chipiul pe spate și își frecă capul căscând în voie. Apoi, ziua de lucru terminată, ultimul locatar plecat, săptămâna încheiată, coborî cu

un singur gest maneta de securitate, întrerupând curentul.

Brusc cabina ascensorului se imobiliza între etajul zece și unsprezece.

CAPITOLUL IV

Șocul a fost atât de puternic încât Julien căzu pe podea, în întuneric. Lovise genunchiul de peretele de oțel și durerea îi tăiase respirația.

Se ridică cu o expresie de durere, își sprijini spatele de cabina ascensorului și își masă piciorul.

— Albert! strigă Julien.

Și cum nu venea niciun răspuns, căută pe dibuite tabloul de comandă apăsând pe primul buton care îl întâlnește. Apoi un al doilea, al treilea... Nimic. Aprinzând bricheta găsi butonul pe care scria portar și apăsă. Ciuli urechea, sperând să audă o sonerie în depărtare. Nimic.

Înfuriindu-se brusc, lovi cu piciorul în peretele de metal, provocându-și din nou durerea în genunchi. Înjură, țipa, urla:

— Albert! Dar răspunde, pentru Dumnezeu! Albert!

Bricheta se stinse și Julien se simți prizonierul unei nopți informe. Imobilul continua să fie scufundat într-un neant de tăcere întrerupt din când în când de rumoarea îndepărtată a străzii.

Exista viață și chiar foarte aproape. Trebuia doar să scape din această cușcă absurdă. Cu buzele strânse și pumnii crispați, Julien se lupta să nu înnebunească...

* * *

De peste zece minute Geneviève aproape că fugea pe străzi. Din cauza unei dureri în coastă trebui să încetinească. Cât de

mult s-a bucurat de ceea ce în amintirile sale viitoare a și clasat-o drept „reîntoarcerea” lui Julien. Cât de mult se distra la gândul că-l va surprinde... Dar oare îl va întâlni? Ideea că surpriza ar putea fi ratată, îi umplea ochii de lacrimi. Grăbi pasul. „Dacă mă iubește, instinctul îl va avertiza și va aștepta. Dacă a plecat, viața mea este distrusă.”

Inima parcă i se opri pentru o secundă:

„Nu mă părăsi, Julien!”

Inima... Inima, care îi crea neplăceri ori de câte ori se gândea la Julien sau trebuia să facă un efort fizic. Se opri în fața unei vitrine. Un magazin cu articole de sport. Geneviève nici măcar nu-i observă pe cei doi tineri îmbrăcați după ultima modă din Saint-Germain-des-Prés, care contemplau vitrina cu un aer plictisit. Evadatul din „Montana” o măsoară cu un ochi critic: Ciudată femeie... Și îmbrăcată fără gust... O nebună...

Geneviève se îndepărtă. Tânărul se întoarse spre însoțitoarea sa:

— Vii Tereza?

Se conforma modei de a folosi prenume englezești, dar pronunța cu seninătate: Siriza. Părul ciufulit cu grijă îi acoperea ceafa. Un pulover cu gâtul întors, prea larg, îi cuprindea bustul slab. Nu purta pardesiu: un veston gri, cu umerii ușor căzuți, încheiat până sus, dar fluturând pe șoldurile înguste. Ținea mâinile în buzunarele pantalonilor săi negri, care aveau pe dos carouri ecosez și se mulau pe pulpe și glezne.

Tânăra răspunse:

— Vin, Fred.

Continua însă să privească hanoracele. Cu părul bățos

căzându-i pe umeri, cu sânii mici dar bine conturați chiar sub puloverul gros de lână cu dungi reliefate și cu fusta complet dreaptă, Tereza era în același timp delicată și provocatoare. Lui Fred îi plăcea acest lucru. Ceea ce îi plăcea în special erau pantofii plați, moderni; ceva în genul papucilor vechi, care par să pună o femeie la îndemâna fiecăruia, creând un fel de intimitate la gura sobei.

În sfârșit, Tereza veni lângă el. Alături, cei doi tineri înaintau, fără a se lua de braț sau de mână.

În fața vitrinei librăriei, Fred ridică disprețuitor din umeri:

— Îți dai seama? Mai există proști care scriu cărți.

— De ce, întrebă cu timiditate, Tereza. Nu e bine?

Fred își umflă pieptul slab:

— Nu asta-i întrebarea. La ce folosește acest lucru? Iată cum trebuie pusă problema. Scrii o carte, două, cinci, zece, o sută... Nu vei reuși niciodată să le scrii pe toate... Atunci?

Cu capul plecat, ea își însușea învățătura. Privirea vie a lui Fred se opri asupra femeii pe care o observase mai înainte și care acum căuta prin poșetă de unde scoase un flacon, din flacon o pastilă pe care o înghiți. „Nu mă miră, gândi Fred, se droghează. Îmi închipuiam chiar...”

O depășiră. Geneviève însă nu se droga. Lua „pilule pentru inimă”. De altfel cu totul inofensive, le-a smuls doctorului în urma unor mari rugăminți.

Se simțea mai bine.

Clădirea lui Uma-Standard apăruse la orizont. Își relua drumul. Câteva secunde și va ajunge. Și în definitiv de ce să nu fi întârziat și Julien? Desigur, nu pentru a o aștepta, dar pentru

simplul fapt că nu se grăbea niciodată când avea întâlnire cu ea. Soția nu conta pentru el.

Între timp, Fred și Tereza au depășit colțul. Un grup de voluntare din Armata Salvării încurca circulația pe trotuar. Două femei, cu pălăria ciudată a uniformei trasă pe ochi, cântau un imn cu evlavie. Se vedeau buzele mișcându-se, însă sunetele aproape că nu puteau fi auzite. O a treia, aplecată în față și înarmată cu o bucată mare de cretă, desena niște litere pe asfalt. Era vorba despre Dumnezeu. Mișcându-se, fusta se ridică descoperind pulpele femeii.

Fred se distra împingând-o pe Tereza cu cotul.

Și ea o văzuse, însă îi displăcea trivialitatea gestului. Cu toate acestea își ascunse nemulțumirea. Nu însă suficient de repede pentru ca prietenul ei să nu fi remarcat acest lucru. Fred spuse cu dispreț:

— Ah! De... Există lucruri sfinte. Mie-mi spui? Mă întreb dacă voi reuși vreodată să te fac să nu mai fii o burgheză!

Fred accentuă cuvântul fără să insiste. Tereza nu dorea nici ea să continue și schimbă subiectul discuției. Atrase atenția lui Fred asupra unui afiș care se afla la intrarea în cafenea și care reprezenta o femeie sub o ploaie de aur: Cumpărați un bilet la Loteria Națională!

— Cine este această femeie?

— Danae, răspunse Fred cu o expresie de supremă plictiseală.

— Danae? Ce înseamnă asta?

Fred se uită un moment la afiș.

— Încă o porcărie. Praf în ochii oamenilor.

Trecură prin fața cafenelei. Fred rămase imobilizat în fața unei limuzini de tip Fregate, roșie, cu portiera întredeschisă și cu motorul în funcțiune.

— Iată unul care ar merita o lecție! Pornește motorul și apoi o ia din loc. Mașina vă stă la dispoziție. Doamnelor și domnilor, apropiați-vă și serviți-vă!

Vocea lui Fred avea în mod artificial intonații „dure”, și adăugă în glumă:

— Mergem?

Tereza tresări, își reveni însă imediat și regreta de a fi lăsat să-i scape un gest de teamă în special după ciocnirea care avusese loc. Privirea lui Fred devenea fixă. Ea cunoștea acest simptom. Era mai rău decât dacă ar fi spus: Pariez că n-ai curaj. Jignit, Fred vroia să-i dovedească că nimic nu-l putea speria.

— Crezi deci că n-aș fi în stare să fac aceasta?

— Ba da, spuse ea, numai că... furi o mașină, furi două... Nu vei putea niciodată să le furi pe toate!

Cu o cută amară în colțul gurii, Fred rânji:

— Nu vorbești des, dar când te hotărăști, bați câmpii. Urcă.

— Proprietarul s-a dus poate să caute țigări, în cafenea...

El se uită. La tejgheaua cafenelei nu era nimeni.

— Urcă! repetă el.

Fără să ezite, pentru a se pune el însuși în fața faptului împlinit, Fred se instalează la volan. Tereza făcu înconjurul mașinii pentru a se supune...

Geneviève ajunse și ea în colțul clădirii Uma-Standard. Un bărbat între două vârste o salută. Răspunse automat fără a-l recunoaște imediat. Văzuse Fregata roșie la o distanță de

cincizeci de metri și nu se mai simțea rău. Viața i se părea minunată: Julien a așteptat-o! Cu siguranță! Domnul care a salutat-o era Albert, portarul. Trebuie să se grăbească. Gazele ieșeau pe țeava de eșapament a mașinii, ieșeau nori de fum și prin geamul din spate observa ceafa soțului ei gata de plecare.

— Julien...

Îi era rușine că a strigat în plină stradă și începu să alerge. Dar dintr-o dată sângele îi îngheță în vine: o tânără îmbrăcată neobișnuit... nu era tânăra din fața magazinului de sport? – după ce a înconjurat mașina, a deschis portiera și s-a urcat cu o ușurință care dovedea o veche obișnuință. Era cu siguranță tânăra de adineauri... Tivul fustei atârna, descusut, lamentabil...

Julien avea o legătură. Adevărul care îi apărea în față îi dădea o senzație de sfârșeală.

Nu putea să fie Denise. În cel mai rău caz, distrusă cum era, Geneviève ar fi admis ca Julien să-și conducă secretara, cu toate că aceasta era prea drăguță pentru liniștea unei căsnicii. Dar această străină, care nu avea nici jumătate din vârsta ei!

Suferința o paralizase. Setea de răzbunare o zvârli înainte. Va scoate ochii acestei mici ticăloase... în timp ce Geneviève se afla încă la o distanță de douăzeci de metri, Fregata demară. O coti pe prima stradă și dispăru. Geneviève scoase un urlet. O trecătoare i se alătură. Se strânse lume. Cineva întrebă:

— Vă este rău, doamnă?

Geneviève găfâia, avea buza mușcată iar privirea era plină de ură:

— Da... Da... Mă simt mai bine. Mulțumesc... Era inima, dar

a trecut... îmi este mai bine... Nu-i nimic.

Rămase pe loc, așteptând să scape de martorii slăbiciunii sale. Cu părere de rău, diferiți gură-cască se îndepărtară, aruncând o privire înapoi, nutrind în sinea lor speranța că până la urmă ea se va hotărî totuși să leșine.

În Geneviève mocnea o furie ucigătoare. Rămasă singură, nu se mai putea stăpâni și se aruncă asupra porții clădirii. Cu degetele crispate pe bare zgâlțâia grila.

* * *

Cu zece etaje și jumătate mai sus, Julien se arunca și el asupra ușilor metalice ale închisorii sale. Îl cuprinse o furie nebună. Trebuia neapărat să iasă din acest puț ermetic, din această capcană înspăimântătoare. Risca să intre cineva în biroul său și să descopere dovezile crimei pe care a comis-o. Oricine îl putea găsi între acești pereți care adăposteau un cadavru. Și Geneviève? Geneviève care se va neliși și care Dumnezeu știe la ce se va gândi! Începu să strige:

— Albert! Albert! Deschide-mi, Dumnezeu!

Își reținea răsuflarea pentru a sesiza cel mai slab sunet venit ca răspuns. Nimic. O liniște îngrozitoare. Poate, dar nu era sigur, poate că auzea în fundul puțului niște lovituri surde... zgomotul produs de trecerea unui motor ambalat... departe... departe...

Aruncându-și pe spate pulpana pelerinei, un polițist se apropie de Geneviève.

— Ce vi s-a întâmplat doamnă? Este închis, nu vedeți?

Polițistul lupta împotriva dorinței de a aresta această femeie. Întotdeauna femeile înțolite fac scandal. Geneviève își aplecă

capul, răscolită și roșie de rușine.

— Ceva nu-i în regulă? Întrebă polițistul.

— Ba da... Ba da...

— Atunci, ce faceți aici?

— Este vorba despre soțul meu, răspunse ea repezită fără a se mai putea reține.

— Ce, soțul dumneavoastră e înăuntru?

— Nu, tocmai a plecat...

— Atunci nu aveți niciun motiv să intrați. Circulați, doamnă.

Geneviève se supuse. Furia ei nu era decât un artificiu pentru a adormi adevărata durere: Julien nu o iubea. Acum avea dovada.

În sfârșit, un taxi...

— Strada Varenne 32.

Trântită pe canapeaua mașinii, Geneviève nu reușea să plângă.

* * *

De-a lungul Senei, pe drumul spre Marly, Fregata roșie alerga cu viteză.

CAPITOLUL V

Ploua mărunț. Fred visă cu ochii deschiși un vis de copil: aplecat înainte, lipit de volan, strângea pupilele scrutând întunericul pentru a cuceri campionatul lumii. Pe Tereza la rândul ei o încerca curiozitatea: cum se numea tipul căruia i-au furat mașina? Pierzându-și răbdarea își ridică brațul pentru a aprinde lumina. Literă cu literă descifra cu vocea tare numele de pe placa tabloului de bord:

„Julien Courtois...”

— Ce este? bombăni Fred.

— Numele proprietarului.

— Și ce-i cu asta? Puțin îmi pasă! Julien? Ha! Ce prenume caraghios.

Ea se adânei din nou în tăcere. Era greu să discuți cu Fred. Era mult mai inteligent și instruit decât era ea. În ceea ce-l privește era sătul de circuitul de la Monthléry, – numai să nu fi fost cursa Panamericană – cea mai ucigătoare dintre toate. El se lansa în revendicări sociale.

— Julien Courtois! Tu îți dai seama? Probabil un tip de genul lui papa. Gras, plin de osânză. Între două vârste, cu o grămadă de bani. Și haină îmblănită. Acțiuni în dreapta și în stânga, jetoane de prezență. Tot ce trebuie pentru a disprețui sărăcimea care n-are decât brațele și creierul de vândut pentru a-și umple burta. Pariez că este un zbîr... pentru angajații săi, leit tata. Asta o să-l coste nițel.

Nici el nu mai știa dacă își lua peste picior tatăl sau pe necunoscut.

— Și dă-ne nouă ploaia! Asta aranjează lucrurile. O dată când mă duc și eu o să mă odihnesc la țară!

Cu un bobârnac dădu drumul la ștergător. Parbrizul se mânji. Nu se mai vedea nimic.

— Bravo! urlă el. Așa! Am câștigat! Se putea oare altfel? E imposibil să aibă accesorii corespunzătoare, aceste porcării burgheze. Omul riscă să-și frângă gâtul numai pentru că nătăflețul tău este un zgârie-brânză care nu catadicsește să-și cumpere o piesă care funcționează.

În căpșorul Terezei alergau gândurile: lumina din mașină jenează poate șoferul? Își ridică brațul s-o stingă. Sâni ei tineri se reliefa prin pulover. Dreapta lui Fred porni îndată să se aventureze spre corpul Terezei și volanul slăbit alunecă. Mașina făcu o deviere.

— Dumnezeii, înjură el.

Fregata făcea un zig-zag dintr-o parte în alta a șoselei. Tereza se chirci în colțul ei. Fred reuși să redreseze dar își transmise frica asupra fetei.

— Ah! Ce primejdios! Ce primejdios e să faci așa ceva. Blestemată sucitură. Nu, dar tu îți dai seama? Din fericire, știu să conduc, altminteri am fi intrat într-un copac! Dar ție ce-ți pasă că provoci accidente! Bine că poți să-ți plimbi atracțiile sub nasul omului.

Încă nădușit de frică, frână lent cu picioarele tremurând. Cauciucurile scârțâiră.

Geneviève striga:

— Opreți! Opreți!

Renault-ul vechi cu frânele blocate se târâia pe Esplanada Invalizilor. A ratat virajul spre strada Varenne și trase la marginea trotuarului. Șoferul, cu o mustață galică ce slujea în mod ostentativ ca filtru de nicotină, își exprimă nemulțumirea:

— Se previne, domniță! Se previne! Nu se țipă așa! Ce vi s-a întâmplat?

Geneviève nu mai știa dacă să râdă sau să plângă.

— M-am gândit... cu... Du-mă mai bine acasă.

— Și unde mă rog e la dumneata acasă?

— La Auteuil, strada Molitor... Te rog să mă scuzi, dar subit mi-am dat scama că soțul meu s-a întors direct acasă... Așadar cu...

Pe jumătate întors de la locul lui, șoferul, bătrân pișicher, o privea fix. Tulburată, încercă să termine discursul ei inutil și se încurcă și mai mult.

— Strada Varenne, la fratele meu...

Șoferul profita:

— Fratele sau controlorul de la fisc, ce mă interesează asta pe mine?

Ofensată, se adânci în tăcere.

— Bine, reluă șoferul, am înțeles, mergem la Auteuil?

— Da, spuse ea sec. Strada Molitor.

Geneviève își mușca buzele. Acești oameni din popor, într-adevăr... Mașina viră încet la dreapta și prinse viteză. Geneviève înăbuși un râs isteric. Era prea fericită. Dumnezeu, ce stupid poate fi omul! Fregate roșii circulă probabil cu sutele

pe străzile capitalei. Nimic, dar absolut nimic nu atesta că mașina ce demarase sub ochii ei a fost cea a soțului. Săracul, se perpelește probabil acasă. Și pentru că îl face să aștepte, bea. Așa. Din plictiseală. Din păcate îi face rău alcoolul. Se aplecă înainte:

— Vă implor, grăbiți-vă...

— Ah! Să vedeți! Dacă n-ați fi fost nehotărâtă, eram deja acolo. Nu pot să merg mai repede. Hodoroaga, așa cum o vedeți e din '38...

Geneviève își îmbrăca și își dezbrăca mănușile, în timp ce șoferul se lansa într-un studiu comparativ despre diferența dintre mașinile modeme și cele vechi.

— Există și bune, nu zic nu. Încălzirea este foarte practică iarna, dar... materialul, să avem iertare. Nu se compară.

Ea nu-l auzea. Se gândea la cei doi domni care au acostat-o pe stradă în după-amiaza asta. Unul dintre ei a urmărit-o chiar un moment... Trebuie recunoscut că acest costum de culoarea lemnului de trandafir îi subția talia. Nu este adevărat că îmbătrânește, se opunea... împăcată cu viața, surâdea. Deseori sentimentele de fericire depind de hotărârea individului de a nu se fi lăsat înșelat.

— Să nu bei prea mult, dragostea mea, îl ruga în gând pe Julien. Fii rezonabil, sosesc, o să vezi...

Când îi va destăinui suspiciunile, furia ei, el va lua un aer grav, dojenind-o cu delicatețe. Îi va zice, mângâindu-i umerii: „Nebuno! Tu știi totuși că nu te iubesc decât pe tine...” „Știu, va răspunde ea, știu, dar nu știu ce m-a apucat...” De altfel, această fată nu era de fel genul lui Julien. Prefera femeile mai coapte,

mai materne, ca Geneviève. Îi plăcea să fie alintat. Avea oroare de obligația de a se ocupa de alții.

— Când îmi va fi dor de una din aceste fete tinere, spunea totdeauna, va fi dovada că încep să îmbătrânesc.

Și pufnea în râs, fără să observe măcar că-i răsuca cuțitul în rană.

Taxiul se opri. Ea plăti cursa dând și un bacșiș regesc. Nu din generozitate. Din lașitate. La ușă o apucă îndoiala. Se întoarce timid:

— Dacă n-aveți nimic mai bun de făcut, așteptați-mă vreo cinci minute... Se poate că...

— Că Julien al dumneavoastră să nu fie acolo? înțeles. Duceți-vă.

Avea chiar râsul de bețivan cum îl anunțau mustățile. Nu-l putea suferi. Bineînțeles străinii nu puteau s-o înțeleagă, dar acesta părea deosebit de grobian. Nu-și găsea cheia și se enervă. Până la urmă sună și femeia de serviciu deschise:

— Domnul e de mult acasă?

— Domnul? Domnul?

— Ei da! Domnul! strigă ea alergând spre salon.

— O nu! doamnă. Nu l-am văzut.

Cu elanul frânt rămăsese locului.

— Atunci a telefonat?

— Nu doamnă, n-a sunat nimeni astăzi.

În primul moment de furie, Geneviève simți că o părăsește toată energia. Nu-i mai rămânea decât puterea de a plânge. Dorea să plângă până va muri. Femeia continuă:

— Adică... da... am uitat. Doamna Dormieu a chemat și o

întreabă pe doamna...

Dintr-un gest Geneviève îi făcu semn să tacă. Se îndreptă încet spre dormitor. Dar singurătatea îi făcea oroare. Nu va suporta cu siguranță să rămână singură. Taxiul...

Ieși alergând.

— Așteaptă!

— Ah! Bine! Nu era acolo nu-i așa? o lua șoferul în zefleMEA. Ei hai, nu vă faceți griji pentru asta. Rămâne mai departe frățanele din strada Varenne. Nu e niciun motiv să încruntați o mutrișoară ca a dumneavoastră. Nu e grav. Sunt lucruri care se repară totdeauna...

În ultimă instanță l-a judecat greșit atât pe el cât și mustața lui. Acest străin o înțelegea mai bine decât propriul ei soț.

* * *

Întins pe podeaua ascensorului, cu capul răsturnat pe spate, Julien încerca să-și adune ideile. Reacțiile totdeauna neprevizibile ale Genevièvei îl înnebuneau. Această isterică e capabilă să alarmeze tot orașul!

Cât timp va rămâne prizonierul acestui ascensor blocat?

Creierul său, în dușmănie parcă, dădea răspunsul devenit tot mai evident: o zi și două nopți. Treizeci și șase de ore.

Luni dimineața Albert va reveni și va restabili curentul. Pe acum încolo el era iremediabil singur. Nu chiar complet. În apropiere era un mort: Bordgris. Chiar dacă Julien va reuși să găsească o explicație pentru hârtiile de pe biroul lui, nu va convinge niciodată pe nimeni că nu-l cunoaște pe Bordgris cu care a rămas între patru pereți atât de lung timp... Unul în ascensor, celălalt în biroul său jerpelit. Parcă auzea polițistul

izbucnind în râs: „Cine o să vă creadă că ați petrecut tot acest timp închis într-o cabină de ascensor?”

Trebuie să iasă. Fie ce-o fi. Nu trebuie niciodată să se descopere această aventură idioată. Niciodată. Nimeni nu trebuie să fie în măsură să facă vreo legătură între el și Bordgris. Dar pentru asta trebuie să acționeze, să iasă. Înfuriat, începu să dea cu piciorul în ușa metalică. Sub șocul loviturii se produse un declic. Plin de speranță Julien își încordă degetele și trase de ușa din toate puterile. Încet, cu un scârțâit, canatul începu să cedeze.

* * *

Fred se enervă și începu să blesteme. Trăgea de demaror și „această porcărie de motor cumpărat cu preț redus” nu pornea!

Zăpăcită încă de perdaful primit, Tereza nu îndrăznea să scoată un cuvânt. În același timp i se părea că dacă Fred nu stabilea contactul...

— Fred...

— Ce mai vrei acum?

— Să... Dacă ai...

Cuvintele nu-i mai veneau. Se mulțumi să arate spre cheia de contact. Spre marea ei surprindere, Fred izbucni în râs.

— Pe cuvânt! Dar ai dreptate... Așadar nu ești așa toantă cum pari.

El temperă îndată complimentul:

— Unde mai pui că asta ar fi fost fenomenal...

Mașina se urni lin. Tereza roși de plăcere în pofida acestor complimente îndoielnice și cu toate ca el era pe punctul de a se declara distrat și de a plasa mai multe anecdote despre oameni

recunoscuți și catalogați ca genii care și ei erau distrați, încurajată, se îndreptă pe locul ei pentru a aprinde lumina din mașină. Fred aplaudă:

— Extraordinar. Tu faci progrese, te asigur că devii din ce în ce mai aptă pentru a fi scoasă în lume.

Tereza se simțea bine. Mergeau în liniște, fără să se grăbească. Nu-i mai era frică.

— Ei? Nu găsești că e formidabil? Spune ceva și tu! insistă Fred.

Cu timiditate, ea tăcu un gest în sus cu degetul mare.

— Așa.

— Eu, reluă Fred, așa înțeleg viața. Ai rabla ta, o pornești când te apucă plictisul, mergi la țară să-ți limpezești gândurile, să te „relaxezi”. Societatea este prost făcută. Există ființe cărora trebuie să li se asigure cele absolut necesare pentru binele comunității... Casă, servitori, bani și mașină...

Strecură spre camaradul ei o privire plină de admirație: ce inteligent era! Bineînțeles, un om ca el avea nevoie să-și destindă nervii din când în când. El continuă:

— Iată de exemplu un lucru pe care tata n-are să-l priceapă niciodată. Cum pomenești despre asta față de el își dă drumul la un debit moralizator despre începuturile grele ale carierei sale. Și dă-i cu trasul mâții de coadă, și dă-i cu „din puteri proprii... Că pe timpul nostru nu era așa, că eu am făcut negustorie ambulantă, că lumea se gândea la muncă înaintea plăcerilor”, și așa mai departe, tot ce urmează. Am să-ți spun un lucru bun: generația veche n-are decât să se ducă dracului. Mie mi-a ajuns până peste cap. Suntem în secolul XX. Pe noi

tineretul prea ne-a înfundat...

I.ășă volanul și se plesni peste frunte. Tereza își reținu răsuflarea. Dar de astă dată totul trecu bine.

— Avem mult prea multe de făcut și nu ne putem permite să stăm înțepeniți, așteptând cum au făcut acești câini corciți. Noi, tinerii, n-avem timp de pierdut. Noi vrem să realizăm, să inovăm, să organizăm, să distrugem și să reconstruim, și asta imediat.

Și rezumă nu fără amărăciune:

— Totul, ce mai!

Ea avea o întrebare pe buze. O problemă importantă care o frământa. Încercă eu timiditate:

— Tatăl tău... a restituit?

— Restituit?

— Banca?

— Care bancă?

— Păi fondurile!

— Care fonduri?

Fred făcea pe prostul. Trebuia să-i reamintească faptul că a fost dat afară de la banca unde lucra, pentru deturnare de fonduri. Atunci el scoase o exclamație, mimând o veselie exagerată. Tereza făcea al dracului de bine că punea chestiunea pe tapet.

— De mult nu m-am mai distrat așa. Să-l fi văzut pe papa numărând paralele umezindu-și degetele cu salivă! Spumega de furie...

— Dar a plătit? insista ea.

El o privea dintr-o parte cu compătimire:

— Sărmana mea Tereza! Ce voiai să faci? Să mă lase să târăsc numele lui onorabil în mocirlă? Ha, ha! Ți-ai găsit! Fii liniștită, când pregătesc o lovitură, știu încotro să mă-ndrept. Nu riscam nimic. Ca și cu mașina asta. Tu n-ai vrut. Dar a fost bine aranjat, nu? Am avut oare plictiseli? Spune și tu dacă găsești că n-a mers. Nu-ți fie frică, spune și tu, ne aflăm în republică. Spune dacă n-ai încredere...

— Ba da, Fred, am încredere, îți jur că...

N-a lăsat-o să termine. I-a demonstrat matematic că nu spune adevărul. În virtutea principiului că oamenii ca el depășeau în general secolul în care trăiau. Asemenea oameni puteau în mod logic să întâlnească numai neînțelegere și suspiciune. Și totuși lovitura de la bancă a pregătit-o și a realizat-o cu mână de maestru. Și de ce?

— Am să-ți spun Tereza. Viața e ca războiul. În război există arme proletare: infanteria. Există arme nobile: aviația. Pentru a alege dacă vrei să te plimbi în căcat sau în azurul cerului, trebuie să te prezinți sub arme înainte de a fi chemat. Iată, asta e.

Tereza îl asculta cu gura căscată. El era încântat de sine...

— Pe de altă parte vrei să-mi spui ce risc? Nimic. Fie că pontul meu de la Longchamp era bun și atunci aș fi câștigat și puneam biștarii la loc. Fie că ar fi crăpat... ceea ce s-a și întâmplat. Și apoi? Mi-a fost poate frică de poliție? Nicio secundă nu m-am îndoit c-o să bată înainte de toate la ușa părintească. Aici era pleșca! Și el a scuipat banii, în fond a fost o dublă binefacere, pentru că de fiecare dată când dai la moacă burgheziei, este o bucățică ruptă din rai. Dar ce, eu am cerut să

lucrez la o bancă? Eu? Tata a vrut. Așa că n-are decât să plătească oalele sparte. Eu și băncile... Apoi, tu știi vocația mea este fie literatura, fie cinematograful. Premiul Nobel sau Hollywood. Eu sunt un creator înnăscut. Să-mi dea cineva numai cincisprezece milioane și o să vezi tu! Închipuie-ți! Cincisprezece milioane! Când i-am vorbit despre asta lui tata, era să-l apuce apoplexia. Se pare că el a pornit cu patruzeci de parale. Familiile burgheze, se știe, contrariază totdeauna artiștii.

Simțea asupra lui, în umbră, ochii micuței. Asta îl ungea pe inimă, mai că îl împăca și cu societatea. Se înduioșă:

— În ce hal a putut să urle!

— Dar a plătit, asta-i esențialul.

— N-avea ce să facă. Nu, dar îți dai seama. Fiu nedemn cum m-a numit. Apoi mi-am dat drumul. El era nedemn. Parcă ce i-am cerut? Cincisprezece milioane. E un minimum pentru primul meu film. După asta n-o să mai am nevoie de nimeni.

Conducea prudent, cu ochii lucind, visând:

— Doamne Dumnezeu, Tereza, cincisprezece milioane. O să am eu acești bani... Știi ce o să facem cu ei, auzi, Tereza?

Ea știa totul pe de rost, dar nu cerea decât să-l poată asculta acum și totdeauna.

— Ce o să facem?

— Vom închiria un apartament la Ritz, ne vom înțoli.

— Mă iei de nevastă?

— Bineînțeles, dar va trebui să fie... stai, cum i se zice? Ah!

Da! O căsătorie morganatică.

— Ce vrea să zică asta?

— Secret. Asta nu se obișnuiește decât la oamenii mari care

se căsătoresc cu femeii din popor.

— Și de ce?

Ea rămase profund jignită de această escamotare a viitoareii lor căsnicii. El expuse rațiunea de stat:

— În situația mea, dacă mă vor ști căsătorit, voi rata totul. Un mare producător este un fel de mit. Toate fetele fug după el, toate visează să se mărite cu el, până una alta îi trimit comanditari.

Spera s-o convingă. O mână foarte tare. Ea plângea încet în colțul mașinii.

— Bine... dar ce ai?

— O să mă înșeli cu toate fetele astea!

Față de atâta ingenuitate, el scăpă epitetul infamant:

— Burgheză!

Depășeau tocmai caii de la Marly.

* * *

Cu piciorul sprijinit de peretele din față, încordându-se, Julien făcu un ultim efort. Dintr-o singură lovitură ușa ascensorului alunecă.

Întinse brațul în întuneric spre vidul liberator. Mâna întâlni o suprafață netedă și rece. Aprinse bricheta. Mica flacără luminează un zid alb și orb.

CAPITOLUL VI

Lăsând în urmă femeia de serviciu speriată, Geneviève dădu buzna în sufragerie.

— Georges! strigă ea. Mi se întâmplă un lucru îngrozitor. Julien mă înșă...

Se întrerupse brusc. Copiii o priveau cu gura căscată. Fratele ei rămase cu lingura în aer iar Jeanne, cumnata, trânti enervată șervetul și tacâmul. Soții schimbă o privire. Georges își lăsa ochii în jos. Geneviève simți că îi îngheață sângele în vine.

— Asta încă nu-i un motiv să năvălești peste oameni în halul acesta, remarcă Jeanne cu o voce potolită dar tremurândă.

Apoi întorcându-se spre copii:

— Spuneți-i bună seara mătușii...

Geneviève își îmbrățișă distrată nepoții, aruncând spre Georges o privire imploratoare cu ochii înlăcrimați. El însă, ostentativ, își păstra capul aplecat și se ridică greoi:

— Vino în salon.

Ea îl urmă tremurând din toate încheieturile. Jeanne clătină din cap cu un aer obosit. Servanta încerca să se scuze:

— Doamna mi-a spus...

— Poți să strângi masa, o întrerupse Jeanne. Eu mă duc să culc copiii. Bernard, Jean-Paul la culcare!

Copiii ascultară fără un cuvânt. Atmosfera prevestea furtună.

În salon, Geneviève isprăvi cu relatarea nenorocirii ei. Georges o asculta încruntat și gâfâind ușor.

— Eu am văzut-o, auzi, Georges... pe această târfă mică urcând în mașină...

— Sărmana mea Geneviève, începu Georges.

Dar, aruncând o privire spre ușa sufrageriei, suspină și continuă cu vocea calmă:

— Și atunci?

Pentru a-și păstra cumpătul își umplu și își aprinse pipa, forțându-se să rămână indiferent.

— Atunci? se repezi Geneviève teatral. Atunci Julien mă înșală.

El îi făcu semn să coboare vocea și reluă:

— Vezi, draga mea, era de mult timpul să te obișnuiești...

— Georges!

Era un strigăt, un apel de ajutor atât de sfâșietor, că el rămase consternat, deschizând brațele către Geneviève care se aruncă plângând la pieptul lui.

Foarte plictisit, o bătu încetișor pe umeri:

— Micuța mea, repetă el, tu știi că nu se poate conta pe el...

Așa e Julien...

Lacrimile surorii sale îl dureau. Dintotdeauna ținuse locul unui tată pentru Geneviève. Acum însă nu vroia să se înduioșeze. Cu coada ochiului supraveghea continuu ușa pe unde soția sa putea să intre.

— Nimeni nu mă iubește! se văita ea, plângând sacadat și ștergându-și ochii.

— Ba da, vezi, mormăi el, vezi cum ești? Nimeni!... Totdeauna!... Niciodată!... Ei hai, hai, nu trebuie să dramatizezi totdeauna...

Ea se dezlipi de el și Georges respiră ușurat, parcă ar fi fost o crimă să fie surprins îmbrățișând-o pe propria-i soră. Geneviève hohoti de plâns tot mai tare:

— Niciodată n-ar fi trebuit să mă mărit cu un om mai tânăr ca mine...

— Acum, gata, ai făcut-o... și Julien te iubește în felul lui... Trebuie să încerci să înțelegi...

— Nu! Nu! Niciodată nu ar fi trebuit să mă mărit cu el...

— Ți s-a spus destul, remarcă Jeanne intrând.

Nu o auziseră când a deschis ușa și se întoarseră spre ea. Georges se simțea vinovat pentru compătimirea manifestată și la un semn al soției se așează lângă ea pe divan. Ea îi luă mâna parc-ar fi vrut să-i dirijeze reacțiile. Era o femeie foarte frumoasă încă, cu ceva voluntar și în același timp dureros pe trăsăturile de-abia marcate de vârstă. Singură în fotoliul din fața lor, Geneviève părea a fi acuzată.

— Ce este, de data aceasta? întrebă Jeanne cu o voce egală.

Geneviève își mușcă buzele. Georges răspunse:

— Și-a căutat soțul la birou și l-a văzut plecând cu o găsculiță.

Lui Geneviève i s-a oprit respirația. Rezumând în acest fel povestea, durerea ei n-avea nicio rațiune. Lumea rămânea indiferentă față de „tragedia vieții sale”.

— Dacă n-ar fi fost decât atât! exclamă ea. Dar cu zece minute în urmă a fost atât de drăguț la telefon. Nici nu vă puteți închipui... Și am crezut...

Lacrimile o înecau. Cumnata ei comenta fără pasiune:

— E ceva clasic. Sunt soți care se poartă drăguț înainte. Alții

după.

Aruncă o privire aspră spre Georges care surâdea stângaci:

— Soții nu doresc decât să-și liniștească conștiința... dar asta atunci când îi deranjează mai puțin. Cunoscut unii care aduc chiar cadouri nevestelor când se despart de amante.

Vârful pipei se sparse cu un zgomot sec între dinții lui Georges. Geneviève privea perechea printr-o perdea de lacrimi. Jeanne se ridică să aducă altă pipă de pe rastel, continuând liniștită:

— Cel mai interesant e faptul că uneori aceste cadouri sunt direct proporționale cu durata legăturii.

Se așază din nou admirând diamantul solitar pe care-l purta pe deget. Georges își îndesă energic pipa nouă. Pierzându-și răbdarea, ripostă cu violență:

— Spui prostii Jeanne. Dacă faci asta s-o necăjești pe Geneviève, are ea destule pe cap. Dacă faci aluzii la mine, știi foarte bine că nu te-am înșelat niciodată... Nici n-am timp!

Jeanne rămase nemișcată, cu o cută sarcastică pe buze.

— Există diferite forme de a-ți înșela soția, spuse ea. Sunt unii care se ocupă prea mult de afacerile lor... alții de familiile lor...

Georges ridică din umeri. Îl cuprinse o mare oboseală. Ce rost are discuția asta interminabilă?

— În sfârșit, bombăni el, ce vrei să-ți fac, Geneviève? Să-l găsesc pe Julien al tău și să ți-l aduc de guler, făcându-i morală?

— Știu și eu, am venit aici, fiindcă în afară de voi nu am pe nimeni pe lume. Și mi-era imposibil să aștept, înțeleaptă, acasă, până ce Julien termină cu năzbâtiile lui și se întoarce...

— Dacă se-ntoarce... remarcă plină de răutate Jeanne.

— Ei bine, rămâi aici! propuse Georges. Vei da din când în când un telefon să afli dacă s-a întors, Poate e deja acasă. Ia să încerc!

Fericit de această diversiune, ieși din salon.

Cele două femei îl auzeau formând numărul. Vioaie, Jeanne se plantă în fața cumnatei sale:

— Ascultă-mă bine, Geneviève. Nu mai vreau să-l amesteci pe Georges în micile tale povești. S-a terminat. Tu știi cât de mult te iubește și abuzezi de el. Îl enervezi. După astea, nu mai e în apele lui...

Geneviève se îndesă în fotoliul ei. Îi era frică. Vocea Jeannei suna înăbușit și crud în urechile ei.

Din vestibul se auzi glasul lui Georges.

— Nu răspunde.

Geneviève făcu o mișcare parcă pentru a merge să se pună sub protecția lui. Ezita însă în fața corpului nemișcat al Jeannei și se mulțumi să ridice puțin vocea:

— Servanta trebuie să fie în bucătărie...

— Insistă, dragul meu! strigă Jeanne. Trebuie să fie cineva.

După câteva secunde continuă: înțelegi, noi ne dăm destulă osteneală să nu fim nefericiți. Tu ai casa ta, iar eu pe a mea... Noi, micuța mea Geneviève... noi încercăm cel puțin...

Ea gâfâia cu vocea sugrumata:

— ... să nu fim prea geloși pe tine, asta-i.

Ochii îi luceau. Părea contrariată de a fi spus prea mult. Geneviève bâlbâia:

— Dar ce ți-am făcut Jeanne? Geloasă pe mine? Eu care sunt

atât de nenorocită... Care n-am nimic, iar tu, tu ai avere, un cămin, copii, un soț care te iubește și pe care îl iubești...

Jeanne își trecu mâna pe frunte și avu un tremur inexplicabil. O secundă privirea ei șovăi indecisă; apoi reluă cu respirația tăiată:

— Tu n-ai suferit niciodată. Niciodată n-ai lucrat. Totul ți s-a cuvenit. Georges și Julien nu ți-au refuzat niciodată nimic. Pentru tine viața e o vacă de muls. De aceea sunt geloasă. Eu trebuie să lupt să obțin orice fleac și adesea rămân cu mâinile goale. Mă resemnez cu minimul ce pot primi de la alții. Tu, aprioric, pretinzi maximumul din partea lor.

Geneviève dădu din cap.

— Dacă tu crezi că viața e ușoară cu Julien...

— Tu ai făcut din el ceea ce e. Tu, tu singură. Cu veșnicele tale capricii și smiorcăieli, cu veșnica ta pretenție de bani, cu lipsa ta de răspundere. Fără tine, cine știe dacă Julien...

Se întrerupse și se îndreptă revenind la atitudinea calmă și severă; se auzeau pașii lui Georges. El intră, spunând cu o veselie falsă:

— Nu s-a întors încă. Dar m-ar mira dacă ar mai întârzia mult.

După ce-și consultă ceasul, își îmbrățișă soția și sora:

— Șapte și jumătate. Spuneți copii, ce ar fi să ne ducem toți trei la cinema?

Jeanne făcu un efort să surâdă și insistă amabil spre Geneviève:

— Este o idee excelentă. Dar mergeți voi doi, dacă vreți. Eu prefer să rămân cu copiii.

— Nu te simți bine? se neliniști Georges.

— Ba da, ba da... O mică migrenă, atâta tot. Du-te, împrăștă-te fața Geneviève și însoțește-l pe fratele tău. În timp ce voi veți fi la film, Julien se va întoarce și așa tu vei fi cea care te vei lăsa așteptată.

Geneviève își mușcă batista. Spaima de adineauri îi trecuse. Se simțea frustrată de consolare la care avea dreptul. Sughițuri întârziate de plâns îi tăiau respirația. Ar fi acceptat să moară, dacă ar fi putut să asiste și să savureze emoția lor. Trebuia neapărat să facă sau să spună ceva, pentru a-i smulge din indiferența lor:

— Vreau să divorțez, strigă.

Jeanne făcu un pas pentru a se plasa între frate și soră și clarifică lucrurile:

— Asta nu-i adevărat. Tu cauți cu orice preț să te faci compătimită.

Dar Geneviève n-o auzi. Fixa ochii spre fratele mai receptiv la durerea ei.

— Georges, de data asta îți jur că e serios. Nu mai vreau să-l revăd pe Julien. Prea mult rău mi-a făcut...

Își ascunse fața cu mâinile, vărsând alte șiroaie de lacrimi. Georges era cât pe aci să cedeze; șovăi însă în fața privirii soției. Cunoștea această expresie prevestitoare de o supărare pe mai multe zile și avu un gest fatalist:

— Bine, vei divorța, Gina. Acum e însă sâmbătă seara... de luni mă voi ocupa...

Geneviève ridică încet capul:

— Tu mă lași baltă?

— Da de unde, se enervă el, nu te las baltă, dar ce vrei să fac acum?

Rănită, ea își înalță capul. Cum el dădea din umeri, se îndreptă cu multă demnitate spre ieșire și se opri tremurând de o furie neputincioasă. Avea nevoie de un aliat imediat, împotriva lui Julien. Ideea singurătății sale între dușmani o înspăimânta.

Îi mai rămăsese un mijloc și nu ezită să-l folosească:

— Dacă vreau să divorțez, n-o fac pentru mine, ci pentru tine, Georges. Trebuie să-ți spun, de mult îmi stă pe inimă...

Georges suspină:

— Julien e ca majoritatea comercianților... Ce a putut face sub presiunea împrejurărilor...

— Tocmai la asta mă refer! exclamă Geneviève. Tu nu știi nimic!

Alergând spre el se agăță de gâtul lui, fericită c-a găsit o breșă în blindajul de indiferență:

— Ți-aduci aminte de cele două milioane împrumutate de la tine anul trecut și pe care nu ți le-a înapoiat la data prevăzută?

Georges se trase înapoi, lovit. Geneviève, triumfătoare, își scoase mânușile sub privirea încremenită a Jeannei. O dată ținta atinsă, marea durere a fost dată uitării. Râsul încreți fața ei armonioasă:

— Ai avut nevoie de cele două milioane pentru a ridica o opțiune... Ai venit să-i explici lui Julien, acasă... Nu-mi mai aduc aminte... o încărcătură de la Valparaiso...

— Bureții, ripostă Jeanne.

El confirmă dând din cap.

— El avea banii, Georges. Dar ți-a zis că n-are niciun ban. De fapt, căuta un plasament.

Georges găsi că e prea întuneric și aprinse nervos lampa de pe șemineu.

— Ei bine, închipuie-ți că tu ai fost cel care i-ai semnalat o afacere formidabilă. Cu banii *tăi*, el a ridicat bureții *tăi*, fără să-ți spună nimic... Ai înțeles?

Georges păli. Instinctiv, duse mâna la inimă care bătea neregulat. Jeanne sări:

— Dragul meu, nu te enerva...

— Lasă, răspunse el cu vocea răgușită.

Geneviève continuă, dezlănțuită:

— Ți i-a înapoiat mai târziu cu o parte din beneficii. Dar asta nu e tot. Asigurările tale. Știi, încărcătura ce ai asigurat-o prin intermediul lui...

— Era în combinație cu un asociat, dintr-un birou specializat... L-a luat să profite și el, nu?

— Sărmane Georges, ce naiv ești...

— Dumnezeule, izbucni Georges, am avut polițele în mână, nu o dată, de zece ori!

— Atunci a unsprezecea oară, te-a dus... O poveste cu nouă sute de mii de franci.

— Tractoarele americane? bombăni el.

— Da, da...

— Ce tot îndrugi? M-a făcut să aranjez o asigurare!

— Mie-mi spui! O asigurare de nouăzeci de mii de franci și... praf în ochi...

Georges se prăbuși pe un scaun.

— Dar atunci... Dacă aş fi avut o neplăcere serioasă...

— Era treaba ta! Capul tău de pereţi! urlă Geneviève.

Tractoarele tale n-au fost niciodată asigurate...

O transpiraţie de frică retrospectivă, broboni fruntea lui Georges. Îl cuprindea furia. Lovi cu pumnul stâng în palma dreaptă:

— Miserabilul! răcni.

Se ridică brusc, şi luând-o ca martoră pe sora sa, agitând braţele, cu privirea rătăcită, exclamă:

— Şi când mă gândesc ca a avut neobrăzarea săptămâna trecută să-mi mai ceară încă cinci milioane.

— Cinci milioane? întrebă Geneviève surprinsă.

— Ei da! închipuieşte-ţi! Of! Habar n-are de nimic.

— Dar ce vroia să facă cu ele?

— Ştiu eu? Mi-a povestit nu ştiu ce istorie...

Oarecum îngrijorat îşi linişti nevasta:

— Nu i-am dat niciun ban, asta ar mai fi lipsit! Dar n-am să las lucrurile aşa! Ei drăcie, prea e de tot!

Ieşi alergând. Geneviève şi Jeanne rămăseseră înmărmurite. Pentru motive diferite.

— Eşti mulţumită acum? întrebă Jeanne. L-ai forţat să se ocupe de tine.

— Dar... unde se duce?

— De unde vrei să ştiu?

Jeanne se întoarse, epuizată la culme:

— Când se înfurie nu se poate prevedea nimic. Probabil s-a dus să-l caute şi să-i zdrobească mutra.

Geneviève exclamă desfigurată de frică:

— Nu!

La rândul ei, se precipită spre ieșire, strigându-și fratele.

CAPITOLUL VII

Cu ajutorul unui briceag, Julien reuși să desfacă o placă din pardoseală. Pipăind, ridică placa. Tremura de nerăbdare, în toate cabinele există o soluție pentru întreținerea cablurilor și conexiunilor. Controlase timp îndelungat tavanul cu vârful degetelor. Nimic. Nu putea fi deci decât în pardoseală.

O șansă: trapa era într-adevăr dedesubt. Reperă contururile și îl apucă leșinul de bucurie; găsi mânerul și trase de el. Panoul cedă. Un suflu de aer viciat năvăli în cabină.

Îngenunchiat, aplecându-se în față și rezemându-se de o mână, cu cealaltă explora spațiul gol de sub ascensor. Spera să descopere cablul, de-a lungul căruia să alunece până la parter. Dar degetele nu întâlniră nimic. Se îndârji, întins pe pardoseală, și scoase brațul întreg prin deschizătură. Degeaba. Printr-un efort extraordinar își tempera criza de nervi care cu încetul îl cuprinsese. La ce bun? Nicio șansă. Cablurile trebuiau să fie de-a lungul peretelui la care nu putea să ajungă.

O secundă închise ochii în întuneric. O singură soluție, demnă de aventurile lui Pearl White: suspendat în mâini și balansându-se periculos, să tatoneze zidurile cu picioarele... Să agațe cablurile și să le tragă spre el...

Chiar cu conștiința pericolului de moarte, perspectiva libertății recucerite îi insuflă un elan nou. Aprinzându-și bricheta încercă să cerceteze hăul ascensorului.

O bortă neagră și fără fund, unde flacăra minusculă proiectă

mai multă umbră decât lumină. Scoase un strigăt. Știa că n-o să reușească niciodată, îi lipsea curajul. Cedând fricii care îl cuprinsese, se aruncă înapoi, apucat de un tremur însoțit de un râs caraghios pe care ecoul produs de volumul puțului îl retransmitea ironic.

* * *

Fregata stopă sub o firmă slab luminată: La Liliacul, hotel-restaurant.

— Îți convine? întrebă Fred.

Pierdută în gândurile ei, Tereza tresări:

— Ce anume?

— Păi, să petrecem week-end-ul aici, la hanul Liliacul, așa se cheamă. Mie mi-ar plăcea...

Prin geamul aburit ea contemplă silueta unui gard de fier. N-avea poftă să coboare:

— E închis, obiectă ea.

— Tu nu știi că în aceste hanuri se primesc clienți tot anul? Ei, hai...

Se grăbi să deschidă portiera de partea ei. Ea îl reținu:

— Stai, Fred... ce ar fi să ne întoarcem pur și simplu?

Tânărul, surprins, își holbă ochii de indignare:

— Ei nu mai spune! Asta-i tot ce ai găsit? Să ne întoarcem? Și unde să mergem?

— Am putea petrece week-end-ul la mine.

— În mansarda lui Mimi Pinson? Mersi.

— Și ne-am duce mâine la cinema.

— Cu ce bani?

— Bine, dar... aici cu ce bani plătești?

— Avem timp până mâine seara. Nu te frământa mereu pentru viitor.

— Fred... *Please*...

El pufni în râs.

— Ce proastă ești. Niciodată nu trebuie să-ți fie frică. Ai încredere în mine. O să găsesc eu o soluție.

— Care?

— În definitiv, ce-ți veni?

— Mi-e frică, Fred!

Această mărturisire îi tăie răsuflarea. De fapt și lui îi era frică, dar nu putea s-o admită. Ar fi însemnat să accepte convenția respectabilității burgheze. O liniști fără prea multă convingere:

— Uite! Îi dau un telefon lui tata. Îmi va trimite un cec pentru a evita scandalul.

Argumentul nu părea s-o entuziasmeze pe Tereza.

— Și apoi, riscăm să avem plictiseli și cu mașina asta furată.

Pus pe gânduri de remarca fetei, Fred își ridică sprâncenele.

— Asta-i adevărat. Ei bine, am să organizez expediția cât ai zice pește. Trebuie să ne luăm cele mai elementare măsuri de precauție în acest caz.

Aruncând o privire în jurul lui, observă pălăria și impermeabilul, așezate cu grijă pe bancheta din spate. Fața lui tânără se luminează:

— Vezi tu, asta este. Important e ca eventual după aceea să nu fim recunoscuți. Înțelegi? Deci tu vei pune vestonul meu pe cap și pe umăr... să zicem din cauza ploii. Eu cu acest impermeabil și pălăria tipului, voi fi de nerecunoscut... Rămâne să nu fim reperați la lumină. Așteaptă...

Scotoci în deschizătura pentru mânuși și descoperi un revolver pe care îl învârti, glumind:

- Și dacă hangiul face pe nebunul, ei?
- Fred, dar te rog, pune la loc asta... Nu te atinge!
- Vai, vai, vai! se văicărea el punând la loc arma. Ești așa de curajoasă! Omul nu poate nici să glumească. Ei, hai să mergem... și ai grijă!

Cele, două portiere pocniră. În casă se mișcă o perdea, apoi ușa se deschise și scârțâiră niște pași pe pietrișul ud.

Ploaia a stat. Dar era răcoare și ramurile picurau încă. Hangiul nu se miră, văzând automobiliștii înfofoliți.

- Ați picat bine! exclamă el în loc de salut. Casa e încălzită.
- Dacă vreți să fiți așa de bun să băgați mașina în curte, răspunse Fred, schimbându-și vocea.

Holul hanului era fermecător, cu fotolii și mese joase și cu casa de bani înălțată, în spatele căreia, grasă și jovială, își făcea socotelile soția patronului. Ea surâse cu gura plină:

- Bună ziua! Ce vreme, credeți că... Dar o să vedeți asta mâine... Ce soare o să avem... Meteorologia...

Ea se întrerupse. Noii veniți treceau în goană, ceea ce o făcu bănuitoare. Ridicându-se pe jumătate, se interesă:

- Doriți?
- Fred o împinse pe Tereza cu cotul. Timidă, ea spuse:
- O cameră pentru week-end.

Ajunși teferi și nevătămați în partea umbrită a scării, cu mai puține măsuri de precauție, își permiteau o alură mai degajată. Surâsul comercial reapăru pe fața rotundă a patroanei:

- Ah! Acum văd despre ce e vorba! îi amenință gentil cu

arătătorul, adăugând teribil de matern: Fac pariu că e voiaj de nuntă!

— Ați ghicit, făcu Fred.

Hangiul porni spre ușa de intrare:

— Dă-le camera 8, Matilde, e pregătită... Eu aduc mașina, domnule.

Dispăru în noapte. Soția aprinse o lampă de gaz așezată pe casă, comentând:

— Avem o pană de lumină la etajul întâi. Dar totul e prevăzut, cum puteți constata... Pentru micile călătorii romantice... lumina asta creează o atmosferă de intimitate... Sper că nu vă deranjează?

— Nu! răspunse Fred. Aveți dreptate. E mai romantic.

El aprobă cu mai multă tărie, ridicând un deget și clipind din ochi spre Tereza. Cu lampa de gaz în mână și cu brațul întins, femeia continua să urce scările în fața lor.

— În caz contrar puteam să vă instalez împreună cu noi la parter. Bineînțeles, acum e puțină lume, nu e sezon. Dar o să vă simțiți bine, veți trăi ca-n sânul lui Avram... Și bucătăria patronului, știți... E foarte simplu, a fost bucătar șef în spitalele din Paris...

O porni pe coridorul care se întindea de-a lungul camerelor de la etaj.

— Și e încălzit, o să puteți constata. Apropo, ați luat masa? Vreți să vă aduc o gustare?

— Da, un ceai spuse Tereza.

— Cu pâine prăjită, cu unt, cu brânză, adăugă Fred.

— Și marmeladă termină hangița. E interesant, de când

tinerii moderni vor să slăbească, consumă în loc de cină micul dejun. Vă aduc toate într-un minut... Iată, ați ajuns.

Deschizând ușa cu numărul 8, o luă înainte așezând lampa pe placa de deasupra căminului. Tinerii înaintară cu spatele spre lumină. Camera era spațioasă, sumar dar nu fără gust mobilată. Un pat foarte jos și larg acoperit cu creton asortat cu perdelele și cu husele care ascundeau pudic lavaboul și bideul. Un imens dulap normand, pe care clienții foarte rar puteau să-l umple. O masă, două scaune și un fotoliu mare, Voltaire, cu o bucățică de tapiserie dezlipită.

— Merge? întrebă hangița cu un aer ademenitor.

Încântată, Tereza împreună mâinile:

— Foarte bine. Mulțumim, doamnă.

— Cu atât mai bine. Atunci eu vă las, porumbeilor. Mă duc să pregătesc ceaiul și pâinea prăjită... și vi le aduc împreună cu fișele pe care o să binevoiți să le completați nu-i așa? Oh! Nu pentru noi, bineînțeles...

— Nicio grijă, întrerupse Fred. Puteți să le completați direct dumneavoastră...

— Cum doriți... Pentru noi, dumneavoastră înțelegeți, discreția este o parte componentă a meseriei... Ca și psihologia, ce mai... Oricine vede că dumneavoastră n-o să faceți rău nici unei muște... chiar țete să fie...

— Râse, dar negăsind ecou, se opri:

— Dar știți, poliția, nu-i așa, nici nu vă închipuiți ce ne tracasează...

Fred o privi pe Tereza cu un surâs în colțul gurii. Apoi silabisi încet:

— Domnul și doamna Julien Courtois, strada Molitor 118, Paris.

Fata era cât pe ce să scoată un strigăt. Din fericire, Matilda părăsea camera.

— Domnul Julien Courtois și doamna. Perfect. Așadar, vin îndată!

Închise ușa pe dinafară, lăsându-i singuri. Fred zvârli impermeabilul și sări pe pat cu ambele picioare.

— S-a făcut! Bună treabă! Nimic mai greu ca asta!

Se aruncă pe spate:

— Ei bine? Spune ceva! A fost bine organizat sau nu? Sunt un as sau nu? Ei?

Ceva mai destinsă și amuzată, Tereza îl privea. „Ce copil!” își spunea ea. În același timp ingeniozitatea, inteligența și toată zarva ce stârnea în jurul lui o umplea de admirație. El își întinse brațele:

— Cine vine să-l sărute pe micul său geniu?

Ea se apropie încet, nu foarte sigură de sine, din cauza ușii descuiate: reminiscențe de midinetă, zicea Fred. Dar cum ajunse în apropierea lui Fred, o apucă de încheietura mâinii și o făcu să cadă peste el, sărutând cu lăcomie buzele ei proaspete. Ea se lăsă în voia lui. Mâinile tânărului alergau în căutarea goliciunii ei sub pulover. Ea se arcui gemând:

— Fred! Dragul meu...

Deodată el tresări, slăbind strânsoarea cu care o îmbrățișa, ciulind urechile. Afară, cutia de viteză a Fregatei, forțată de mâinile neîndemânaticale ale hangiuului, scrâșnea de furie neputincioasă.

— O să-mi prăpădească mașina!

Simțea palmele Terezei pe gât. Respiră adânc și se repezi din nou la gura ei. Degetele atinseră sâni. Ea oftă de plăcere. Fred se îndepărtă un moment de ea pentru a-și freca nasul într-un mod caraghios. Ca de fiecare dată, dorința îi provoca o mâncărime în nări. O reluă în brațe și trăsăturile i se adânciră dând o virilitate trecătoare feței sale tinere. Fiorul mușchilor lui se transmise fetei care deschise ochii să-l privească: îl iubea îndeosebi pentru acest moment în care prietenul ei devenea bărbat.

* * *

La parter, hangița aranja ceștile pe o tavă.

— Șterge-ți picioarele Charles, își apostrofă soțul care tocmai intra, o să-mi aduci tot noroiul din grădină. Spune, te-ai uitat întâmplător la numele proprietarului când ai dus la loc mașina?

— Da, mormăi el prost dispus. Julien Courtois.

— E în regulă. Acest nume mi-a dat și el... Doar două măsuri de precauție, nu-i așa?... Ce te necăjește?

El se apropie bosumflat:

— Eram așa de liniștiți...

— Nu te văicări. Asta ne asigură banii pentru toată săptămâna.

— Dacă am putea fi siguri că au din ce plăți!

— Au o mașină. N-o să rămânem cu mâinile goale.

Ea turnă apa fierbinte în ceainic. Charles, liniștit, unse cu unt o bucată de pâine prăjită:

— E formidabilă invenția asta cu pâinea prăjită. Omul scapă de toată pâinea uscată...

Severă, Matilda îndepărtă tava:

— Nu mânca tot. Lasă-le și lor ceva.

— Nu-ți face griji. (El arată spre tavan printr-o mișcare a capului). Ce crezi, au ei altceva de făcut decât să halească.

— Te gândești numai la prostii. Ce știi tu?

— Ai așezat lampa în așa fel că se disting umbrele.

— Da? Pariez că din cauza asta ai întârziat pe afară. Porc bătrân! Dar nu te monta. Ea are unul tânăr, nu te așteaptă pe tine.

El dădu din umeri și bombăni, înghițind ultima îmbucătură:

— În orice caz e măritată.

— Poate că te înșeli, șopti misterioasă hangița. Pun rămășag pe blana mea de iepure pe care vrei să mi-o cumperi contra cravatei tale de duminică, că nu e soția lui. N-ai văzut mutrele lor de conspiratori?

— Ce mă interesează pe mine asta?

Își întinse mâna să mai ia o bucată de pâine prăjită. Ea îi dădu peste mână:

— Ți-am spus să încetezi.

Ridicând tava, se îndreptă spre trepte. Distrat, cu o mișcare mecanică, o pocni cu palma peste fund. Ea pufni în râs, în timp ce restabilea echilibrul tăvii:

— Imbecil! Tineretul îți dă idei?

* * *

— Fred, Fred, mă iubești?

El descoperi îngrijorarea în vocea ei. De data asta Fred nu încercă să-și dea aere. Privirea lui era relaxată, pură și impresionant de tânără. Semăna cu un băiețel. Dădu afirmativ

din cap de mai multe ori. Cineva bătu în ușa.

— Se poate intra? întrebă Matilda de pe culoar.

Tereza se îngrozi:

— Numai o secundă...

Sări goală din pat, apucă impermeabilul și-l trase pe mâneci în timp ce Fred își potrivi ținuta.

— Intră!

Hangița pătrunse în cameră cu acel aer ostentativ de discreție care trebuie însușit în toate școlile bune din industria hotelieră. Foarte jenată, Tereza se simți obligată să se explice :

— Ne-am făcut comozi... îmbrăcămintea mea era udă, leoarcă...

Apoi își aduse aminte de instrucțiunile lui Fred și se întoarse, ca mai târziu să nu poată fi recunoscută. Întins pe pat, el se ascundea după o pernă. Matilda avea însă alte preocupări. Fără să fie observată, contempla lingeriea fetei presărată în toată camera. Punând tava pe masă, arboră aerul înduioșat al oamenilor maturi care încearcă să-și ascundă gelozia față de tineret.

Ajunsă la ușă, făcu din ochi complice, apoi coborî scările:

— Charles, ce ți-am zis?

Surprins el se întoarse:

— Nu mai știi.

— Nu e nevasta lui.

— Ea ți-a spus?

— Nu, dar i-am văzut desuurile. E o sărăntoacă. Dacă ai fi văzut combinezonul ei... El, oricum, cu o mașină ca asta, trebuie să aibă o situație! De altfel... ea nu poartă sutien.

— Și dacă? se mira Charles.

— Ei, toate femeile măritate poartă sutien. E clar că e amanta lui. Dar nu soția!

* * *

Fred se repezi la pâinea prăjită.

— Mă iubești? reveni Tereza.

El o privi râzând. Cu corpul firav, pierdut în impermeabilul prea larg, cu ochii cuprinși de o ușoară tristețe, avea aerul unui câine rătăcit.

— Fiecare lucru la timpul potrivit. Acum mănâncă, răspunse el.

— Nu mi-e foame.

Se simțea nenorocită, dorea să fie mângâiată, totuși nu-i dădea mâna să ia o mină îmbufnată. Cu Fred asta nu merge. A umplut o ceașcă cu ceai. El luă ceașca și dădu ceaiul pe gât. Pe urmă, unse pâinea prăjită cu brânză și dulceață și mușcă cu poftă din ea.

— Pentru ca să te iubesc, trebuie înainte de toate să prind puteri spuse el, arătând cu bărbia spre pat.

Ea surâse cu jenă. Dezinvoltura și siguranța lui îi stârneau admirația. Când puse la loc ceașca îi luă mâna și își lipi buzele de ea. Apoi, tandră, își frecă obrazul de mâna lui.

— Ești uimitoare, peroră el plin de sine. Nu ai calmul englezesc, trebuie să recunoști. Pasiunea ta se revarsă ca spuma unei halbe umplute la repezeală...

Constată, în timp ce-și ducea pâinea la gură:

— Ei bine, ce zici fetițo, nu e lipsită de interes imaginea... „Spuma unei halbe umplută la repezeală”? Pe tine te lasă rece?

Ea încercă să intre în joc, dar nu prea îi ardea de asta. El izbucni:

— Ce te-a mai apucat acum?

— Nimic, Fred, te asigur.

— Atunci de ce faci mutra asta? Tu nu-ți dai seama? omul se lansează în cheltuieli pentru tine... Da, da, nu protesta! Gândește-te și ai să vezi că nu pentru mine am făcut-o. Mie îmi place să-mi petrec week-end-ul meditănd: Pentru tine am făcut-o. Ți-am furat o mașină, îi plătesc un week-end la țară...

Îi plăcea când el se înfuria. Dumnezeu știe de ce furia contează ca unul din atributele masculine. Fără să observe, își mângâie pântecul sub impermeabil. Printr-o asociație de idei, inconștientă, îl întrerupse cu timiditate:

— Crezi că ne vom putea căsători curând?

Golind a doua ceașcă de ceai, el se înecă:

— Pui niște întrebări! De unde să știu eu?

Ea insistă cu îndârjire, apropiindu-se de el:

— Dar tu mă iubești! Tu ai spus că vrei să mă iei de soție!

El înfulecă o înghițitură uriașă pentru a câștiga timp de gândire. Nu putea să se facă de râs față de singura ființă din lume care îl lua în serios. Tereza se instalează hotărâtă în fotoliul Voltaire. Impermeabilul se desfăcu și genunchii îi apărură, strălucitori în penumbră. Fred termină în același timp îngurgitatul și meditația. Începu să gesticuleze umblând prin cameră. Dansând pe pereți, umbra sa creștea pe măsură ce se îndepărta de lampă.

— Nemaipomenit! Omul își dedică viața luptei pentru dărâmarea din temelii a societății burgheze, iar tu, tu îmi

vorbești de căsătorie. Tu chiar nu ești capabilă, din când în când cel puțin, să pui interesele generale înaintea intereselor tale personale?

În realitate n-avea niciun chef să facă pe furiosul și Tereza era așa de drăgălașă...

Dădu din umeri, se așeză pe marginea fotoliului și puse mâna pe genunchii goi ai fetei:

— De altfel, ce poate să-ți aducă asta? Nu ești fericită așa?

— Ba da, Fred. E un lucru înșă...

— Las-o baltă! Gândește-te la noi. Suntem aici, împreună...

Vocea lui deveni răgușită, iar mâna mângâia pielea goală a Terezei.

Ea se simțea tulburată de emoție, dar se apăra cu încordare. El se încăpățâna să vorbească și nu fără cabotinaj, căci pentru a se crede mare avea nevoie de pasiunea partenerei mai mult decât de propria-i dorință. Cunoștea puterea amețitoare a cuvintelor asupra ei. Cum tot nu se destindea, se aplecă spre buzele ei recurgând la metoda clasată în sinea lui cu denumirea: proces accelerat. În general, sărutul o făcea pe Tereza să-și piardă capul. De data asta înșă se detașă și disperată repetă întrebarea:

— Fred! mă iei de soție?

— Bineînțeles, replică el grăbit. Ne-am înțeles, nu?

El încerca s-o apuce și să-i impună sărutarea pentru a anihila această rezistență neprevăzută.

— Chiar dacă asta e ceva burghez? insistă ea, retrăgându-se din fața încercărilor lui. Fred, răspunde-mi clar... N-ai să mă părăsești?

Asta era prea mult pentru vanitatea lui de bărbat. Se redresă:

— Să-ți răspund clar în asemenea condiții, înseamnă să-mi calc în picioare demnitatea. Ascultă-mă bine, Tereza, pentru că singură n-o să ajungi să înțelegi asta niciodată. Pe planul conștiinței, noi nu ne datorăm nimic!

El profită să ronțăie o bucată de pâine și reluă:

— Noi suntem chit. Eu am avut plăcere cu tine. Tu de asemenea ai avut plăcere cu mine. Nu poți să mă contrazici. Iată, asta-i pentru liniștirea conștiinței.

Era adorabilă în efortul ei de a pătrunde conținutul. Celor auzite, cu capul ușor înclinat și impermeabilul desfăcut la piept. El o luă mai blând, îi apucă mâna și îi sărută palma, glumind:

— La drept vorbind, eu sunt chiar creditorul. Tu cunoști lozinca mea: „Da, dar Freddy face mai bine dragoste!”

Izbucni în râs și o reluă în brațe îngenunchiat în fața ei. Tereza se abandonează fără să iasă din pasivitate. În dorința sa de a termina cu toate acestea, el capitulă:

— Bineînțeles, ne vom căsători, nu de alta, dar ca să-l înfurii pe tata.

— Îmi promiți? Juri, Fred?

EL întrebă uluit:

— Dar ce te-a apucat, Tereza?

Înveselită, ea surâse cu ochii plini de lacrimile fericirii:

— Sunt însărcinată, Freddy.

El rămase năucit. Brațele îi căzură. Alunecând din fotoliu, veni rândul ei să se ghemuiască lângă el pe covor.

— Sunt așa de slabă Freddy... Așa de burgheză încă... Nu e vina mea, dar... Niciodată nu voi avea curajul să-l cresc

singură...

CAPITOLUL VIII

În anticamera apartamentului din strada Molitor, Geneviève rămase nemișcată, ca o iolă lipsită de vânt prielnic și cu vela căzută. Chinuită își privea fratele. Avea fața răvășită și gâfâia încă. Cu un gest, rugă servanta să iasă, apoi greoi se așeză.

— Bun, zise el, acum ești convinsă? Nu-i aici... Ai constatat personal...

Ea încercă să confirme dar nu reuși. Cuvintele îi rămâneau în gât cu spaima miracolului ratat. Georges se întoarse prost dispus:

— Într-adevăr, merita să fugi după mine pe scări, ca o nebună, să-mi stârnești vecinii, sub pretextul că între timp el s-a înapoiat. Și când mă gândesc că te-am ascultat.

Anevoie, se îndreptă:

— Noapte bună, Geneviève. Încearcă să dormi.

Ea îl ajunse la ușă:

— Pleci?

Georges dădu din cap.

— Mă duc să mă culc. Nu mă simt prea bine... (arătă spre inimă cu vârful degetelor...)

— Credeam că tu vrei să...

— Să-i frâng gâtul? Da, m-am înfuriat pe moment. Prefer totuși să-mi îngrijesc sănătatea...

Îi era milă de ea și încercă să surâdă:

— Nu te mai îngrijora draga mea, mâine când te trezești, vă

împăcați și...

Se întrerupse brusc, observând privirea răvășită de furie a surorii sale. Ea articulă cu greu cuvintele:

— Niciodată! Auzi! Niciodată! Poate dacă acum ar fi fost acasă. Dar să-mi facă una ca asta! N-am să-i iert niciodată! O! Nu mă părăsi Georges, nu mă lăsa singură, te implor. Nu uita că ai promis lui tata să ai grijă de mine...

— Dar nu te las singură...

Ea se repezi înfuriată:

— Recunoaște că tu nu mă crezi. Recunoaște...

— Ba da, te cred... o să divorțezi. Ne vedem luni cu avocatul meu, vrei?

— Nu! Pentru ce ți-a făcut ție...

Fără să aștepte răspunsul, fugi spre camera ei, smulse sertarele micului birou stil Empire și aruncă hârtiile în jur.

— Ce cauți? o întrebă Georges venind după ea.

— Contabilitatea. Dar cea adevărată. La EXIM totul este trucat din cauza fiscului, din cauza ta și a celorlalți comanditari pe care i-a jefuit.

Georges rămăsese în prag, puțin îngrijorat, cu sprâncenele încruntate. Geneviève îi întindea trei carnete groase:

— Ia-le și privește.

El nu părea convins.

— De ce ar fi simțit nevoia să însemne pe hârtie delapidările făcute?

Ea izbucni în râs.

— Ah! Sărmanul meu Georges, ești prea naiv. Pentru ca să nu se încurce. Julien a încurcat încasările cu cheltuielile. Nici nu

mai știa de la cine se hotărâse să împrumute! Seara îmi citea toate acestea pentru a mă distra.

În fața durerii imprimată pe fața lui Georges, Geneviève începu să dea înapoi.

— Îți jur că niciodată nu am râs de tine. Nu aș fi permis acest lucru.

Năvalnic, ea se aruncă în brațele fratelui său care o îmbrățișă.

— Știi ce mult te iubesc, dragul meu Georges. Cât țin la tine. Nu mă lăsa în mâinile acestui escroc. Într-o zi mă va ucide. Este în stare...

— Hai, hai, nu te ambala, Gina...

O mângâia ușor pe păr, sfâșiat între nevoia lui de liniște și afecțiunea tandră și vigilentă. Dorința de distrugere care o cuprinsese pe Geneviève îl îngrozea. Desigur că mai târziu se va căi.

— Ascultă-mă, noaptea este un sfetnic bun. Ne vom spune părerea luni. Până atunci, nu se poate face nimic. Dacă vei rămâne hotărâtă, vom introduce acțiunea de divorț și... până atunci pune la loc toate acestea. (El îi înapoie carnetele pe care ea refuza să le ia.) Pune-le la loc, ca să nu știe că l-am văzut...

Geneviève făcu un mare efort pentru a vorbi calm:

— Îți închipui că este vorba de una din crizele mele obișnuite. Nu ai dreptate. Îți declar în deplină cunoștință de cauză: nu vreau să revin asupra hotărârii mele. Doresc să mă pun singură în fața unui fapt împlinit. Iată de ce îți dau registrele de contabilitate. Trebuie să le pui sub cheie.

— Ar fi prea de tot.

— Acest lucru va ajuta la divorț.

O mângâie pe față:

— Ce naivă ești. Faptul că ești căsătorită cu un escroc nu anulează o căsătorie. Acest lucru nu are nicio importanță. Ai nevoie de un flagrant delict.

— Atunci, hai să-l prindem în flagrant delict.

— Unde?

Mușcându-și degetele în timp ce se gândea, Geneviève spuse:

— Trebuie să fie în Montmartre, să mergem acolo.

Georges își îndreptă brațele a neputință.

— Nu noi suntem aceia care trebuie să-l prindem în flagrant delict, ci comisarul de poliție.

— Am o idee. Dacă aș anunța la comisariat dispariția soțului meu?

Exasperat, bărbatul se trânti pe marginea patului. O prinse pe Geneviève de încheietura mâinii și o trase spre el:

— Această poveste de divorț este într-adevăr serioasă?

— Da, Georges.

— Gândește-te bine, mica mea Gina. Dacă dorești într-adevăr acest lucru, voi porni la atac. Până acum, l-am menajat mereu pe Julien încercând în felul acesta să te fac fericită. Dacă îmi spui serios că nu mai vrei să rămâi cu el, voi acționa sistematic, pentru a-l îndepărta de lângă tine.

— Doresc acest lucru, Georges. Vreau să-l înfunzi, să-l bagi în închisoare.

— Am înțeles, spuse el ridicându-se. Vino!

Geneviève deveni îngrijorată.

— Încotro?

— Ideea ta a fost minunată. Vei anunța dispariția soțului tău.

Va fi căutat, și în cazul în care va fi găsit cu o femeie, mărturia inspectorilor va ține poate loc de flagrant delict. Având numărul mașinii sale, asta nu va fi greu.

— Dar astea? arată ea spre carnete.

— Voi depune o plângere luni dimineața.

— Imediat, Georges. Ești prea bun, îți va fi milă de el și nu merită.

— S-ar putea. Chiar dacă mai târziu îmi va fi milă de el, o dată hotărât să acționez, îl voi îndepărta din calea ta. La nevoie chiar împotriva voinței tale. Ai încă timp să spui nu, încă nu e prea târziu.

Georges îi căuta privirea care îl evita.

— Renunțăm, propuse el.

De data aceasta, ridică spre el ochii împăienjeniți de lacrimi. Citi în ei rătăcire și simți o strângere de inimă.

— Vrei să reluăm discuția mâine-dimineața?

— Tu ce vei face acum?

— Ți-am spus: mă duc acasă să mă culc.

— Și eu?

— Nu știu micuța mea.

Geneviève luă imediat atitudine.

— Nu, Georges, nu renunțăm. Nu mă părăsi.

El băgă carnetele în buzunarul pardesiului și o trase cu sine.

— Să mergem la comisariat. Vei spune că soțul tău nu a venit acasă astă-seară. Vorbește despre întâlnirea fixată prin telefon, dar să nu suflă o vorbă despre faptul că l-ai văzut plecând cu mașina. Ai înțeles?

— Da. De acord.

Ieșiră, ținându-se de mână, ca altădată când mergeau, ea alături de fratele ei mai mare.

* * *

La oamenii slabi, încăpățânarea ține loc uneori de voință. Julien hotărâse să încerce aventura. Va coborî de-a lungul cablurilor. Amintirile succeselor sale școlare la gimnastică, îl încuraja. Profesorul îl dădea de obicei ca exemplu pe Julien pentru exercițiile la frânghie. Scoțându-și pardesiul, întoarse totuși spatele spărturii care i se căsca sub picioare. Aspiră adânc, se așază cu picioarele atârând și se strecură apoi prin deschizătură.

Senzația de vid îi provoca amețeală și trebui să se sprijine în coate, așteptând să-și revină.

Era tentat să-și închipuie că dimensiunile reduse ale cabinei îi dădeau posibilitatea să ajungă la pereții puțului. Întins pe spate, vroia să atingă zidul cu picioarele. Nu, era prea departe. Își mușcă buzele. Va trebui să încerce. Din fericire se simțea în formă. Încet, bustul și apoi capul dispărură prin gaură.

Suspendat în mâini, cu degetele crispate pe marginea netedă a trapei, i se făcu frică și avu impresia că totul s-a sfârșit. Nu se va mai putea ține și după o cădere interminabilă se va zdrobi de pământ. Revenindu-și din coșmar se miră că mai era acolo, gâfâind de spaimă, dar în viață. Din instinct, pentru a potoli bătaile dezordonate ale inimii, își aminti de existența calmă și fericită pe care a putut în sfârșit să o creeze pentru el și soția lui. Nu se gândea la Bordgris. Numai la libertatea sa recucerită... cu condiția, să iasă din această închisoare! Un nou val de energie îi trecu prin mușchi. Încercă să revină. Reuși. Era în depline

facultăți fizice. Dădu o lovitură drept în față. Lovi cu picioarele atât de tare zidul încât, din cauza șocului, era să cadă. Bucuria de a fi văzut salvarea aproape era totuși atât de mare, încât îi dispăru frica. Era deci posibil. Urma să inspecteze cei patru pereți ai puțului pentru a găsi cablurile.

Prima încercare eșuă. Peretele se dovedi neted de la un capăt la celălalt. Metodic, se sui din nou, sprijinindu-se și de data aceasta în coate pentru a respira și făcând o mișcare de nouăzeci de grade pentru a explora peretele din dreapta. Coborî din nou în întuneric.

Imediat, scoase un țipăt sălbatic care îl epuiză. La vârful pantofilor se mișca ceva! Se balansa ca un trapezist... Da... Da... Era clar, cablurile se aflau acolo și reușise să le atingă. Fără să-și dea seama, lacrimi îi curgeau pe obraji. Pe marginea deschizăturii degetele îi deveneau albe suportând toată greutatea corpului. Aruncă piciorul stâng înainte și avu impresia că leșină de emoție simțind o atingere ușoară la gleznă. Cablul! Îl avea. Cu mii de precauții își retrase piciorul. Într-un minut va rula cablul cu o mișcare sacadată, în jurul pulpei de jos. Apoi, nu va fi decât un joc de copil să prindă în mâini coarda providențială.

În plină agitație, uitase într-adevăr că mâinile sale... Stânga cedă imediat. Cu respirația tăiată, Julien închise ochii în tenebre. Cablul se prăbuși.

Suspendat numai în mâna dreaptă o chemă pe Geneviève în ajutor: „Pentru tine am făcut totul!”... întreaga viață îi trecu prin minte. Nu mai îndrăznea să respire. Nici nu-și dădea seama că mâna urca, tatona instinctiv deasupra umerilor săi,

regăsea în sfârșit marginile deschizăturii și își relua poziția. Abia atunci își reveni. Mort de oboseală rămase nemișcat. Respirația scurtă și rapidă, umplea tăcerea obscură a unei vieți monstruoase; cu creierul încetșosat reuși să urce. În momentul în care genunchii atinseră tremurând podeaua cabinei, puterile îl părăsiră. Se prăbuși gâfâind, pe jumătate leșinat, sleit.

* * *

Cu afișele și aspectul său posomorit și plictisit, comisariatul semăna cu toate comisariatele din Paris. Funcționarul, somnoros, căsca în timp ce transcria declarațiile. Geneviève tremura toată. Georges trebuia să-i vină mereu în ajutor.

- Courtois cu *s* sau *y*? întreba secretarul frecându-și ochii.
- O, I, S, se grăbi Georges să spună.
- La ce oră v-a telefonat?
- Cum?

Geneviève era absentă. Georges își mușcă buza!

- La ce oră ți-a telefonat Julien?
- El... El n-a telefonat...

Funcționarul păru să se trezească și o privi cu coada ochilor. Georges o zgâlțâi:

- Dar, în definitiv, tu mi-ai spus că ați vorbit la...
- Da. Eu l-am chemat.

Funcționarul se întoarse spre coala lui de hârtie.

- La șase și jumătate, spuse Georges.
- Și de atunci nu l-ați revăzut?

Georges așteptă ca Geneviève să răspundă. Ea era în nori. Lăcașul Dreptății îi producea frică. Din nou cel care vorbi fu Georges:

— Nu, domnule. Și nu e nicăieri. Nici acasă, nici la birou, nici la mine. Nicăieri.

— Trebuie să fie undeva... se mulțumi să observe funcționarul.

— Când veți putea să ne spuneți dacă...

— Asta...

Funcționarul făcu un gest vag:

— Uneori în câteva minute... Chemi spitalele, morga...

Chestiune de noroc.

Geneviève începu să plângă încet.

— Vă rog să mă anunțați acasă, domnule. Sora mea va aștepta la mine. Nu pot s-o las singură în starea în care se află...

— Adresa dumneavoastră? suspină funcționarul care pica de somn.

* * *

Julien reîncepu. Numai că de data aceasta nu mai știa de care parte era zidul bun. De bine, de rău reuși să se orienteze. Va reîncepe ori de câte ori va fi nevoie. Cu fruntea transpirată, se reîntoarce la acrobațiile sale periculoase.

La a doua încercare reuși să prindă cablul. Piciorul tremurând strângea cablul de mijlocul corpului său. Era atât de fericit încât își acordă o pauză.

Planul se contură rapid. Va coborî pe cablu până în subsol și va da drumul la curent, va distruge hârtiile compromițătoare din biroul său. Atențiune! Să nu uite să șteargă orice urmă a șederii sale în ascensor și să întrerupă curentul înainte de plecare. Dar ce va povesti soției sale, reîntorcându-se acasă?

„Vom vedea după aceea.”

În prezent ținea cu putere cablul. Pieptul i se umfla și dezumfla cu regularitate.

În același ritm, mâinile dădură drumul, una după alta, cablului, pentru a-l prinde puțin mai jos, Julien descoperi o satisfacție extraordinară în faptul că putea dovedi superioritatea omului asupra obiectelor. Alianța dintre mușchi și rațiune îl umplea de orgoliu. Nu regreta nimic. Brusc, piciorul încolăcit în jurul cablului întâlnește o rezistență. Ca fulgerul îi trece prin minte o imagine văzută de sute de ori: cotul cablului, sub ascensor. Terminus! Toată lumea coboară! S-a terminat! Atât de aproape de țintă? Dar la ce înălțime se afla? Nu se gândise să măsoare distanța parcursă. Putea să fie tot atât de bine la parter și la etajul 8! Dar dacă și-ar da pur și simplu drumul să cadă? Dezorientat, în dorința absurdă de a crede, în ciuda realității, în posibilitatea unei evadări, refuza să facă un calcul elementar: derulat, cablul putea să aibă aproximativ lungimea a douăsprezece etaje. Cabina fiind sus, cablul făcea acest cot prin dreptul etajului șase...

Recunoașterea acestui fapt ar fi însemnat renunțarea de a mai ieși din ascensor, de a mai trăi, de a da drumul cablului, murind apoi acolo, jos. Prefera să-și închipuie că se află la câțiva metri de sol.

Înfășurând de mai multe ori cablul în jurul brațului, rămase suspendat, agitându-se... sperând să atingă cu vârful pantofului pământul. Nimic... Și poate că era numai la câțiva centimetri de țintă! Destinul său crud îl făcea să înnebunească. Și dacă ar sări pentru „a-l învăța minte”? Cine era „el”? Și se văzu apoi, rotindu-se în spațiu, ca o sfârlează, pentru a

termina... pentru a termina... când?

Cu o zmucitură reuși să se așeze iar pe cotul cablului. În interiorul său se declanșase ceva ca un sughiț sau suspin care îl făcea să tresalte. În cel mai bun caz va trebui să urce cu ajutorul mâinilor... riscându-și mizerabila sa viață.

* * *

Geneviève nu mai avea curaj. Nu mai avea nici lacrimi. Cu fruntea încruntată, cu ochii ficși și duri, Georges îi producea teamă. Ieșind de la comisariat, o luă de braț

— Repede. Am pierdut destul timp!

— Încotro mergem acum?

— Vei vedea.

O împinse în mașină și porni. Conducea nervos prin circulația nocturnă. Inima îi era plină de milă pentru sora lui, însă anumite operații sunt indispensabile. Toți chirurgii vă vor spune aceasta. Nu avea totuși curajul să o privească de teamă ca Geneviève să nu citească în ochi încurajarea pentru schimbarea pe care o simțea aproape. Tăcerea i se păru insuportabilă.

— Vei veni la mine acasă până când toate acestea se vor termina.

— Da, Georges.

Lasă volanul pentru a o bate prietenește pe mână.

— S-ar putea să fii și tu interogată. Nu te speria. Ți amintești de declarațiile pe care le-ai făcut la comisariat?

— Da.

— Nu este greu. Tu nu știi nimic. Ai înțeles? Ai așteptat până la zece și ai anunțat dispariția numai pentru faptul că ți-a fost frică de un accident. Reamintește-ți, de altfel, voi fi acolo.

— Da, Georges.

Din momentul în care știa că nu este părăsită, asemenea preocupări treceau pe planul al doilea.

— Înțelegi, explică Georges, acest lucru va facilita divorțul. Tu nu ai știut nimic. Nu ai bănuț niciodată că soțul tău te înșală. Tu ești o sărmană nenorocită, care nu a știut nimic.

— Am înțeles, Georges, numai că...

Mișcă brusc volanul.

— Nu exista „numai că!” Nu-i așa că n-ai să-ți schimbi părerea? Dacă ai de gând să faci acest lucru, îți dau cuvântul că te părăsesc!

— Nu despre asta e vorba.

— Atunci, despre ce?

— M-am gândit... Poate că a avut într-adevăr un accident.

— În acest caz, ți s-ar fi spus imediat la comisariat.

Mașina făcu un viraj brusc pentru a evita o motoretă care venea din strada Coudorcet. Cum strada Martirilor urca în pantă, trebui să treacă în viteza a doua.

— Imbecilul era să mă lovească, bombăni el.

— Georges, de ce urcăm în Montmartre?

El suspină, fiind sătul până peste cap de această poveste.

— Dacă reușesc să-l reperez și să anunț poliția, va fi o victorie... N-ai de gând să dai înapoi?

— Nu, nu, răspunse ea pe gânduri.

La Medrano, o luară spre stânga pe bulevardele periferice. Geneviève spuse, parcă regretând:

— Tu nu crezi că...

Georges se enervă:

— Ah! Ascultă! Nu trebuia început! Te-am prevenit suficient. Acum, lasă-mă să acționez.

Piața Pigalle furnica de automobile și pietoni. Georges parcă mașina în fața farmaciei și coborâra amândoi. În graba de a-și urma fratele, Geneviève își descoperi din plin picioarele când se dădu jos din mașină. Un grup de soldați negri, americani, făcură imediat cerc în jurul ei, scoțând niște strigăte cu care puteau să perturbe liniștea întregului cartier. Georges o luă de mână și o trase după el.

Înaintau cu greu prin mulțimea compactă, în special atunci când Georges avea impresia că recunoaște o siluetă și pornea în urmărirea ei.

În fața unui local de noapte lumea admira fotografiile puternic luminate ale unor femei goale „în relief și culori”. Trebuiră să coboare pe stradă pentru a ocoli amatorii de artă. În momentul acela, se apropie de ei un bărbat, murmurând niște cuvinte greu de înțeles. Georges nu-l observă. Geneviève îl luă drept un cerșetor și, cu inima strânsă, deschise poșeta. La rândul său, necunoscutul se înșelă închipuindu-și că ea acceptă târgul clandestin. Pentru a-și lăuda mai bine marfa și pentru a trezi interesul clienței, arătă o fotografie pe care o ținea ascunsă în mână. Nevinovată, ea își aruncă ochii pe fotografie. Imediat îi veni greață.

— Georges, strigă ea pe punctul de a-și pierde cunoștința.

Vânzătorul dispăru. Georges se întoarse și o luă de braț.

— Nu poți fi lăsată niciun minut singură! Ce s-a mai întâmplat?

Ea întinse o mână agitată:

— Acolo... acest bărbat...

— Julien?

— Nu... Vroia... Ah!

Georges reprimă un gest de plictiseală și opri un taxi care făcea curse clandestine:

— N-o să ajung la niciun rezultat cu tine. Hai întoarce-te. Va fi mai bine. O să-i spui lui Jeanne să-ți dea camera de musafiri. O să vin să-ți povestesc ce s-a întâmplat, fii liniștită.

Ea nu vroia. Dar fără să aștepte încuviințarea ei, o împinse în mașină și ordonă șoferului.

— Strada Varenne... Hai, pornește...

* * *

Cu mâinile înroșite, sângerânde, Julien atinse cabina. Gâfâind, se prăbuși grămadă. O secundă pierdu noțiunea realității îngrozitoare. Apoi, cu încetul se dezmetici. Se întoarse pe spate. O țigară...

Simțea nevoia imediată să aprindă o țigară. Avea țigări în buzunarul pardesiului. Cu degetele tremurânde întinse haina pe podea și scotoci în ea. Un pachet neatins. Încerca acum să glumească. Ca pe vremuri, în timp de război, nu-i așa? Rația până luni dimineața... Din fericire Dumnezeu a inventat tutunul!...

Ambalajul, albicios al țigărilor Disque Bleu se detașa ușor în întuneric. Se înverșună să sfâșie cu stângăcie hârtia. O mișcare greșită și scapă din mână unica lui speranță. Pachetul căzu, apoi sări în sus. Mâna lui Julien se repezi, dar nu reuși să atingă prada; urmărit de ghinion, împinse pachetul la marginea deschizăturii, unde acesta se poticni caraghios. O secundă mai

putea fi zărit apoi dispăru...

Încremenit de stupoare, chircit deasupra trapei căscânde, în liniștea înfricoșătoare, prizonierul își reținu respirația. Jos, foarte departe, se auzi un sunet neînsemnat. Pachetul atinsese solul.

Atunci Julien izbucni într-un hohot de plâns, lovind podeaua cu pumnii și urlând ca un posedat...

* * *

Fred și Teresa dormeau ținându-se de mână. Aveau aerul unor îngeri nevinovați.

CAPITOLUL IX

Mașina cu matricola TT, un Jaguar nou, alerga pe șoseaua Versailles-ului hurducând uriașa remorcă albă. La volan, Pedro Cavassi cercetă concomitent șoseaua și soția pe care o vedea prin retrovizor. Ea a ținut să călătorească în spate. Era neliniștit, dar începu conversația pe un ton jovial:

— Draga mea, nu găsești curios că e suficient să depășești un ciclist, pentru ca în același moment, la aceeași înălțime, să te încrucișeze o altă mașină.

Ea nu răspunse.

— Te simți bine, Germain? Simți acest aer... Ah, ce vacanță bună o să fie!

Soția sa rămase nemișcată. Privirea ei rece și dură întâlnește prin oglinda mică pe cea a lui Pedro, care termină prin a-și coborî ochii. Se înfioră.

Au păstrat un moment de liniște. „Oare bănuiește ceva se întrebă el. Mâinile i se crispară pe volan și își umezi buzele pentru o nouă tentativă de împăcare.

— Nu ești mulțumită că mergem în vacanță?

Niciun răspuns. Doar pupilele grăitoare, dușmănoase, îl fixau prin retrovizor. De nesuportat. Îl cuprinsese descurajarea. Totul era inutil. Strânse fâlcile și înghiți în sec. Nu servea la nimic dacă își dădea drumul.

— Anda, muchacha, reîncepu el cu glas tare, nu vlei să-i sulâzi lui señor?

Altă dată, când căsnicia lor era fericită, accentul peltic din țara lui de baștină o amuza. De data asta, nimic. Îi era rușine să facă pe măscăriciul și oroarea situației în care se găsea îl făcu să înceteze. Totuși spuse încă stăpânit și cu multă căldură:

— Ascultă Germaine, îmi închipui că ai vrut să rămâi în spate să dormi puțin. Dacă ai făcut asta pentru a te instala acolo ca o doamnă de la asistență în turneu de binefacere, atunci tot așa de bine poți să vii în față lângă soțul tău să-i ții de urât.

Acest ton lejer îl costa. N-a știut niciodată prea bine să mintă. O frază aduce alta și omul se trădează înainte de a fi terminat prima minciună. Ce putea să însemne atitudinea lui Germaine dacă nu faptul că știa încotro se îndreptau în realitate. Îl cuprindea un sentiment de vină și disperare. N-avea decât o dorință. Să oprească mașina, să-și ia în brațe soția, să simtă încă o dată căldura dulce a corpului la care va trebui să renunțe. Se scutură. Nu e voie să se înduioșeze. Fie ce-o fi, Germaine trebuie să ajungă la Grasse, la părinții ei, fără să-și dea seama ce o așteaptă.

— Mâine, spre amiază, îți vei revedea părinții, nu te bucuri?

Instinctiv, piciorul său apăsă încet frâna. Nu era o treabă ușoară să imobilizeze fără zdruncinături masa greoaie a unei rulote care te împinge din spate.

— Vii lângă mine, draga mea, va fi mai bine, vom putea trăncăni împreună, nu-i așa?

Pentru echilibrul rulotei manevra reuși, dar eșuă în ceea ce privea femeia. Buzele ei nu se dezlipiră. El se făcu a nu observa nimic, întrerupse contactul, coborî și salutând ca un mușchetar, încercă să mai glumească:

— Dacă doamna vrea să mă urmeze...

Germaine nu se mișca. Nu mai putea să ignoreze atitudinea ei.

— Draga mea! De când așteptăm noi vacanța asta! Încă ieri, când am cumpărat mașina și remorca, păraai așa de fericită! De ani de zile nu ți-ai văzut părinții. Am parcurs un drum atât de lung. Ce ți-a venit dintr-o dată. Spune-mi!

Se urcă alături de ea și-i apucă mâinile pe care Germaine cu un gest sec le retrase.

— Germaine! De ce ești supărată? Ce ți-am făcut?

Ea se întoarse brusc spre el, deschise gura, dar nu spuse nimic. Unghiile i se adânciră în mâna lui Pedro și o podidiră lacrimile.

— Vorbește, draga mea, ce este? insistă Pedro.

Ea se aruncă la pieptul lui plângând. Se apropie cu buzele de gura lui. Închizând ochii, el încercă să evite sărutul. Farmecul se rupse imediat.

— Te dezgust, strigă ea, eram sigură!

El mângâie obrajii lui Germaine:

— Cum poți, cum îndrăznești să spui asemenea lucru Germaine? Aș da totul din lume pentru tine, doar știi. Tu să mă dezgusti, dragostea mea...

Calmată la aceste cuvinte, își sprijini încet capul pe umerii soțului. El mângâie tandru gâtul pe care ea și-l întindea, în dorința ca degetele lui să meargă mai departe. Dar, de luni de zile de când știa, era peste puterile lui. S-o mângâie, s-o strângă în brațe da. Dar...

— Pedro, șopti ea, să nu mă faci să sufăr.

— Dar Germaine, tu singură te faci să suferi. Eu n-am spus și n-am făcut nimic care să poată...

— De ce ai evitat sărutul meu? întrebă ea cu ochii strălucind. El surâse.

— De ce ești bosumflată de dimineață?

Îndată își regretă întrebarea. Pupilele Germainei se îngustară și două cute îi apărură la marginea buzelor. Începu să tremure.

— Germaine! strigă el.

O îmbrățișă cu ambele brațe, strângând-o să nu mai tremure.

* * *

De departe, prin portiera rămasă deschisă, se putea crede că încerca s-o îmbrățișeze cu forța.

— Vino, ei hai, nu te uita, nu e frumos! spuse Tereza trăgându-l de mâini pe Fred.

— Mă fac să mă stric de răs aceste corcitură, hohoti Fred. Când o femeie nu vrea, nu vrea și pace. Te-am violat eu vreodată?

— Nu, dar hai, vino!

El o urmă în silă. Alte gânduri i se năzăreau.

— Bineînțeles, mormăi el, brazilieni.

— Ce poți să știi? se hazardă Tereza. Tabla cu TT poate fi tot așa de bine...

— În ceea ce privește spiritul tău de observație, eu zic s-o lași mai moale! N-ai remarcat micul drapel de pe aripă? Sunt brazilieni.

El persista în dispoziția proastă de dimineață. Se îndepărtă iuțind pasul. Ea îl urmă înțelegând și respectându-i supărarea.

Dar acum trebuia să lămurească intențiile amantului ei.

Încruntat, Fred o aștepta făcându-i semne agitate să se grăbească. Ea îl luă de braț:

— Ce vom face Fred?

— Nu, dar tu nu-ți dai seama! izbucni el, ocolind problema. Ah! În ce frumoasă stare se află sărmana noastră Franță. Nu mai există decât pentru străini. Poți să-mi spui tu ce naiba caută la noi toți acești venetici?

— Nu te enerva așa.

El consimți să se calmeze, arborând amărăciunea.

— Ai dreptate, asta nu schimbă nimic.

O dorință bruscă îl împinse s-o îmbrățișeze. O mângâie încet pe gât. În asemenea momente, când el redevenea băiețașul care avea impresia că a reușit să cunoască înainte de vreme viața, Tereza aproape că îl confunda cu cel pe care-l purta în pântec și se sfârșea de emoție.

— Nu te am decât pe tine, șopti el, numai pe tine, Tereza mea...

Și tot atât de brutal, gândul de care încerca să fugă din ajun, năvăli în el până în adâncuri, provocând o spaimă necunoscută.

— Un copil! urlă el ridicând pumnii răzbunător spre cer. Un copil! Dumnezeu! Dar ce dracu să fac eu cu un copil?

Cu nările palpitânde, îl reținu ferm de mânecă și îl privi în față:

— Dar eu? întrebă ea simplu.

Descumpănit, băiatul schiță un surâs forțat, îmbrățișând-o din nou.

— Tu sau eu e același lucru nu înțelegi? Fir-ar să fie, ce chestie. Tata o să-mi trântească ușa în nas. Precis!

— Nu, Freddy.

— Ce? Ce, nu?

— Știi bine că n-are să-ți trântască ușa în nas. Mie însă n-o să-mi deschidă ușa. În cel mai rău caz, tu o să ai întotdeauna un acoperiș deasupra capului, masa pusă...

Fred o apucă de umeri:

— Ah! Eu am să mă lăfăiesc la căldură, în timp ce soția și pruncul meu o să crape în crivățul iernii, ca în melodrame. Asta-ți închipui tu despre mine?

Ea îi puse o mână tremurândă pe cap și o lacrimă luci sub genele ei lungi.

— Nu, Fred, dar sunt lucruri care îți fac plăcere când le auzi.

Ridicându-se în vârful picioarelor îl săruta. Apoi își continuară drumul.

— De unde vei procura banii? întrebă Tereza.

El strânse pumnii:

— Banii! Totdeauna banii! Porcăria de biștari. Și dacă i-aș avea, câte n-aș putea să fac cu ei!

— Să nu ne amăgim Fred. Tu nu-i ai și trebuiesc găsiți.

— Cum o să-i am? Sunt acolo, vezi, acolo!

Arătă spre rulota oprită departe în spatele lor.

— Să-mi spui tu mie cuțu dacă ăștia nu sunt plini de biștari. Banii sunt doar pentru venetici, îți spun eu. Jaguarul și remorca de un milion, fetele pe care le aduc și le violează pe bancheta mașinii, cu ajutorul unor pesetas... Ah! Dacă i-aș avea cât de puțin și eu, știi tu, Tereza, ce am putea face?

Suspînând, ea se lăsă cuprinsă de mijloc și târâtă. Nu se putea duce la bun sfârșit niciodată o discuție cu Fred. El visa cu

voce tare:

— Am descinde pe Coasta de Azur, noi doi, am pune la punct scenariul, apoi am reveni la Paris pentru a turna interioarele. Și am să-ți spun ce-ți trebuie ție... Un rol... Stai să mă gândesc...

— Un rol de mamă, sugeră ea...

— Să ne întoarcem! hotărî el revenit pe pământ. Nu poate omul să discute serios cu tine.

Se întoarseră în tăcere pe drumul pe care veniseră. Soarele încălzea, era bine.

* * *

Străinul vorbea cu căldură fără margini soției, care cu încetul se calmă:

— ... și când ne-am căsătorit, îți aduci aminte, ți-am promis că într-o zi te readuc în Franța? Ai regretat oare că l-ai urmat așa departe pe soțul tău? Acum, vezi, a sosit ziua. Iată-ne în țara ta. Acuși îți vei revedea părinții. Acolo, toată lumea te așteaptă. Toată lumea te va sărbători. Va fi ca reîntoarcerea fiului risipitor, nu?

Ea părea că se liniștește sub avalanșa de cuvinte. O culcă pe banchetă, apoi își trecu mâna pe față și se întoarse cu spatele la ea, să nu-l observe plângând.

— Pedro, îl chemă ea.

Își șterse ochii înainte de a se întoarce:

— Da, draga mea.

— Mi-am lăsat geanta de voiaj lângă celelalte bagaje în remorcă. Vrei să mi-o aduci?

Ea surâdea. Pedro o privi: era încântătoare.

— Imediat.

Dintr-un salt urcă în remorcă. Bagajele Germainei erau toate la locul lor, dar geanta lipsea. Se apropie de parbriz pentru a bate în geam atrăgând atenția soției și întrebând-o prin semne, unde și-a pus geanta. Sângele îi îngheță în vine. Din locul mai ridicat unde se afla își observă soția, care scoase pe furiș geanta dintr-un colț unde o ținuse ascunsă. Deschizând geanta, extrase un revolver mic și verifică încărcătorul.

Perle de sudoare îi acoperiră fruntea. Poate se simte observată? Închise geanta și se întoarse. Pedro reuși să surâdă prin geam. Germaine îi arată geanta, silabisind cu buzele: „Scuză-mă...” El făcu semn că n-are importanță și îi arată o sticlă. Germaine aprobă cu un gest.

El se întoarse apoi acoperindu-și fața cu mâinile, și se prăbuși pe pat. Ce-i de făcut? Ce să facă? A suta oară își puse întrebarea.

Zgomotul pașilor soției îl făcu să-și ridice capul. Sări în picioare speriat.

— Ce faci, Pedro?

— E așa de frumos timpul draga mea, m-am gândit să scoatem masa și scaunele de nuiele și să luăm gustarea în aer liber...

* * *

Fred o certă pe Tereza, care după părerea lui mergea prea încet.

— În ritmul acesta nu ajungem niciodată! Ți-am spus să luăm mașina. Dar nu, doamna vroia să meargă pe jos! Doamnei îi era frică...

Acest cuvânt îi smulgea totdeauna o grimasă, pe care nu

reuşea s-o reprime. Vocea i se auzi sec:

— Vei intra tu prima. Dacă pe tine te recunoaşte sau nu, are puţină importanţă. Dar pe mine... înţelegi... Tu vei aranja ca intrarea să fie liberă şi apoi îmi faci un semn. Spune-le să ne servească în cameră.

CAPITOLUL X

Avea aerul unui om prost dispus, obosit, nenorocit și se prezentă, arătând în fugă un carnet de identitate.

— Inspectorul Givral. Am venit pentru dispariția semnalată.

Servanta, speriată, se repezi în salon;

— Domnu, domnu, poliția!

— În sfârșit! Există totuși o Justiție în Franța, constată Georges adresându-se celor două femei.

Geneviève rămase abătută. Jeanne o bruftului.

— Lasă mutra asta! Înțeleg, e penibil, dar oricum, tu vrei să divorțezi, nu? Și atunci?

Geneviève tremura.

— Poliția... Ce rușine...

— E un moment greu de trecut, spuse Georges pentru a o reconforta. Du-te, Gina dragă, du-te...

O împinse încet spre ușă. Ea se rugă:

— Vino și tu, Georges...

— Imediat, nu-ți fie frică.

Inspectorul se așezase în anticameră și, strâmbându-se dureros, dădea din picioare. La apariția lui Geneviève, schiță intenția de a se ridica politicos, așezându-se imediat la loc.

— Scuzați-mă că vă deranjez duminică, doamnă. Sunteți Geneviève Jourlieu, căsătorită Courtois?

Confirmă în tăcere, cu sufletul la gură: să nu i se fi întâmplat ceva... Celălalt continuă pe un ton monoton:

— Ați semnalat dispariția soțului dumneavoastră...

Consultă un carnet jegos.

— Ieri, sâmbătă, la ora douăzeci și două și patruzeci de minute?

Înspăimântată, ea scoase un strigăt:

— L-ați găsit? Își frângea mâinile. E mort, nu-i așa?

Givral o privi ușor uluit, cu ochii posomorâți:

— Nu doamnă. O simplă completare a informațiilor.

Geneviève se prăbuși pe un scaun. Curios, gândi polițistul, pare decepționată că n-a murit. Apoi relua interogatoriul:

— Dumneavoastră l-ați văzut ultima dată chiar sâmbătă seara, la ora optsprezece și treizeci. Nu-i așa?

— Nu-i chiar așa, interveni Georges, care tocmai intrase cu părul zburlit.

— Ba da! Am avut randevu cu el...

— Lasă-mă să vorbesc, o repezi Georges întors spre Givral, ea nu l-a *văzut*, au vorbit la telefon. E o diferență!

Inspectorul aprobă muind vârful creionului cu buzele.

— Bun, comentă el notându-și precizarea. Și unde se afla el în momentul respectiv?

— În biroul său din bulevardul Haussmann, imobilul Uma-Standard... E la colț...

Celălalt semnală cu un mic gest al mâinii că „știe unde se află” și ea tăcu, privindu-l cum își notează declarațiile.

— Sunteți sigură că nu v-a chemat din altă parte?

— Eu l-am chemat pe el.

Givral făcu o mutră de om care știe despre ce e vorba, apoi apucându-se să-și maseze glezna, se scuză:

— Știți, sunt în picioare de sâmbătă de la amiază. Prin forța lucrurilor...

— Lucrați și duminică, văd, menționează Georges cu aceeași doză de gentilețe necesară să se știe că are concepții democratice.

— Prin rotație. Trebuie să existe și copoi, orice s-ar zice. Nici hoții nu șomează duminica.

Își umezi din nou creionul. Geneviève găsi că are niște dinți uimitor de albi.

— Bun, reluă el. De atunci nu l-ați mai văzut?

Geneviève își clătină capul, făcând eforturi disperate să nu izbucnească în plâns.

— N-ați auzit ceva despre el? insista Givral.

— Niciun cuvânt, niciun semn, răspunse Georges.

Inspectorul își închise carnetul. Georges făcu un pas înainte:

— Dar, spuneți-mi... la rândul dumneavoastră, ce ați aflat?

— Nimic. Abia începem, domnule! spuse Givral arătându-și carnetul înainte de a-l pune la loc în buzunar.

Pe Georges îl apucă furia:

— Așa, în douăzeci și patru de ore, n-ați făcut, n-ați întreprins nimic? E formidabil! Ah, magnifică mai e poliția franceză!

Givral dădu greoi din umeri:

— Spitalele, comisariatele, sunt avertizate... Ce vreți mai mult? Avem de lucru până peste cap cu aceste „dispariții” de sâmbătă seara... E și penibil să intervenim. În general, ele se rezolvă până la miezul nopții.

Geneviève duse o mână la gură pentru a-și înăbuși un strigăt.

— N-am spus asta să vă supăr, doamnă, se scuză inspectorul, dar vedeți... bărbații... nu-i așa? Știți și dumneavoastră că asta e...

Ea nu mai rezistă. Își acoperi obrazul cu mâinile și dădu frâu liber lacrimilor.

Georges părea contrariat.

Givral își mușca buzele încercând să repare gafa:

— Nu uitați că sunt unii care nu se întorc la domiciliul conjugal decât luni dimineța... Nu trebuie să vă îngrijorați. De ce să ajungeți în starea asta, doamnă? Sau știți unde se află?

Ea își ridică brusc capul, cu aerul unei vietăți hăituite. Georges interveni imediat:

— Apropo, domnule inspector, vroiam să vă semnalez că... am intenția să deschid acțiune la parchet împotriva cumnatului meu, mâine-dimineță, o reclamație pentru escrocherie.

— Aha... o reclamație pentru escrocherie... Dar asta nu intră în sectorul meu...

Rămase cu gura căscată, privindu-l și profită de moment pentru a se instala comod, întinzându-și picioarele:

— Ba da... indirect, fiind vorba de cumnatul meu. M-a jefuit de bani...

— Georges! Te implor. Asta nu-l interesează pe domnul.

— Dimpotrivă, doamnă. Sunt trei oameni cărora trebuie să li se spună tot: medicul, confesorul și copoiul... Deci, domnul Courtois v-a furat banii... Și credeți că din cauza asta a fugit?

— Nu... El nici nu știe că am aflat.

— Aha... Și deci veți depune reclamația?...

— Fără discuție. În mâinile procurorului republicii. Încă

măine-dimineța. Am descoperit cazul târziu, sâmbătă seara, nu-i așa?

— Înțeleg, înțeleg...

Scoase un suspin adânc:

— În consecință vă dați seama, domnule, că noi n-avem cum să știm mai mult... Dar bineînțeles, dumneavoastră o să mă țineți la curent...

El se învioră puțin:

— După părerea dumneavoastră, ar exista o legătură între dispariție și escrocherie...

Geneviève îl opri cu un gest indignat:

— Pentru nimic în lume, domnule! Deoarece la telefon tocmai îmi spunea...

— Să mă iertați... Gândiți-vă, doamnă. Din punct de vedere legal, faptul că a avut o escapadă cu o femeie e mai puțin grav decât dacă a fugit cu banii...

— Geneviève! interveni Georges. Cum poți să-ți închipui așa ceva?

Givral se lăsă pe spate ascultând atent:

— Tu n-ai înțeles nimic, zise Geneviève.

— Acum, tu ești cea care pretinde că...

Furia îi oprea lui Geneviève cuvintele în gât. Inspectorul observă fratele și sora pe cale să se înfrunte. Își scoase din nou carnetul. Geneviève bâigui mânioasă:

— Din moment ce el n-are habar că ți-am predat contabilitatea!

— Știa totuși foarte bine că se află la strâmtoare.

— De loc! Amintește-ți că mi-a afirmat că afacerea se

aranjează, că totul a mers de minune.

— Bineînțeles. Se referea la fuga sa.

— Mi-ar fi spus, strigă ea, ori el mi-a spus că vom fi fericiți împreună! El și cu mine!

— Să te ducă de nas! își dăduse deja întâlnire cu fufa!

Geneviève părea că se chircește. Tăcerea care a urmat a fost ruptă de Givral, cu o voce foarte blândă:

— După dumneavoastră pretinsa dispariție ar fi pur și simplu o fugă?

Încă buimac de cearta cu soră-sa, Georges îi ripostă:

— Faptele sunt destul de clare. Cumnatul meu m-a escrocat. Dovezile sunt în mâinile mele. În același timp, acest domn, fixează o întâlnire soției sale și dispare...

— Cu fufița sa... termină Givral.

— Știați deci! strigă Geneviève.

— Nu, doamnă! Acum am aflat de la fratele dumneavoastră. De ce n-ați declarat ieri când ați depus plângerea?

Georges interveni:

— Ascultați-mă un moment, domnule inspector. Veți înțelege. Ea îl suspectează că e cu o femeie. Asta-i adevărul. Așa că noi vrem ca poliția să-l prindă asupra faptului și să obțină numele acestei femei. E clar, nu? Sora mea vrea să divorțeze. Mâine ne vedem cu avocatul.

— Țsta e deci motivul pentru care v-ați refugiat la fratele dumneavoastră, doamnă?

— Țsta încă-i cel mai mic lucru, zise Georges.

— Înțeleg. Dar dacă doamna nu s-a mai întors la domiciliul conjugal, cine poate spune că domnul Courtois nu s-a înapoiat?

— Se înapoiază sau nu se înapoiază, urlă Georges, sora mea nu mai vrea să aibă nimic de-a face cu acest bandit!

Ochii lui Geneviève ardeau:

— Dumneavoastră știți ceva, domnule inspector. S-a întors nu-i așa?

O speranță nebună puse stăpânire pe ea: era gata să ierte, înainte ca Givral să fi putut răspunde, își apostrofă fratele:

— S-a întors, vezi! N-ai să-ți depui reclamația! O să-mi vând bijuteriile, blănurile, apartamentul, vom locui la periferie, dar tu vei fi despăgubit, îți jur!

Depășit, Georges nu mai știa cum să reacționeze:

— Ce tot îndrugi, Geneviève? Inspectorul n-a pronunțat niciun cuvânt care să te facă să crezi...

Slăbindu-l pe Georges, ea îl apucă pe Givral de reverele pardesiului ponosit și îl scutură. Fără să se opună, el răspunse la acest interogatoriu indirect:

— Am trecut prin strada Molitor, doamnă... Nu era acolo. Dar putea să fi fost și să fi plecat din nou, după...

— E acolo servanta! gemu nenorocita.

— Ei, vedeți!

Ca după un duș rece, frustrată încă o dată, Geneviève se simți moartă de oboseală, trecând astfel dintr-o extremă în alta, de la indulgență la setea de răzbunare:

— Liniștiți-vă doamnă, continuă inspectorul ridicându-se. În momentul de față nu e nimeni la dumneavoastră acasă. Am sunat îndelung.

— E ziua liberă a servantei, explică Geneviève, cu tonul cu care se anunță declarațiile de război.

— O ultimă problemă: aveți cumva o fotografie a soțului dumneavoastră doamnă? Asta ar ușura cercetările, nu-i așa?

— La mine... Da...

— Am să vă găsesc eu una, răspunse cu zel Georges.

Ieși cu pași hotărâți. Geneviève încercă să evite privirea lui Givral ațintită asupra ei. El întrebă:

— Nu-i așa că fratele dumneavoastră nu-l iubește pe domnul Courtois?

Încet, capul lui Geneviève se clătină de la dreapta la stânga.

— O, poate este din vina mea, admise ea.

— Dar dumneavoastră, doamnă?

Ridică ochii cu o privire rătăcită;

— Eu?

— Da, dumneavoastră. Îl iubiți?

Omulețul părea cuprins de calde simțăminte umane. Ea simțea nevoia să i se arunce în brațe, să plângă în sfârșit pe umerii unui om înțelegător. Dar Georges se întoarse, întinzând inspectorului un instantaneu. Ea recunoscuse fotografia în treacăt.

— Ah, nu! protestă ea. Nu se bărbierise în ziua aceea. Seamănă cu un bandit!

— E un bandit! afirmă Georges cu tărie.

Givral puse fotografia în buzunar și se înclină:

— Îmi dați voie să mă retrag.

Căută privirea lui Geneviève pentru a o asigura de simpatia sa. N-o întâlni, se intimidă și se lansă în explicații inutile:

— Iată. Încă o zi care se termină. Mă voi putea duce acum acasă.

Cu fața luminată de o idee, Georges își ridică brațele:

— Așteptați. Serviciul o dată terminat, sunteți un cetățean oarecare, nu-i așa domnule...

— Givral.

— Domnule Givral. Și puteți, depune mărturie sub jurământ ca orice cetățean?

— Mărturie? se neliniști Geneviève.

— Da.. Țin să verific una din ipoteze.

Pentru o secundă în ochii inspectorului fulgeră o lumină care se stinse tot așa de repede.

— Vreți de fapt să mi-o cereți în calitate de particular?

— Exact. Este posibil?

— Dumnezeuule, desigur... cu condiția să nu dau de bucluc!

— Vă garantez eu!

— Georges, ce intenții mai ai?

— Nu te amesteca. O secundă!

Ieși din nou ca o furtună. Inspectorul puse o mână pe brațul lui Geneviève:

— Nu vă fie frică, doamnă, totul se aranjează în viață.

CAPITOLUL XI

Tolăniți în fotoliile din hol, hangiii sorbeau din cidrul cu care se cinsteau duminica după masă.

— N-am încredere, declară dintr-o dată Matilda.

În chip de întrebare mută, Charles își ridică o sprânceană. Cu bărbia ea arătă spre tavan:

— Porumbeii noștri. Nu-mi place comportarea lor.

— Ce comportare?

— Greu de explicat. Nu-i poți vedea niciodată. I-ai recunoaște dacă te-ai întâlni cu ei pe stradă?

— Pe stradă nu știu, dar dacă ar mai veni pe aici, da.

— În sfârșit, după părerea ta, Charles, sunt normale mașinațiile lor, să nu fie niciodată văzuți? Se strecoară în camera lor, se țin în umbră. Când li se aduce dejunul, se află parcă din întâmplare la fereastră și admiră natura, întorcându-ți spatele!

— Tu însuși ai spus că e o escapadă. Dacă a răpit-o pe mititica, atunci e de înțeles că nu doresc să fie recunoscuți.

Ea își înclină capul, fără prea mare convingere și goli paharul dintr-o înghițitură.

— Ce naiba or fi făcând, încuiați, sus, în cameră?

Un râs înfundat zgudui umerii bărbatului. Ea dădu supărată din picioare:

— Du-te și vezi!

— Cu multă plăcere...

Se ridică greoi și fără zgomot urcă scările. Gaura cheii descoperi neclar cele două corpuri întinse pe pat.

— Sărmanii copii! gândi Charles înduioșat, dorm.

Freddy nu dormea. Își contempla tovarășa printre gene. În liniștea după-mesei, încerca să măsoare importanța evenimentului neprevăzut: urmau să aibă un copil! Ce înseamnă oare să ai un copil?

În cameră pătrunse o adiere de aer cald și Tereza dădu cuvertura la o parte. Sâni ei mici se dezgoliră. Fred se aplecă brusc, interesat. Senzația că este privită o făcu să se trezească. Surise, descoperindu-și pânțelele plat:

— Te întrebi cum voi arăta peste câteva luni?

— Da, bolborosi el prins asupra faptului. Este așa de neobișnuit... Tu, nici nu-ți dai seama bineînțeles. Dar eu... asta e... cum să zic... asta e...

— Responsabilitatea ta?

Îi era ciudă pe ea, dar brațele grațioase ale Terezei îi cuprinseseră gâtul și el o strânse la piept.

— Contez pe tine Freddy... Nu pot conta decât pe tine... Fără tine sunt pierdută...

Cu o desfrânare inconștientă încerca să-i provoace prin toate mijloacele un angajament formal, fie chiar în momentul când cu corpul ei își putea tulbura cel mai profund amantul.

Fred bombăni și își înfundă gura în rotunjimea umărului ei.

* * *

Hangiul, jenat, se retrase, înghițindu-și saliva.

Jos, soția îi puse întrebarea așteptată:

— Ei, ai văzut?

El glumi:

— Abia am avut timp să părăsesc punctul de observație... La această vârstă lucrurile se petrec vioi!

— Erau pe punctul de a te surprinde?

— Ei asta!

— Vorbește atunci, ce-i? Ce fac?

Charles râse gâlgâit:

— Tu ce crezi?

El suspină caraghios:

— Ah! Bineînțeles, nu e ca la noi...

Ușor amuzate, privirile lor se încrucișară. Ea se făcu roșie la față și se ridică. Alcoolul avea totdeauna acest efect asupra lui. El o privi pe furiș, cu insistență. Ea îi surprinse privirea și izbucni în râs:

— Porc bătrân! Vino mai degrabă să mă ajuți la spălatul vaselor! Hai, va fi mai bine decât să-ți stârnești gândurile!

— Gândurile? întrebă el cu o inocență prefăcută.

O luă de mijloc și, răsând cu poftă, dispărură în bucătărie.

* * *

Tereza se odihnea în brațele lui Fred. Ea se forța să stea nemișcată, dar nerăbdarea o făcea să vibreze. Îi lipsea încă darul de a face aluzii în astfel de probleme. Până la urmă își pierdu răbdarea:

— N-ai răspuns la întrebarea mea, Freddy.

El privea întrebările cu suspiciune, din instinct. Neliniștit, se îndepărtă îndată, rezemându-și capul de lemnăria patului:

— Care întrebare?

— Dacă pot să contez pe tine.

- În legătură cu ce?
- În legătură cu copilul, preciză ea cu răbdare.
- Ah! Iată-ne iar aici.

Tereza se lansă într-o pledoarie neîndemânatică:

— Freddy, acest copil, ce vrei să fac cu el, lăsată de una singură? N-am să răzlesc niciodată.

— Lasă! Știu eu, o repezi el, ducându-și mâinile la ceafă. Pur și simplu nu înțeleg cum îți permiți să te îndoiești de mine...

Evita să răspundă direct. Simțind pe undeva că i s-a întins o cursă și ascunzându-și propria incertitudine sub vălul unei furii de fapt inexistente.

— Nu mă îndoiesc Fred. Dimpotrivă, sunt sigură că vei face față obligațiilor tale.

— Of! Te rog! Ai un fel de a te exprima. Obligațiile mele? Și ce încă?

Ea se ridică, îndreptându-și calmă privirea spre ochii bărbatului care și-o întoarse imediat pe a sa.

— Ce proastă poți fi, Tereza! Nu vreau să spun că mă eschivez de la ceea ce tu numești obligațiile mele. Dar ai o manieră de a le spune, cum nu trebuie. E o chestiune de tact...

— Tactul înseamnă să mă lași baltă acum? întrebă ea cu răceală.

Deși tentat pe moment s-o facă, nu îndrăzni să trateze aceste lucruri cu un aer de superioritate. De altfel era și prea târziu. Suspină deci luând mina oamenilor maturi, care au explicat a suta oară aceeași problemă. În fond vroia să evite mai cu seamă cearta. O atrase lângă el, glumind:

— Uneori îmi fac iluzii în ceea ce te privește. Cred că te-am

ridicat intelectualicește până la mine. Și apoi dintr-o dată scoți niște expresii demodate și trosc! Iar eu trebuie să constat că ai rămas tot mica midinetă a romanelor de trei parale de acum șase luni în urmă când te-am întâlnit.

— Dar tu mă iubești, totuși?

— Proasto! N-o să-ți imaginezi acum că nu te iubesc?

Era sincer emoționat, simțind-o cum se strânge și mai mult la pieptul lui.

— Mi-e frică Freddy...

— Frică, de ce?

— Mi-e teamă că aici nu poate fi vorba numai despre dragoste. Acest copil care se va naște are nevoie de un tată...

— Prin forța împrejurărilor, fiecare are un tată, îi șopti el la ureche, mușcându-i lobul pentru a o face să tacă. Desigur, micuța mea, poți conta pe mine... Și nu este nevoie să insiști atât de mult... Dar ce vrei să faci? Ce înseamnă să poți conta pe mine? Tata este cel pe care ar trebui să contăm!

— Tatăl tău nu are niciun amestec în toate astea, răspunse ea încăpățânată.

— Dar nu-ți dai seama! El este acela care are biștarii și pentru moment se opune căsătoriei noastre.

— Când va cunoaște motivele...

— Frumoase motive: pe cuvântul meu că nu cunoști realitatea. În asemenea momente, burghezii se comportă cel mai josnic. Nu au prea multe scrupule!

Tereza își ascunse obrazul în mâini și un hohot de plâns o făcu să se zguduie toată:

— Dar ce poate să-mi reproșeze când nici nu mă cunoaște?

Lui Fred îi era puțin rușine de el însuși, se apropie și o lua apoi din nou în brațe:

— Să știi că nu spune nimic despre tine, nu despre asta este vorba... Vrea să-mi fac mai întâi o situație.

— Și eu doresc acest lucru! Și eu vreau să devii om. Să muncești, să te descurci fără a recurge mereu la ajutorul altora, fără a comite...

Ea ezită în fața atitudinii lui de om jignit, mimând o falsă demnitate:

— Nu te jena! Continuă... Fără a comite?

— Ah! Freddy!

Învinsă, Tereza se închise în ea, adânc mâhnită. La rândul lui, Fred nu putea suporta jignirea pe care o provocase singur și se arăta încă și mai jignit; bătându-se cu pumnul în piept spuse:

— Iată! Eu sunt ticălosul din melodramă! Tot ce te-am învățat nu a folosit la nimic. Tu judeci încă lucrurile conform regulilor unei societăți putrede, ajunsă la declin... Pe mine m-ai trecut în categoria oilor din turmă ca pe oricare altul, sub pretext că mijloacele mele materiale nu sunt la înălțimea gândirii mele! Sunt sigur!

Începu să se plimbe în lung și lat prin cameră, izolându-se în mod ostentativ, pe față fiindu-i clar înscrisă decepția cât și furia mocnită.

De data aceasta Tereza nu se opri. În momentul în care trecu prin fața patului, îl prinse de mână:

— Fred, *noi* vom avea un copil.

Acest plural care-l includea în aventură, smulse dintr-o dată masca de maturitate artificială, lăsând chipul lui Fred gol: un

băiețel înspăimântat de perspectiva unei sarcini prea grele. Acest lucru dură o fracțiune de secundă, Tereza însă își dădu seama de situație și își retrase mâna.

— Fred, pentru Dumnezeu, fii bărbat...

Jignit, el reacționează slab, încercă să glumească, fixând corpul gol al Terezei:

— N-a trecut niciun sfert de oră, de când ai putut să-ți dai seama că...

— Nu. Așa am crezut. Dar nu este suficient să faci dragoste pentru a fi bărbat.

— Glumești... Și copilul, nu este al meu?

— Ba da. Dar de asemenea nu este suficient să faci un copil unei femei. Acest lucru îl poate face oricine.

El nu avu curajul să se vadă așa cum era în realitate. Unica salvare rămânea o atitudine revendicativă, în consecință se lansa cu înverșunare în luptă:

— Tocmai mie trebuia să mi se întâmple asta, urlă cu mâinile ridicate spre plafon. Dumnezeu! Toată lumea face dragoste! Toată lumea! Ai văzut, azi-dimineață când am trecut pe șosea cei doi străini... Ce-ți închipui că făceau în Jaguarul lor care costă trei milioane? Ce crezi! Necazurile sunt pentru nenorociți ca mine. Nu pentru ei.

— Ce știi despre ei? ripostă ea. Poate că și ei au necazuri.

Vorbea energic, ingenunchiată pe pat, pentru prima oară agresivă, fermecătoare în timpul furiei, subțire și fremătând pentru a-și apăra progenitura și pentru a repune pe soclu ființa iubită, care se încăpățâna să coboare. El o simți dușmănoasă și fu descumpănit:

— Desigur, admise Fred, s-ar putea să aibă și ei necazuri, numai că el, și acest lucru trebuie să-l înțelegi, poate să facă față deoarece, spre deosebire de mine, are bani!

Încercă să o îmbrățișeze. Ea se eliberă furioasă:

— Cine ți-a spus că au bani?

— Trebuie să fie cineva ca tine, un copil fără experiență, pentru a-și închipui că un străin vine să-și petreacă vacanța în Franța cu fasole. Îți voi spune chiar mai mult, acest porc gras are biștarii la el!

Domeniul tehnicității îi oferea tranziția ideală. Se agăță de el, sprijinindu-și discursul prin lovirea palmei cu dosul mâinii:

— Te amesteci în toate, fără să ai habar! În mod oficial, străinii nu pot pleca din țara lor cu toți banii. Ce crezi că faci? Recurg la bursa neagră. Acolo și aici există misiți, tot niște străini, care le plătesc în franci valoarea devizelor lor. Numai că... nu au dreptul să deschidă un cont la bancă, la noi. În felul acesta, fie că vor sau nu, trebuie să care banii cu ei. Pariez că portofelul bărbatului este plin cu bani... Două sute. Cine știe? Trei sute de bilete. Acum înțelegi, toantă mică?

După părerea lui, această demonstrație trebuia să închidă definitiv gura Terezei, ea se ridică însă și se plantă în fața lui, goală și agresivă:

— Și chiar dacă are un milion în buzunar, cu ce schimbă asta situația, poți să-mi spui?

Ochii lui Fred se îngustară:

— Aceasta înseamnă?

— Aceasta înseamnă că de ieri seară eviți să-mi răspunzi la o întrebare.

Tereza trase aer adânc în piept:

— Fred, ești un laș.

Palma porni de la sine. Și unul și celălalt rămaseră surprinși.

El, privind mâna care a lovit atât de ușor, ea văzând atât de repede confirmarea unei bănuieli.

— Lovește cel puțin acolo, spune ea înăbușit, arătând pântecul, în felul acesta cel puțin vei reuși să omori copilul! Nu ești bun de altceva!

O lovi din nou cu dosul mâinii.

În urma loviturii, Tereza se clătină. Vru s-o sprijine, însă aproape fără voia lui, lovi cu pumnul umărul plăpând al Terezei care căzu. Ea nici nu striga nici nu plângea, însă Fred nu putea să-i suporte privirea devenită dintr-o dată lucidă și care îl străpungea parcă. Și o voluptate necunoscută se năștea din această dominație impusă de violență. Dădu o lovitură de picior. Tereza scăpă un geamăt și se rostogoli oferindu-i din nou pântecul. El își pierdu capul și lovi cu toată puterea.

Nu se opri decât la capătul puterilor, brusc rușinat, trecându-și o mână pe față pentru a nu vedea corpul gol ghemuit și această față lovită, cu ochii care oglindeau ceva cu totul nou, o nouă înțelegere.

— Să-ți servească drept lecție...

Ea nu răspunse. Băiatul nu era rău. Cu inima cuprinsă de un val de tandreță, fără a spune niciun cuvânt, o culcă pe pat. Ea rămase aici, fără a se mișca, cu privirea mereu fixată asupra lui.

— Toate astea s-au întâmplat, din cauza ticăloșilor... de acolo, cu Jaguarul lor.

Se întoarse în direcția în care presupunea că sunt străinii.

— Oameni de nimic! Lepădături! urlă el, amenințând cu pumnul.

Această ieșire inutilă, această ură zadarnică îl goliră de venin. Își regăsise aproape demnitatea, afirmând:

— Știu ce am de făcut. Vei avea biștari, nu plânge.

Întorcând spatele Terezei, se duse îmbufnat la fereastră.

— Biștari murdari! spuse el cu voce tare și pe un ton hotărât.

CAPITOLUL XII

Peste gazeta, desfăcută parcă pentru lectură, Pedro își observa soția. Nemișcată, tăcută, de câteva momente rămăsese abătută. Cu toate acestea, în momentul când el se apucă de-a binelea să citească gazeta, simți privirea Germainei îndreptată asupra lui.

Cum să-i smulgă arma fără să provoace o nouă criză? O iubea mult, prea mult, și nu dorea o ciocnire deschisă. Or, reacțiile ei erau atât de imprevizibile!

— Vrei să vezi știrile? Întrebă, invitând-o cu un gest, pentru a relua conversația. Nu?

Puse ziarul pe masă și apucă cafetiera din plastic:

— Încă o înghițitură de cafea?

Cu un surâs forțat, mascându-și proasta dispoziție, turnă și se alese el singur cu o ceașcă plină de cafea. Reluă discuția:

— E amuzant că noi imităm tot mai mult pe yankei. Se pare că „anumite” persoane de la noi vor să instaleze telefonul ca în nord. Pentru că, acolo, știi tu, prostituatele fac trotuarul prin telefon.

Fără să trezească vreun ecou, el simulă râsul. Apoi, dintr-o dată Germaine izbucni și ea în râs, ridicându-și capul. Un râs nepotolit care îl sperie, și rămase cu ceașca de cafea în mână. Ea nu mai contenea. Fălcile lui Pedro se crispară. Trebuia să acționeze. Așeză ceașca, înconjură masa șt o pălmui. Râsul conținu, umerii i se zgribuliră și ea suspină adânc, revenind în

starea apatică de mai înainte. Se așeză în genunchi lângă ea, înfundându-și fața în faldurile fustei și izbucni în plâns ca un copil. Cu privirea absentă ea îl mângâie pe ceafă.

* * *

— Eu mă duc să fac o raită, vii și tu?

Tereza își clatină capul fără să-l slăbească din ochi. El dădu din umeri.

— Bun, bine, du-te și vezi dacă e liberă calea. Încearcă să mă ajuți puțin, în loc să stai mereu fără să faci ceva. Știi foarte bine că nu pot să mă arăt în fața acestor oameni...

Fără să scoată un cuvânt, ea se ridică și îmbracă impermeabilul. Pe sală nu era nimeni. Coborî până la jumătatea scării și ascultă. Vocea lui Charles și a Matildei veneau estompate din bucătărie. Dintr-o mișcare a mâinii îi făcu semn lui Fred că poate coborî. El nu se lăsă rugat.

* * *

Se înseră. Mâna ei încetă mângâierile. Pedro își ridică privirea. Germaine părea adormită. Încetișor îi sărută mâna, apoi o ridică în brațe. Ea se lăsă în brațele lui și strânse geanta la piept. Cum el se îndrepta spre remorcă, ea murmură:

— Pe vremuri așa mă duceai, Pedro...

Ea se cuibări mai adânc în brațele soțului.

— Mă simt bine...

Fără niciun efort vizibil o duse înăuntru și, închizând după el portiera cu picioarele, își depuse povara pe pat, așezându-se alături de ea.

— Ei, te simți mai bine, draga mea?

Ochii i se îngustară malițioși. El se simți descumpănit. O rază

difuză pătrundea prin fereastră, luminând o lacrimă care strălucea în ochii Germainei. Se aplecă tandru și sorbi lacrima. Ea îl reținu. Se întinse lângă ea ușurel, fără s-o slăbească din îmbrățișare. Și astfel, au rămas nemișcați pe patul îngust. Pedro încerca să-și imagineze diferența dintre îmbrățișările lor de altădată și cea de acum...

Nu, nici n-a trecut prea mult timp de atunci. Șase, șapte luni? Înainte de moartea copilului lor. Înainte de „accidentul” lui Germaine... Apoi își alungă gândurile, pentru a regăsi liniștea înșelătoare ce îi dădea această îmbrățișare castă.

Un far puternic îi smulse din toropeală. Lumina, însoțită de zbârnăitul unui motor, păreau să dărâme pereții fragili. Zgomotul se intensifica foarte repede: se produse un suflu de aer care provocă un mic tangaj al remorcii. Apoi mașina trecu, iar rulota rămase în întunericul nopții.

Pedro se îndreptă pe pat.

— Iubești o altă femeie, nu-i așa? Întrebă Germaine cu vocea răgușită.

— Cum?

El nu insistă. Mașinal, puse mâna pe întrerupător și aprinse lumina. Germaine își duse mâna la ochi pentru a-i feri de lumină, încercând totuși să-l observe pe furiș:

— Nu-ți amintești ce-mi spuneai pe vremuri? Că femeile caste sunt ca vetrele în care nu se mai aprinde focul niciodată.

Brazilianul înțelese. Dar nu era capabil să dea niciun răspuns. Germaine nu mai era pentru el o femeie. O iubea, dar lucrurile s-au schimbat. Era peste puterile lui să-i dovedească dragostea ca unei soții normale. Se întoarse ca ea să nu-i poată citi

gândurile.

— Ei, nu-mi răspunzi nimic? reluă ea cu aceeași voce aspră.

Se apropie, apucând-o de ambele mâini:

— Germaine, n-am iubit pe nimeni niciodată în afară de tine... îți jur.

Ea își retrase mâinile cu o privire funestă și cu intenția vădită de a-i răspunde usturător. Cuvintele nu-i veneau însă.

Puse mâna pe geanta de voiaj care alunecase pe podea și o deschise tremurând. Pedro păli. Uitase! Sforțările pentru calmarea ei l-au făcut să rateze cea mai bună ocazie de a acționa. „Acum s-a sfârșit, gândi el, va scoate revolverul și va trage...”

— Germaine, bâlbâi el, nu-i așa că mă crezi?

Își reținu respirația; enervată, ea scotoci în interiorul genții. Dar nu scoase decât o batistă să-și șteargă ochii.

Pentru el emoția fusese mult prea mare, trebuia să se așeze.

— Te cred, Pedro.

Schimbarea radicală îl puse din nou pe picioare. Nu mai înțelegea nimic. Ea surâdea acum pudrându-și cu grijă fața.

— Te cred pentru trecut... adăugă ea, mânuind rujul de buze.

Desenă conturul buzelor, le apăsă una de cealaltă uitându-se în oglinjoara pudrierei, apoi dintr-o dată, se înfurie, aruncă rujul de buze și pudriera în geantă și începu să strige:

— Dar pentru prezent și pentru viitor ești un mincinos! Știu tot!

Scormoni din nou interiorul genții. De data aceasta Pedro nu mai zăbovi. Se aruncă asupra ei. Ea se zbătea:

— Dă-mi drumul! Nu te mai vreau! Îți interzic...

Ea rezistă din toate puterile. Înnebunit și dintr-o dată cuprins de frica morții, el încercă să-i imobilizeze brațele.

În focul luptei izbi cu cotul comutatorul. Scufundați din nou în întuneric, continuară lupta fără să mai știe mobilul ei adevărat. Simți la un moment dat sub degete pielea genții de călătorie și își aduse aminte. Între timp însă Germaine reuși să se degajeze, aprinse din nou lumina, se trase înapoi cu părul răvășit, gâfâind cu trăsăturile înăsprite. Avea mâinile înfundate în geantă.

— N-o să mă duci așa de ușor! Știu de ce am revenit în Franța. Știu foarte bine! Vrei să scapi de mine și să-ți iei zborul spre noile tale amoruri. Dar n-am să mă las, auzi? Mai degrabă...

Pedro încremeni. O privea cu un fel de resemnare obosită.

— Termină ce ai început, spuse epuizat.

Nu mai avea altă dorință decât să moară. „În definitiv la ce bun să te cramponezi de viață după ce ai pierdut tot ce-ți era mai drag?”

Încet ea își scoase mâna din geantă. Privirea ei reflecta o satisfacție sălbatică. El închise ochii incapabil să mai lupte. „De-ar trage, să se termine o dată!”

— Și asta? strigă Germaine. Vei nega și asta?

Redeschizând ochii recunoscă imediat scrisoarea ce flutura în mâna ei. Răspunsul socrilor! A reușit să dea de el în ajun. Fusesse în buzunarul lui.

Ea despături hârtia și citi cu voce tare:

— ... „sărmanul meu Pedro, cât trebuie să suferi...” Ce le-ai scris să-i înnebunești și pe ei? Ca ei să-și imagineze că ceea ce

suferi tu contează și nu ceea ce îndur eu... Iată, ascultă... „Da, ai dreptate, ea va fi mai puțin nenorocită aici, aproape de noi, în sudul copilăriei ei, aproape de părinții ei... O s-o internăm în clinica doctorului Frazelles, la Canet...”

Degetele mototoliră scrisoarea pe care i-o aruncă în față.

— O vom interna... Vrei adică să mă închizi de-a binelea, să te poți duce la cea pe care o iubești. Orice mijloc ți se pare bun pentru a te debarasa de mine pentru că te stingheresc. Ești chiar gata să mă declari nebună!

Pedro își acoperi fața cu mâinile. Era la capătul puterilor. Nici nu mai reușea să prevadă ce urma ca să facă sau să spună și nici nu găsea un remediu pentru starea ei. Germaine se aruncă în brațele lui, izbucnind în plâns:

— Nu este adevărat, Pedro, nu-i așa că nu e adevărat, nu sunt nebună. Spune-mi și tu. Nu te am decât pe tine, Pedro!

— Desigur că nu, draga mea, nu ești nebună și eu nu iubesc nicio altă femeie.

— Atunci, nu mă duce în sud, te implor!

— Vrei să rămânem în seara asta aici? Vom dormi în caravană ca doi îndrăgostiți ce suntem, și mâine o să vedem ce e de făcut...

— Da... da... îmi promiți?

— Jur...

Ea se resemnă, așezată pe podea, cu bustul sprijinit de picioarele soțului ei. O dată cu speranța, în Pedro renăștea și instinctul de conservare. Văzu geanta lângă soția sa. O ridică fără zgomot strecurând-o în spatele lui.

— Dacă mă crezi nebună, reluă ea, de ce...

El o întrerupse:

— Nu te cred nebună, Germaine. Ai avut un șoc teribil și trebuie să te îngrijești, să duci o viață ordonată, să te vindeci, să ne putem regăsi fericirea întreruptă.

— De ce vorbesc ei atunci de „internarea” mea?

— Dintr-o simplă greșeală, draga mea.

Ea tăcu un moment apoi întreabă din nou:

— Dar de ce nu m-ai „internat” în Brazilia, lângă tine? De ce această remorcă și această comedie de-a vacanța?

— Pentru că vroiam să-ți revezi părinții, pe care îi iubești atât de mult, să te întorci în locurile copilăriei tale. Recunoaște că n-ai îndrăgit niciodată prea mult Brazilia. Duceai dorul Franței. Și, în sfârșit, am discutat de atâtea ori să ne petrecem aici vacanța, încât...

I se păru că vede o față lipită de geam și se repezi, deschizând ușa. Pași grăbiți se îndepărtau pe șoseaua întunecată. O umbră dispăru între copaci.

— Nu ți-e rușine? urlă Pedro. Derbedeule!

Roșind, Fred înjură cu vocea joasă:

— Tu ești derbedeu, venetic împuțit!

De la distanță văzu străinul închizând ușa remorcii și se îndepărtă în direcția hanului, lovind furios cu piciorul în bulgării de pământ ai povârnișului.

* * *

— Ce faci? întreabă Pedro.

Germaine deschisese dulăpiorul din perete și scotea sacul de dormit pe care îl luă apoi sub braț.

— Ascultă, dragul meu, nu trebuie să te superi pe mine. Vezi,

eu sunt foarte calmă și cred tot ce mi-ai spus. Dar aici, n-o să am liniște...

— Nu te înțeleg.

— Mă duc să mă culc afară, în pădure.

— Dar de ce?

Ea schiță un gest de nerăbdare:

— Mă tem că în ciuda tuturor, o să încerci să pornești la drum în timp ce eu dorm.

Nu vroia s-o contrazică.

— Bine, știi ce vom face? Dă-mi păturile și mă voi duce eu să dorm în pădure.

— Germaine pufni în râs:

— Nu, Pedro, asta ar însemna să mă tratezi într-adevăr ca pe o nebună.

— Cum asta? De ce?

— Nimic mai ușor, în timp ce eu dorm, mă încui și te așezi la volan.

Ea îi sărută vârful nasului, apoi din ușă îi ură noapte bună și sări pe pământ:

— Somn ușor și vise plăcute Pedro...

O urmări câteva secunde cu privirea: „Se va speria în pădurea întunecată, își spuse, și se va întoarce”. Dar umbra ei dispăru printre ramuri. Lumina mică a lanternei electrice se mai zărea ici-colo, parcă ar fi căutat un colț propice, apoi păru ca se stinge. Dacă n-a ascuns-o un tufiș... Suspină și se întoarce să se întindă pe pat. Sub mâini, geanta de voiaj uitată de soția sa îl liniște.

Fred sosi cu respirația tăiată la han. Din grădină puteau fi văzuți hangiii cum pregăteau cina în bucătăria împinse ușa de la intrare și se repezi în penumbra scării.

Matilda trânti cu putere cratița pe foc:

— Poți să tot spui ce vrei, Charles, dar precauțiile luate pentru a nu fi observat, de acest „domn” Courtois al tău, sunt de-a dreptul jignitoare.

El râse scurt și sec.

— Nu uita că în momentul de față este cu capsă pusă.

— De unde știi tu?

— Nu s-ar fi dus la plimbare fără ea. De altfel pe ea poți s-o vezi oricând și e tare dulce, poți să mă crezi.

— Gândești că de frica celei legitime se comportă astfel?

— De ce nu?

Sus, Fred întredeschise ușa. La lumina lămpii de gaz o văzu pe Tereza întinsă pe pat. Ea nu se mișcă. El traversă în tăcere camera și se așeză la fereastră, uitându-se afară în direcția rulotei.

* * *

Pedro stinse țigara în scrumieră și își consultă ceasul. Ora zece și jumătate. Se uită afară așteptând cu nerăbdare eventuala reîntoarcere a Germainei.

Dar nimic nu semnală așa ceva. Se întinse.

Liniște și singurătate. Din când în când crengile se aplecau, foșnind sub greutatea vântului.

Reveni la patul său prost dispus. Ce i-a trecut ei prin cap când și-a procurat revolverul? Cât mai e acolo, va căuta în orice caz să-l facă să dispară. Deschise geanta soției. Degetele sale

scotoceau, tatonând, aruncând pe rând rujul, pudriera și toate celelalte obiecte purtate în general de o femeie, și care trădau fără dificultate secretul lui Polichinelle. Trase o înjurătură. Goli conținutul genții pe pătură și dispersă obiectele cu gesturi nervoase. Pentru mai multă siguranță aprinse lumina. Abia acum își dădu seama de realitate: revolverul nu mai era acolo.

Probabil că îl luase, în timp ce el s-a ocupat de vagabondul care i-a deranjat în cursul serii.

CAPITOLUL XIII

În viața ei particulară, Denise, secretara model a EXIM-ului, era o fată modernă, având toate concepțiile contradictorii specifice, pentru a crede în virtuțile hotărârilor imediate și în același timp în eficacitatea rețetelor vechi și încercate. Printre altele, în soluționarea certurilor în pat. Cu o scurtă mișcare, aruncă pantofii din picioare și își îmbracă papucii.

— Tu nu te dezbraci? îl întrebă pe Paul.

Cu privirea întunecată, Paul aprindea țigara după țigară, luând atitudinea caracteristică bosumflatului conștient și organizat. Se întoarse răcnind:

— Nu! Altceva ce mai vrei?

Grosolănia apostrofării surprinse fata în acel gest grațios, al femeilor când își descheie sutienul, cu bustul ușor aplecat înainte și brațele rotunjite în spate. Fiecare dragoste cu climatul său. Climatul dragostei lui Paul și Denise era furtuna. Ea arboră imediat un surâs îndoliat, ca un pavilion în bernă:

— Te rog, dragul meu, dacă ai ceva de spus grăbește-te. E târziu și eu trebuie să fiu devreme la birou.

El o ura și o iubea în același timp, când ea reducea în felul acesta gesturile sale senioriale la proporțiile unor capricii copilărești.

— Închipuie-ți că și eu, declară el în lipsa unei riposte mai bune.

Astfel, captivă și supusă în aparență, dar conștientă de

efectele frumuseții ei pentru obținerea unei victorii mai mult sau mai puțin apropiate, Denise se apropie de el apetisantă, fragedă și pe jumătate dezbrăcată. Îl îmbrățișă, și cu o voce care evoca martirul creștin interogând leul din arenă, întrebă:

— E frumos că de ieri faci pe supăratul în halul ăsta?

De-abia voalați de sutienul desfăcut, sâni ei mari și fermi îl tulburau în mod deosebit pe Paul. Bombăni ceva a răspuns, neavând chef de o discuție în acest moment. Ea continuă plângăreață și resemnată:

— Noi avem cu totul și pentru tot o zi și jumătate la dispoziție pe săptămână dragul meu. Să nu pierdem timpul!

Asupra acestui punct precis el vroia să-i dovedească acordul său. Asta era ceea ce aștepta Denise.

— Nu, lasă, îmi faci mai mult rău, șopti ea degajându-se adânc rănită.

Această tehnică verificată avu darul să-l aducă pe Paul la exasperare:

— Asta e! Bravo! Cu tine trebuie să existe totdeauna o răscumpărare de plătit!

Denise se furișă în pat, trăgând pudică un cearceaf peste goliciunea ei.

— O răscumpărare de plătit? Ce răscumpărare, sărmanul meu Paul?

— Ei! Poftim! Doamna își prezintă micul ei program de striptease și, când mă știe bine încălzit, începe interogatoriul!

Denise căzu literalmente din nori:

— Asta e cauza? O, nu! Tu erai încă dinainte bosumflat, dragul meu.

— Nu! urlă el, nu asta e cauza! Tu deformezi tot ce spun eu.

— Atunci, explică-te, Paul!

— Tocmai asta e! Tu pretinzi să-ți dea omul explicații într-un moment când...

— Și ce rău vezi în asta? strigă ea. Doar trebuie să știu ce ți se întâmplă!

Deja aproape învins, el avu un gest fatalist:

— În sfârșit, ai dreptate, ca întotdeauna. Ai o logică de fier. Din păcate însă logica ta o răstoarnă pe a mea!

Cu toate acestea, practic, se folosi de scurta hărțuială pentru a se dezbrăca. Așadar, rămânea. Potolită, Denise nu se mai sinchisea de cearceaf și se sculă, de data asta pretinzând:

— Ei, îți golești sacul?

— Nu! Prefer să-l închid... s-o șterg...

Și pe drept cuvânt: un bărbat se află în stare de inferioritate în momentul când își scoate pantalonii.

— Ah! Preferi s-o ștergi! Am impresia că asta nu dovedește prea mult curaj!

Jignit de-a binelea, el se întoarse și, cu picioarele împiedicate, pierzându-și cât pe aci echilibrul întrebă:

— Ceea ce dovedește curaj, nu-i așa, sunt avansurile pe care le faci patronului tău?

Denise se bătu pe piept, având grijă să nu-și lovească sânii:

— Eu? Eu am făcut avansuri patronului meu? Ce-ai mai scornit acum?

Din fericire, el reuși să-și scoată pantalonii și-i aranjă pe dungă sub saltea:

— Descoperit! ripostă el. Descoperit, nu scornit!

— Vrei să faci bine să-mi explici? Pentru că nu mă duce mintea la atâta...

— Nu am încredere în cineva care afirmă că nu o duce mintea, pentru că...

— Ne uităm altă dată în dicționar, îl întrerupse Denise.

Paul reținea maximele în gând, le cizela și le pregătea pentru a le servi în societate, iar Denise avea felul ei de a înăbuși în germen efectul lor.

Crezu că o va nimici:

— În orice caz, nu asta e ceea ce ai spus Juliettei! urlă el scos din fire.

Cu un gest autoritar, îl temperă, arătând pereții și dincolo de ei vecinii care n-au nevoie să știe „că tu nu mă iubești”. Câștiga la toate loviturile.

— N-o să negi, spuse Paul cu vocea joasă, că dădeai din solduri în fața frumosului tău șef, putred de bogat, în timp ce eu mă perpeleam așteptându-te...

— Vasăzică Juliette, murmură Denise dusă pe gânduri.

Reflectă o secundă și își condamnă prietena cu un singur cuvânt:

— Vaca!

— Vacă sau nu, recunoști?

— De loc! E fals! Ah! Numai de te-ai vedea! în timpul inchiziției, ți-ai fi făcut o situație grozavă!

— În ceea ce te privește, epoca ta ar fi fost mai degrabă Grecia antică, epoca curtezanelor!

Sonoria îi țintui locului față în față. Schimbară o privire.

— Rămâi aici, spuse Denise îmbrăcându-și capotul. Mă duc

să văd cine poate fi la ora asta!

Închizând ușa dormitorului după ea, traversă micul apartament: două încăperi, o mică bucătărie și un antreu.

Deschizând ușa, o recunoscu imediat pe doamna Courtois, însoțită de doi bărbați. Unul îi dădu un cot celuilalt, iar acesta, oarecum jenat, scoase un carnet de identitate, pe care nu descifra decât un singur cuvânt: POLIȚIA.

— Ce se întâmplă?

— O simplă formalitate, răspunse Givral plictisit.

Denise își recăpătă sângele rece:

— S-a întâmplat ceva, doamnă Courtois?

Geneviève deschise gura să răspundă, dar nu reuși să spună niciun cuvânt. Ducându-și batista muiată la ochi, izbucni în lacrimi. Georges se stăpânea din greu:

— Domnișoară, avem motive să credem, spuse, că în momentul de față nu sunteți singură.

— Și dacă? replică ea. Dar ce vă privește?

— Închipuiți-vă că de fapt ne privește!

Cu un gest expresiv îl invită pe Givral să avanseze. Denise la bară calea:

— Unde vă duceți?

— Poliția, bolborosi inspectorul.

— Poliția, știi că-mi placi! Nici eu nu m-am născut ieri. Aveți un mandat? Nu. De altfel chiar dacă ați avea unul, vă lăsam să vă perpeliți așteptând până în zori.

Givral făcu un gest de neputință către Georges.

— V-am spus, domnule Jourlieu.

— Ai de gând să ne lași să trecem, sau nu?

— Nu!

Cei doi bărbați rămaseră nehotărâți, Givral jucându-se cu un nasture de la pardesiu care până la urmă cedă și Georges încercând să-și stăpânească furia, acest sfetnic prost. Denise era stăpână pe situație și profita de acest lucru. Geneviève plângea și tânăra fată se lăsă impresionată.

— Vreți să-mi explicați ce se întâmplă, doamnă?

— Soțul meu a dispărut, Denise!

Surprinsă, secretara scăpă o exclamație. Duse mâna, cu care își ținea halatul, la gură și halatul se desfăcu. Ochii lui Georges dădeau să iasă din cap, iar Givral profită de bunăvoința Denisei:

— Asta e motivul pentru care am venit să vă vedem domnișoară.

Denise își strânse halatul:

— Cum asta?

— Noi vă întrebăm pe dumneavoastră, răspunse Georges.

— Dar în definitiv ce se întâmplă? Aici vorbește fiecare în legea lui sau ați înnebunit cu toții?

— Trebuie să ne ajutați domnișoară, reluă polițistul. Dumneavoastră sunteți ultima care l-a văzut, nu-i așa?

Ea se dădu la o parte pentru a le permite să pătrundă în living-room. Givral îl reținu cu mâna pe Georges, care se și pornise spre dormitor.

— La ce oră l-ați părăsit domnișoară?

— Aseară? La ora șase și douăzeci.

— Totdeauna sunteți atât de precisă privind orele?

— El a fost cel care a fixat această oră limită.

Cu urechea la ușă, Paul încerca să afle ce se vorbește. Nu

ajungeau până la el decât frânturile discuției. Vocile se auzeau tot mai puternic. Denise părea indignată:

— Dar asta e o nebunie curată! Dacă vă închipuiți așa ceva înseamnă că sunteți într-o ureche!

El nu înțelegea nimic din tânguiala monotonă a Genevièvei. În schimb auzi clar ce spunea Georges:

— Ei bine, vreau să mă conving de adevăr.

— Vă interzic, strigă Denise.

Brusc, ușa se deschise. Rușinat, Georges se află în fața unui necunoscut care, pe jumătate gol, stătea aplecat și asculta la gaura cheii. Bâlbâi o scuza ininteligibilă și rămase încremenit, cu gura căscată. Era un lucru pe care Paul nu-l suporta decât în cea mai strictă intimitate: ridicolul. Instinctiv, lansă un pumn drept în figura intrusului. Georges se împletici, pierzându-și echilibrul. Geneviève gemu. Denise pufni în râs, iar Givral prinse în brațe corpul lui Georges, șoptindu-i la ureche:

— Și acum ajunge, ați făcut destul.

Denise se dezlănțui:

— Sunteți mulțumiți acum? Cu atât mai bine! Pentru că mâine o să vă distrați mai puțin. Asta nu se va opri aici, vă asigur! O să fac reclamație. Iar dumneata, fals polițist ce ești, o să mai auzi de mine. Ce metode!

În fața Genevièvei care plângea în hohote, se potoli.

— Și toate astea s-au făcut pentru dumneavoastră! Dar acum plecați.

Nu mai doreau decât asta. Îi conduse în tăcere și trânti ușa după ei. Un moment mai ascultă discuția lor, pe palier. Omul care a încasat pumnul îi reproșa doamnei Courtois ceea ce el

denumea „intuiția” ei. Givral încerca să-i facă să tacă și să-i convingă să plece.

Denise ridică din umeri și își părăsi postul de ascultare, înțepat, cu bărbia ridicată și împinsă înainte în semn de dispreț, Paul o aștepta:

— Deci nu sunt singurul care crede că te culci cu patronul tău!

Cu mâinile în șolduri, Denise îl privi fix:

— Nu mă pisălogi. S-a terminat. N-o să ne certăm toată noaptea.

Dezbrăcă halatul, zvârlindu-l pe pat și se aruncă în brațele amantului ei:

— Am pierdut destul timp Paul! conchise cu un ton care nu admitea replică.

CAPITOLUL XIV

Vântul năvălea în hornurile hanului, iar acestea, înăbușindu-l pe parcurs, îi smulgeau sunete jalnice, sinistre. Era întuneric beznă și cald. Din când în când ploua. Șoseaua se acoperea cu pete cenușii de brumă.

Fred dădu pătura la o parte și, întinzându-și gâtul, se căznea să vadă dacă Tereza dormea. Nu-și putea da seama în mod precis. Respirația îi urca și cobora cu regularitate umerii.

Își înfundă capul în perna umedă de transpirație.

Nu reușea să închidă ochii.

Parcă viața nu era și așa suficient de complicată, numai cearta asta idioată mai lipsea. Tereza, de la scandal încoace, se închisese în ea și nu mai scosese un cuvânt. Un val de ranchiună îl făcea să scrâșnească:

— Așa! Eu nu sunt bărbat, totuși eu trebuie să decid în toate! Să fac totul! Totul! Să ne înapoiem la Paris în zorii zilei cu grijă să nu fim agățați de curcani pentru mașina furată. Să plătesc hotelul, dar cu ce bani? Să găsesc o soluție pentru problema cea mare: Tereza și piciul! Să-l înfrunt pe tata... Și în ciuda acestor obligații, eu nu sunt bărbat!

Singura posibilitate de a ieși din această situație, cel puțin temporar, era de a pune mâna pe biștari. Tereza, ce toantă! De o sută de ori ar fi meritat s-o părăsească. Numai că dintr-o dată ar rămâne singur! Fred făcea parte din acea categorie de indivizi care ar fi gata să moară, cu condiția ca acest lucru să-i ducă la

disperare pe cei care rămân.

Aruncă din nou o privire spre celălalt capăt al patului. Bineînțeles, acum, după ce a scăpat de orice răspundere, aruncându-i-o lui în spate, ea moțăie liniștită. Era sătul până-n gât.

Punând mai întâi un picior, apoi celălalt, pe podea, Fred făcu înconjurul patului pentru a se apleca asupra Terezei. Dormea sau se prefăcea? Ea continua să țină ochii închiși și respira regulat. El se îndreptă spre fereastră, îndepărtă draperia și lipi fruntea încinsă de geamul rece.

Afară domnea întunericul. Copacii, cu vârfurile lor scheletice de aprilie, pe care vântul îi agita în toate sensurile, apăreau într-o lumină slabă, lăptoasă. Ici, colo, prinsă de coaja scorțoasă, o picătură de ploaie se clătina lucitoare ca un semnal. Într-un colț al curții, Fregata, pitită ca un animal în junglă, părea gata să se arunce asupra prăzii. Pe Fred îl trecură fiorii și simți puternic, în inimă, nostalgia Terezei. Se întoarse. Ea nu se mișcă. Îl înfură că poate să doarmă: „Ea, ea doarme de rupe pământul și eu nu sunt bărbat! Am să-i arăt eu...” Cu un gest fatalist începu să se îmbrace. Brusc, rămase locului, cu ciorapul în mână gata să-l îmbrace și piciorul ridicat. Tereza suspină și se întoarse în somn. Obrazul blând trecu în raza de lumină care venea de afară, apoi dispăru în umbră. Fred trase ciorapii și coborî draperia de la fereastră.

Cu pantofii în mână, deschise încet ușa. Pleoapele Terezei se mișcară, el însă nu observă nimic. Când ajunse pe culoar, ea se ridică în pat, cu figura preocupată, trăgându-și friguroasă cuvertura pe piept.

Afară, Fred se îndreptă spre mașină și dădu drumul frânei. Pe pietrișul în pantă, Fregata mergea provocând un scrâșnet surd. Opri mașina în fața porții și coborî. În timp ce deschidea porțile grele, fierul scârțâi.

La parter, o perdea se dădu ușor la o parte.

Hoteliera avu o exclamație de surpriză, care se transformă repede în indignare:

— Charles! pentru Dumnezeu, scoală-te! Clienții tăi sunt pe cale s-o șteargă!

Trezit din somnul cel mai adânc, hangiul alergă la fereastră scărpinându-se în cap:

— Ce se întâmplă? Are o pană? De ce nu dă drumul la motor?

— Ca să nu fie auzit! Fugi, Charles, și adă-l înapoi pe derbedeul ăsta!

În timp ce ea îl împingea, el protestă:

— Un moment, să ne gândim! Riscăm să facem o gafă. Pe ea ai văzut-o?

— E cu siguranță în mașină.

— Dar n-ai văzut-o. Du-te întâi să vezi dacă n-a rămas în cameră.

— Ești nebun? De ce să fie acolo?

— Azi după amiază erau certați. O știi și tu: el a ieșit singur. De unde știi că nu se duce din nou să se plimbe?

— La ora asta? Numai tu poți avea asemenea idei. Și toate acestea pentru a nu te deranja.

— Du-te. Până închide poarta vei fi înapoi. Hoteliera urcă scara câte patru trepte dintr-o dată. Nu ezită decât o secundă în

fața camerei celor doi tineri și puse ușor mâna pe clanță.

Văzând clanța răsucindu-se și crezând ca se întoarce Fred, Tereza se întinse la loc și închise ochii. Observând-o în pat, Matilda răsuflă ușurată și închise ușa fără să facă zgomot.

Între timp, Fred ajunse la șosea, lăsând poarta întredeschisă. Prin geamul murdar, Charles nu-l pierdea din vedere. Auzindu-și nevasta că se reîntoarce, o întrebă:

— Cum e?

— E că ea se află sus!

Cu un gest obosit se întoarce spre Matilda:

— Ei, cine a avut dreptate?

— Tu! Bineînțeles că tu!

Charles mai aruncă încă o privire spre Fred care era așezat cu un picior sub volan, împingând mașina cu celălalt picior și lăsând motorul să meargă în gol, apoi părăsi fereastra și, mormăind, se culcă din nou.

— Când mă gândesc că m-ai trezit tocmai în mijlocul unui vis...

— Pariez că dintr-un vis în care micuța era în locul meu în pat.

El se înfășură în cuvertură.

— Cu tine nu se poate discuta niciodată inteligent.

* * *

Cu gura deschisă, sforăind penibil, strângându-și pleoapele în lumina orbitoare, Julien Courtois se zbătea în coșmarul său. Rămase neclintit, buimac, în colțul cabinei. Strigă: „Nu!” și se trezi.

Gâfâia scuturându-și capul, încercând parcă să alunge

imaginile coșmarului său. Semăna cu un om care agonizează cu barba deasă și murdară, cu părul răvășit și mâinile cu care se frecă pe față lăsând dăre de unsoare murdară pe obraji. Dintr-o dată tresări:

— Lumina! exclamă.

Se aprinsese lumina. Sări, își pierdu echilibrul, se redresa și în grabă apăsă primul buton care îi veni la îndemână de pe tabloul de comandă. Nu se întâmplă nimic. Apăsă cu mai multă putere, febril, insistent... dar degeaba. Se aplecă să vadă tabloul și izbucni într-un râs răgușit: apăsa pe butonul OPRIRE!

Când își retrase degetul, lumina se stinse. Începu să urle:

— Lumina, dumnezeii...!

Apoi își dădu seama imediat. Trebuie să fi fost paznicul de noapte. A auzit urletul, caută, găsește întâi cadavrul lui Bordgris, apoi asasinul din cabina ascensorului... Sfârșitul...

Instinctiv, se lipi de peretele cabinei cu brațele desfăcute ca pentru a scăpa de investigațiile paznicului de noapte. De departe, de foarte departe, el percepea niște pași care răsunau pe dalele holului mare de la parter. „Numai să nu fi auzit ceva...” Ciuli urechile, eu buzele supte și seci, cu corpul rezemat de blestematul perete metalic pentru a se confunda cu el...

În liniștea desăvârșită a nopții, grilajul porții de la intrare pocni limpede. Abia după asta avu curajul să respire. Scoase un suspin interminabil. Încet, alunecă, se prăbuși chircit, cu corpul zguduit de hohote convulsive de plâns.

„Am scăpat cu bine!” spuse sughițând pentru a-și auzi propria-i voce... Râsul imbecil care îl încercase, reveni. Nu se

mai putea stăpâni. „Ah! Ce mutră aş fi avut! continuă el umflându-şi vocea. Voi vorbi dacă o să vreau, sunt singur şi fac ce îmi place!”

Se redresă ameninţând, şi imediat îşi dădu seama că e pe cale să înnebunească. Îşi ascunse faţa în mâini şi încordat făcu un efort teribil de voinţă, pentru a-şi recăpăta luciditatea.

„Calm, sa fiu calm... se încurajă el. Calm...”

Îşi şterse fruntea udă de transpiraţie cu mâneca.

Cât poate să fie ceasul? Cadranul fosforescent al ceasului arăta ora trei. Dimineată? După-masă? A cărei zi? A cărei nopţi?

Îl durea maxilarul. Se simţea epuizat, frânt de oboseală. Ceafa înţepenită de un torticolis, refuza orice mişcare. Se reaşază cu bărbia pe genunchi, îmbrăţişându-şi picioarele.

Singur. Poate mort? Asta să fi fost moartea? Să fii obligat să rămâi singur în groapă, să te ascunzi, când altă fiinţă umană trece prin apropiere? Să fii obligat să refuzi eliberarea dintr-o închisoare de frica de a te trezi în alta, mai groaznică?

Se ciupi. „Nu, nu sunt mort, trăiesc. Asta nu e moartea. Atunci e iadul.”

Obrajii i se umflară. Respiraţia lui degaja ura. Gata să se înduioşeze de situaţia în care se afla, îşi blestema soarta.

Soarta? Să nu fie oare pur şi simplu o autojustificare a eşecului? Nu este evocată decât la înfrângeri. Victorios, omul se confundă cu destinul. Învins, el îl face vinovat.

Regăsi o umbră de energie. „Îmi dirijez singur soarta. Trebuie doar să rezist. După asta poate fi recunoscută puterea omului.”

— De-aş avea măcar o ţigară...

îşi relua somnul greu, întorcându-se la coşmarul părăsit.

Sub asaltul vântului, rulota se clătina scârțâind pe osiile sale. Te-ai fi putut crede în largul mării. Pedro se așează pe pat pentru a privi prin geam în direcția în care dispăruse soția lui. Cu greu se putea desluși ceva. Înjură cu vocea scăzută. Imposibil s-o lași singură cu gândurile ei. Era o idioțenie. Și dacă mai pornește și ploaia.

Coborî picioarele de pe pat, regăsi pantofii și ieși. Se opri în fața tufișului și o chemă:

— Germaine!

Ezită, așteptând în zadar răspunsul, înaintă câțiva pași și chemă din nou. Nimic.

Înlăturând crengile cu mâna, se înfundă în pădure. Dar desișul de arbuști oprea razele lanternei sale electrice. Niciodată nu o va regăsi în această întunecime. Se descurajă. Un ghimpe îi zgârie glezna. Era exasperat. Reveni imediat pe șosea la zece metri de rulotă.

„Cu atât mai rău”, se resemnă el, întorcându-se în adăpost.

Somnul îl ocoli însă.

Germaine se trezi, tremurând de frig și udă de rouă, și cu acea luciditate falsă care prelungește visul. Acest vis nu se schimba niciodată. Pedro o închidea într-o cușcă, îndepărtând copilul după care ea își întindea brațele printre gratii. Soțul ei rânjea. Apoi, cu o lovitură neașteptată, făcea să dispară copilul. Atunci ea apuca o armă și... și în momentul acesta se trezea.

Ca-ntotdeauna când se trezea din acest vis, tot la Pedro se refugia să-și găsească ocrotirea. În seara asta însă nu era acolo.

Ascultă şuieratul vântului și gemetele frunzișului. În jurul ei natura trosnea, fremăta, trăia în sufletul mare al crengilor care păreau s-o împrăști. Sacul de dormit o strângea. Se simțea ca într-o cușcă. Și ținea arma lipită de inimă.

Un zgomot sec și precis, foarte aproape era să-i smulgă un urlet de spaimă. Se descotorosi imediat de sacul de dormit și, tremurând, se ridică în picioare îndreptând revolverul în fața ei:

— Cine-i acolo?

Noaptea nu-și trăda secretul.

La capătul puterilor, se sprijini de un trunchi de copac. O frunză o gădilă. Cu bărbia tremurândă, gemu: Pedro...

Fred oprise Fregata în vârful coastei. Își mușca buzele străduindu-se să fie calm și metodic. Nu reușea însă să ia o hotărâre.

* * *

Pedro se așază din nou pe pat și își aprinse o țigară.

* * *

Departe, printre ramuri, Germaine observă o lumină minusculă pâlpâind, care ar fi putut fi bricheta soțului ei. Începu să alerge în această direcție.

Flacăra dispăru însă și trebui să ocolească un tufiș. Furioasă de propria ei spaimă, zgâriindu-și picioarele în măcănișuri, Germaine continuă să alerge.

* * *

„Farurile”, își spuse Fred. Apăsă pe buton însă se înșelă: în loc să le stingă, le aprinse.

Le stinse imediat.

* * *

Respirând cu greu, Germaine ajunsese dintr-o dată la șosea. Apa de la ultima aversă încă nu se uscaseră. Semăna cu o cicatrice dreaptă, cenușie, care înconjura pădurea. În spatele ei se mișcaseră ceva. Se întoarse pe jumătate îngrozită, eu degetul pe trăgaci. Tremura din ce în ce mai tare, iar furia care o cuprinsese tot mai intens o făcea să devină încordată, ca în cușca ei. În vârful coastei, la o depărtare de trei sau patru sute de metri, doi ochi se aprinseră pentru a se stinge imediat. Trebuie să fi fost Pedro, care o simțea în apropiere și îi indica drumul.

Reluă cursa nebunească în această direcție.

* * *

Fred trebui să se oprească la zece pași de mașină. Cu toate că transpira puternic, tremura de frig. Strângând pe el în mod inconștient impermeabilul lui Courtois, se gândi înfiorat: „Am uitat ceva... dar ce?” Dacă ar fi fost gol, ar fi încercat același sentiment își aminti. Fugind la mașina, luă revolverul pe care îl observase în ajun în cutia pentru mănuși. Cu arma în mână se simțea în stare să înfrunte lumea întreagă. Ar fi vrut să învârtă puțin revolverul în jurul indexului, așa cum fac cowboy-i. Dar nu era timp de glume, era vorba de un lucru serios... Gata să pornească, rămase încremenit locului auzind pași grăbiți și un găfâit în apropiere.

Își simțea inima în gât și saliva i se uscaseră în gură.

Ceva, cineva, se aruncaseră asupra lui. Din gât îi ieșeau sunete onomatopice, neclare. Dacă ar fi putut, ar fi strigat.

— Pedro... Pedro, hohotea acel cineva.

Încercă să respingă intrusul, însă acesta îi reținu mâna. Cu dreapta, care ținea revolverul, lovi, nu auzi geamătul și se

întoarce pentru a fugi. O împuşcătura. Fred simţi o atingere uşoară pe umăr. Pe lângă ureche şuieră un glonte. Atunci îşi pierdu capul şi începu să tragă. O dată, de două ori. Duşmanul, se prăbuşi. Rămase buimac. Germaine se zvârcolea la pământ, scâncind cu voce jalnică: „Pedro... Pedro”.

„Ce spune?” se întrebă Fred.

* * *

Prima detunătură îl smulse pe Pedro din somnolenţă. Se ridică. Germaine! Când auzi a doua împuşcătură, era deja afară, urlând:

— Germaine!

Alerga în direcţia zgomotului, desluşind vag o formă imobilă. Dar în timp ce se apropia, forma... era oare Germaine? se întoarce şi încercă să fugă. Pedro se împiedică de corpul soţiei sale şi înhăţă umbra.

— Germaine, eu sunt, dragostea mea, linişteşte-te...

Trebuia să lupte. Ea era probabil în plină criză.

— Dă-mi revolverul... Dă-mi-l...

O pocnitură asurzitoare. Crezu la început că Germaine îl pălmuisese, dar înţelesese imediat:

— Nu, Germaine, nu!

Din nou această detunătură foarte aproape de el...

Ceva explodase în creierul lui Pedro şi degetele sale înţepeniră; iar buzele murmurară cu greutate:

— Dă-mi mie acest...

Un al treilea pocnet îl reduse la tăcere. Căzu pe spate, horcăind cu gura plină de sânge... „Sărmana mea Germaine, ce-ai făcut? Cine va avea grijă acum de tine?” Umbra pe care o lua

drept Germaine, aplecată peste el, sughița zgomotos...

„Sărmana mea...”

* * *

Julien descoperi câteva fire de tutun în buzunarele sale. Cu răbdare, le culese cu vârful degetelor, îngrămădindu-le în palma rotunjită.

Sacrifică o pagină din carnetul său de însemnări, pentru a-și face o țigară. Cam subțire, e adevărat, dar mai bine decât nimic.

O aprinse cu bricheta, dar abia avu timp să tragă o dată din ea. Hârtia se aprinsese toată.

CAPITOLUL XV

Inima bătrânului hotelier zvâcnea ca gâtlejul unei broaște. S-ar fi spus într-adevăr că Tereza îl aștepta, cu mutrișoara ei fermecătoare, imobilă, pe perne. De sub genele lungi străbătea chiar o privire malițioasă pe care Charles nu reușea să o înțeleagă. Un deget batjocoritor apăru în dreptul pernei, invitându-l să se apropie. Inima lui Charles tresălta în piept de fericire; nu se lăsă invitat a doua oară. Cu un gest brusc smulse cuvertura care acoperea tânăra fată și avu o surpriză neplăcută: blestemată de Matilda care pune întotdeauna treizeci și șase de cuverturi în camera clienților!

Privirea ironică a Terezei se accentuă. Rămase nemișcată. Charles se așeză pe marginea patului. Tereza era fermecătoare. Brutal și grăbit el trase a doua cuvertură sub care apăru o a treia. Cum ea râdea de insuccesul lui, el puse laba sa mare pe buze pentru a o face să tacă. Cu degetul mare al celeilalte mâini arăta spre peretele după care dormea soția sa. Drept răspuns, Tereza râse înfundat și cuprinsă de frenezie se apucă să se debaraseze de tot ce o acoperea. Enervarea lor imprima patului zguduituri prost ritmate. Ei se îndârjeau, se încurcau în grămada de cuverturi, nu reușeau să se elibereze și despărțiți de ele, încercau totuși să se îmbrățișeze. Se trezise în ei animalul ancestral. Trebuia să se pună capăt acestei situații. Cu fiorul triumfului simțit în toți porii, el își dădea seama că are în față ultimul vâl. Dedesubt era corpul Terezei. Prinse marginea tivită

a acestui obstacol și mușchii se încordară gata să plesnească... toate acestea făceau un zgomot!

Matilda îl strigă de aproape și în același timp de departe:

— Charles! Charles!

El făcu un gest sălbatic de respingere:

— Lasă-mă în pace!

Oferindu-se, cu o cută sarcastică în colțul gurii, Tereza îl sfidă cu un aer de secătură:

— Ei, bătrân neghiob, te hotărăști o dată?

O ultimă tresărire îl ridică pe bătrân dar căzu din nou pe pat cu ochii deschiși plini de oboseală și frustrare. Matilda îl ținea de umăr și îl zgâlțâia, repetând:

— Atunci, te hotărăști o dată, bătrân neghiob?

El înghiți cu greu o salivă abundantă, nereușind încă să sa împace cu realitatea;

— Dumnezeii... înjură el, ce nevoie aveai de...

Mâna sa noduroasă freca ochii înroșiți, își umezi buzele cu limba. Strigă, furios:

— Ce se întâmplă? Arde?

Matilda ridică din umeri:

— S-a întors.

— Cine, cine s-a întors?

— Băiatul. Julien Courtois sau cum îl cheamă. Nu auzi?

— Ba da.

Dacă își ascuțea auzul, putea percepe clar zgomotul unui motor care, datorită perseverenței sale, străbătea zidul. Brusc, furia îl cuprinse:

— Și apoi? Ce mă interesează toate acestea? Nu puteai să mă

lași să dorm?

Matilda fixă asupra lui o privire plină de reproș:

— Nu este momentul să faci glume. Tânărul tău a sosit cu toată viteza, a coborât alergând și a lăsat motorul să meargă, înțelegi?

— Nu.

Soția se uită disprețuitoare la el:

— Fac pariu cu tine, pe visul tău frumos contra unei nopți bune, fără somnifer, că a venit s-o șteargă cu puiculița... Asta este. Ai înțeles? Hai. La treabă.

Charles suspină adânc.

Când Matilda își punea ceva în cap... Melancolic, își îmbracă pantalonii.

* * *

Cu fața încă umflată de somn, Tereza se îmbrăca. Își încheia fusta. De obicei, în momentele acestea Fred o privea. În seara asta, el îi întorsese spatele, nervos, scrutând prin fereastră câmpia.

— Grăbește-te, mormăi el.

— Mă grăbesc, mă grăbesc, scâncea ea, luptând cu agrafa de la fustă, însă nu înțeleg...

— Când o să înțelegi și tu o dată, tu...

O ajută să-și îmbrace puloverul fără să privească sânii ei frumoși.

— Ce-o fi având? se întreba ea, și dintr-o dată își aminti de scena din ajun.

„Este adevărat, suntem supărați”. Ea nu-i mai purta pică.

— Aproape ora patru dimineața! bombăni el. Nu te gândești

la asta. Și mașina furată? Nici la asta nu te gândești. Eu trebuie să fac totul, să mă gândesc la toate, în ciuda celorlalte necazuri pe care le am. Trebuie să abandonăm mașina în oraș înainte de a sa lumina. Pricepi?

Desigur că pricepea. Ea înțelegea poate chiar mai mult decât el.

— Și aici? Cum vei plăti?

— Nu-ți face griji. Mișcă-te, este tot ce ți se cere.

Tereza își încălță în piciorușele goale pantofii plați.

— Sunt gata.

Fred o prinse de mână și o târî după el. Tăcerea de pe coridor îl liniști, o trase după el pe scară. Coborâra pe dibuite, traversară holul, evitând fotoliile a căror răchită lăcuia brăzda întunericul. Tereza se sufoca de spaimă: „Numai de n-ar fi hotelierii treji, altfel ce scandal ar ieși!”

În momentul în care vroia să-l urmeze pe Fred în grădină, vocea Matildei o paraliză pe loc:

— Nu, dragii mei. Pentru a vă lua tălpășița pe șest, trebuia să vă sculați mai devreme. La noi un week-end costă cinci mii de franci.

Tereza era să mărturisească totul. Mâna lui Fred pusă pe umărul ei, o împiedică să destăinuie hangitei secretul.

„Este adevărat că se gândește la toate”, își spuse.

— Cinci mii de franci? – bombăni Fred, de afară, schimbându-și vocea.

Tereza împreună mâinile și se rugă: „Doamne, Dumnezeuule, fă ca să fi găsit bani!”

— ... de persoană!

Era vocea aspră, guturală a lui Charles, care aducea această precizare.

Spre marea uimire a Terezei, care îl vedea prin ușa întredeschisă, Fred puse mâna în buzunar și căută. „E nebun, gândi ea, nu va reuși niciodată să-i înșele în felul acesta.”

Dar acest simulacru nerușinat o dată admis, miracolul nu surprinse tânăra fată. Prietenul ei scoase un bilet mototolit de zece mii de franci pe care îl întinse Terezei. Ea, la rândul ei, îl dădu Matildei.

— Serviciul nu este cuprins în această sumă, adaugă aceasta.

Fred puse din nou mâna în buzunar și scoase ceva care semăna cu un teanc inform. El își întoarse spatele mai mult pentru ca Tereza să nu-l vadă. Întinse două mii de franci care luară drumul primului bilet, apoi puse restul la loc.

— Drum bun! spuse Matilda dezagreabilă până la capăt.

Tinerii îl auziră încă pe Charles care încercă să atenueze agresivitatea soției sale:

— Și reveniți oricând doriți, veți fi întotdeauna bine primiți.

Matilda ținea însă să aibă ultimul cuvânt, precizând aplecată afară în aerul rece al dimineții:

— Dar și în plină zi, fără mistere să vă vedem și noi mutrele!

Poarta se trânti și ea se întoarse:

— Bătrân ramolit! Tu, imediat ce vezi o fesă ești gata să ne ruinezi!!!

El luă banii pe care-i ținea în mână și plimbându-i pe sub nasul ei întrebă:

— De ce te plângi? Ți-au plătit! Atunci?

În fața acestui argument, nu mai avea ce să răspundă. El

preluă ofensivă:

— Și ce mai aștepți, de ce nu aprinzi lumina? În întuneric avem aerul unor conspiratori.

Fără să mai aștepte, se îndreaptă spre fundul camerei. Lumina îl prinse exact în fața oglinzii, reflectându-i imaginea unui om bătrân, cu pantalonii răsuciți, și prost încheiați, tricoul de lână căscat pe un piept albicios.

— Ah! Ai o mutră grozavă! rânji Matilda.

— Și tu? ripostă el, crezi că ai o mutră mai grozavă? Cu „plecarea ta pe șest” ratată?

Matilda pufni:

— Dacă te-ai vedea...

— Mă văd...

Îl cuprinse râsul. Trânti o palmă sonoră pe fundul nevestei, o prinse de mijloc și îi arătă imaginea lor din oglindă:

— Suntem totuși o pereche frumoasă, nu?

Deveni mai îndrăzneț. Matilda protestă de formă:

— Ei, hai, hai...

— Lasă, ce... Important e să-ți dai seama pentru ceea ce ești deja prea bătrân...

— Adică, pentru micuță nu?

— Și pentru ceea ce ești încă destul de tânăr...

— Adică pentru mine!

Încetișor, braț la braț și râzând, se retrăgeau spre camera lor. Vestibulul luminat a giorno rămase un moment gol. Apoi Charles reapăru în izmene, bombănind:

— Corvezile sunt totdeauna pentru mine!

Stinse lumina și se înapoie grăbit la soția sa.

Fregata roșie alerga cu suta pe oră pe autostrada de Vest, spre Paris.

— Nu goni așa, implora Tereza, mă înspăimânți.

— O să-ți crească spaima dacă ne prinde... cu mașina noastră furată!

Aplecat pe volan, încerca să străpungă întunericul cu farurile.

— Cel mai bun mijloc să fii arestat de un copoi motociclist, este de a te năpusti în noapte, cum faci tu!

El nu răspunse, dar reduce viteza.

— Te-ai văzut cu tatăl tău? întrebă ea.

— Cu tata? De ce? Când?

— Păi... Adineauri când ai ieșit...

— Așadar, nu dormeai?

— El ți-a dat banii pentru plata hotelului?

— El? Tu ești complet ne...

Înghiți cuvântul. Își încreți fruntea într-o cugetare intensă și reluă nervos după câteva secunde:

— Da. L-am văzut pe papa, și i-am povestit tot. Mi-a dat zece... vreau să spun cincisprezece bancnote.

Era pe punctul de a o privi, dar preferă să scruteze șoseaua precizând:

— O bancnotă de zece și cinci de o mie de franci.

Tăcură. Tereza rupse liniștea:

— Ai discutat cu el și despre noi?

Jenat, se răsuci pe locul său.

— Oh! Dacă ai ști ce mutră avea, trezit în plină noapte. Te

asigur că ți-a scăpat un spectacol. Era așa de uluit că mi-a întins biștarii fără să scoată un cuvânt.

Încerca să glumească, dar nu-l lăsa inima. Ea insistă:

— Acum, știe?

— Știe ce? izbucni el.

— Despre noi doi.

El nu răspunse. Se agită mai departe, stânjenit de aceasta privire care părea că-i dezvăluie sufletul, terorizat de ideea că ar putea să pronunțe un cuvânt de prisos, destăinuind un adevăr deja greu de suportat pentru el însuși.

— Și cu rabla asta, ce-o să fac? Ce?

Intrau în tunelul care dădea spre podul de la Saint-Cloud.

— Nu știu, zise Tereza. Tot timpul mi-am închipuit c-o vom lăsa exact pe locul de unde am plecat.

Fred consimți, repetând:

— Nu-i rău asta... Nu-i rău...

Emoționată de tonul lui copilăros, ea se apropie și simți cum tremură din tot corpul. Era recunoscător pentru căldura ce-i transmitea Tereza, în singurătatea lui:

— Și nu-ți bate capul pentru mașină. O să-ți cumpăr alta... O să vezi...

A vorbit deci cu tatăl său, dar nu vrea să recunoască. Orgoliul său, totdeauna. Ea surâdea în întuneric. De ce continuă să tremure așa? Vroia să-l întrebe dar renunță. Umerii lui Fred se gârboveau sub greutatea oboselii acumulate. Sughita. Un camion din direcție opusă lumină violent interiorul mașinii. El plângea.

— Ce ai Fred?

— Nimic... Eu... Pur și simplu nu mai pot de somn.

I se făcu milă, când auzi cum îi tremură vocea ciudată ca de copil:

— Vino să te odihnești...

— Dar unde? Unde pot să mă duc?

— La mine, propuse ea mirată.

— Mulțumesc, Tereza, ești drăguță... foarte drăguță...

Opri mașina pentru un moment, o strânse în brațe șoptind:

— Să nu mă lași singur... Am nevoie de tine...

— Dar și eu am nevoie de tine, Fred... Am nevoie de un bărbat...

— Un bărbat? strigă el cu vocea pițigăiată. Eu nu sunt un bărbat? Nu ți-am adus banii?

— Ba da... ba da...

Fără îndoială scena din ajun l-a zguduit profund. Ea încerca să se scuze.

— Îmi pare rău pentru ceea ce ți-am spus Fred... Nu credeam ce spun, tu știi...

Își îngropă buzele în adâncitura umerilor iubitei sale. Îl auzi cu greu.

— Nu. Trebuie... nu trebuie să împingi un om la capătul... nu trebuie...

— Nu, dragul meu... N-am să mai fac niciodată...

El îi mângâia obrazul. Ceva o zgâria. Ceasul, de pe mâna lui. Se revoltă:

— Fred! Fac pariu că ai șterpelit ceasul tatălui tău. Reacția tânărului o surprinse peste măsură:

— Papa mă agasează! Auzi!? Și tu la fel! Nu mai vreau s-aud

întrebări idioate! Mi-e lehamite, înțelegeți? Sunt sătul până-n gât!

Demară brusc provocând scrâșnituri la schimbarea vitezei. Mașina porni în goană. Ea nu mai avu curajul să deschidă gura. Poate pentru că ajunsese să înțeleagă situația și fără să-și dea seama, luase o hotărâre.

Fregata se angajă pe bulevardul Versailles.

CAPITOLUL XVI

Becul se aprinse. De data asta lumina pătrunse până în creierul lui Julien Courtois. Imediat sări în picioare, cu răsuflarea tăiată, orbit, dezorientat, protejându-și ochii cu cotul. Din nou paznicul de noapte? Își consultă mașinal ceasul: ora cinci și jumătate... Ce putea să însemne acest lucru? Era incapabil să înțeleagă că așa dintr-o dată, după o întrerupere de treizeci și șase de ore, viața își reia cursul și pentru el.

Sângele îi zvâcnea în tâmple. În dezordinea gândurilor sale, adusă inconștient de rumoarea estompată a vieții care se trezea în afara zidurilor, o imagine îl fulgeră subit: portarul sau o femeie de serviciu chemând ascensorul. Va fi descoperit... Cu niciun preț!

Cu o oarecare timiditate, cu aerul omului care sfidează destinul, apăsă butonul pentru etajul doisprezece. Miraculos, fără gălăgie și izbituri, mașinăria se puse în mișcare.

Liftul se opri, dar Julien nu mai avea curajul să iasă. Era prea frumos. Undeva trebuia să fie o capcană. Care? Ah! Da! Nu trebuie să bănuiască niciodată nimeni că tot timpul acesta el l-a petrecut în clădire în apropierea cadavrului lui Bordgris.

Blocând ușa la nivelul palierului, pentru a evita o surpriză. Ridică linoleumul și verifică aspectul trapei meșterite în întuneric și la lumina brichetei sale. Cu briceagul netezi în grabă lucrarea făcută mai mult sau mai puțin orbește. Mica lamă se rupse. Capătul sări undeva. Pierdu un timp prețios pentru a o

regăsi și a o strecura în buzunar. Și acum, amprente. Șterse cu batista placa metalică, podeaua și ușa. Împinse cu vârful pantofului în canatul culisant firele de tutun pe care încercase să le fumeze. În orice caz serviciul de curățenie va trece mai peste tot cu aspiratorul și cu cârpa udă, dar două măsuri de precauție valorează mai mult decât una.

Bătu bine cu palma pardesiul, să nu apară prea murdar dacă întâlnește cumva pe cineva. Când termină, ciuli urechile. Nu se auzea niciun zgomot. Încet, evitând scârțâitul rotilor, împinse ușa lateral. Afară nu era nimeni. Făcu câțiva pași și complet zăpăcit de libertatea recucerită, ascultă încă o dată. Nimic. Se repezi spre biroul lui.

În fața polițelor, a cecului și a memoriului care zăceau în liniște pe masa lui de lucru, era să i se facă rău. Aceste hârtii erau cauza tuturor relelor. În momentul când, grăbit, se apucă să le distrugă, o nenorocită crampă la stomac îl făcu să se chircească. Se ținea de burtă, luptând împotriva dorinței de a striga.

De afară, un târșâit de picioare îl îndreptă brutal ca o lovitură de pumn în plin obraz. Buimăcit, imobilizat, ascultă pașii care se apropiau. Cu un ultim salt se grăbi să întoarcă cheia în broască. Era și timpul. Pașii se opriră în fața ușii.

Lipit de perete își reținu respirația. Clanta se răsuci de mai multe ori. Durerile dispărură. Pericolul nou se anunța mult mai mare. De pe sală se insista, se împingea ușa. Julien își mușcă buzele; nu i-a venit niciodată ideea să schimbe zăvorul ridicol de fragil. Clanta se răsucea în toate direcțiile și cineva încerca să forțeze ușa.

— Caută ceva! strigă o voce de femeie.

— Drept să spun, nu știu ce...

Era Albert! Ce vroia el de fapt? Femeia de serviciu glumi slugarnic:

— Apoi, dumneata ai totdeauna un cuvânt hazliu.

— Nu glumesc de loc, răspunse Albert, dar încep să îmbătrânesc. Am vedenii. Când am sosit azi-dimineață mi s-a părut că recunosc mașina unui locatar. Vroiam să mă asigur că nu-i aici... înțelegeți, l-am văzut plecând cu ochii mei sâmbătă seara.

— Asta nu dovedește nimic, replică femeia, putea să revină azi, dis-de-dimineață, să lucreze.

— Nu face parte din obiceiurile lui, curmă portarul discuția. De altfel, nu știu cum ar fi putut intra când ușile toată erau închise.

Se îndepărtară. Julien urmări dispariția treptată a vocilor.

— Mă căutai pe mine? auzi mai departe glasul lui Albert.

— Da, am vrut să aflu dacă zugravii au terminat.

— Au terminat. N-a mai rămas decât să se instaleze noii locatari.

— În acest caz voi începe acolo cu echipa mea. Trebuie să fie plin de praf și moloz.

Julien nu mai auzi ultimele cuvinte. Își frecă nervos mâinile. Cu atât mai bine! Astfel o să dispară ultimele urme ale trecerii lui prin biroul de alături. Un râs liniștit îi destinase fața. Își dădea seama că providența l-a ajutat pas cu pas. Apoi brusc duse din nou mâinile la burtă, durerea reveni.

Se târî spre biroul lui, aprinse hârtiile, împrăștiu cenușa prin

fereastră și răsuflă ușurat. În sfârșit!

Înghiți o cașetă care i se opri în gât și se îndreptă spre debara pentru a bea un pic de apă. Oglinda de deasupra chiuvetei îi reflectă imaginea unui bandit cu fața acoperită de o barbă țepoasă, murdară, cu ochii înfundați, cercănați, cu reverul pardesiului murdar.

Luă peria de haine și frecă. Reverele mai mergeau, dar unsoarea de pe pulpană nu ieșea. Dezbracă haina și-o scutură. Praful ieșea ca și cum ai fi bătut un covor. Hotărât lucru, cu un pardesiu în halul în care era al său, nu putea să se prezinte în lume îl agăță pe un umeras și mângăli o foaie din bloc-notes:

„Denise, fii amabilă și cum sosești trimite pardesiul la curățătorie...”

Ezită. Secretara trebuie să fie convinsă că nota a fost scrisă sâmbătă seara.

Adăugă:

„Week-end-ul se anunță foarte plăcut. Voi îmbrăca impermeabilul care se află în mașină.”

Prinse hârtia de pardesiu și ieși.

Dar se dădu imediat înapoi și închise ușa. Echipa femeilor de serviciu apărea în colțul coridorului îndreptându-se spre biroul zugrăvit în ajun. Le pândi pașii și conversația. Când le crezu în cameră, ieși din nou și se grăbi spre ascensor.

Apoi reveni asupra hotărârii luate: pericolul era mult prea mare. Porni pe scară în vârful picioarelor. Ajungea până la el vocea ascuțită a femeilor de serviciu care căutau să domine zumzăitul aspiratorului.

Era la etajul doi, când un urlet îl împietri. Apucă balustrada;

nu vroia să cedeze panicii.

De jos se auzea strigătul portarului:

— Ce s-a întâmplat?

Răspunsul se prăvălea de la etajul doisprezece:

— Urcați, repede, domnule Albert!

— Dar de ce?

— O nenorocire! O groaznică nenorocire!

Aspiratorul tăcu. Exclamații și discuții animate se făceau auzite de sus. De jos, Albert bombăni împotriva femeilor de serviciu care se foloseau de ascensor. Cabina coborî cu un huruit abia sesizabil.

Julien se felicita că n-a folosit ascensorul. Cu nervii încordați la maximum, cu maxilarele strânse, așteptă.

Abia ajunsă jos, cabina porni din nou. Albert urca. Drumul era liber. Se năpusti pe scări.

Țâșni, literalmente, pe stradă, alergând. În dreptul cafenelei, la doi pași de mașină încremeni îngrozit. În față, pe trotuar, deși ușor spălate de ploaie, se descifrau literele scrise cu cretă, mari de câte o jumătate de metru pe care le citi cu o groază copilărească!

DUMNEZEU TE CAUTĂ!

Se opri pe o altă inscripție, scrisă cu litere mai mici și se trase îndărăt. Sub apelul Armatei Salvării, un vagabond probabil notase:

SUNT LA BISTROUL DIN COLȚ.

Dar lui Julien nu-i venea să râdă. Cu fața frământată de un tic nervos, își reținu respirația până ce se așeză la volanul mașinii sale, și recapitulă evenimentele.

N-a uitat nimic?

Hârțiile?... Cenușă.

Bordgris! Sinucidere.

Ascensor?... Nicio urmă.

Amprente?... Șterse peste tot.

Pardesiul?... Curățitorie...

Răcoarea zorilor îl făcea să tremure și își întinse mâna la spate pentru a apuca impermeabilul pe care îl îmbrăcă. Demară. Cu șocul larg deschis, într-un vâjâit de avion, lansă mașina în viteza întâi, viră prima la dreapta, apoi, zăpăcit, întoarse spre stânga și se regăsi în fața inscripției: DUMNEZEU TE CAUTĂ. Dădu din umeri. Trebuia să se îndepărteze de această clădire blestemată.

Apăsă cu forță pe accelerator și înconjură grupul de imobile. Cât pe aci să intre din nou în stradă, dar redresă în ultimul moment și porni de-a lungul bulevardului Haussmann.

La Richelieu Drouot observă că a greșit direcția, făcu o semi-întoarcere și, mai calm, reveni făcând un ocol larg. Din fericire, la ora asta străzile erau încă goale.

Ca să nu tremure, ținea volanul cu mâinile crispate.

CAPITOLUL XVII

Jeanne se răsuci auzind soneria subțire a telefonului și ridică imediat receptorul, ca și cum n-ar fi dormit.

— Alo? Da?

Lângă ca, soțul își freca ochii.

— Cine e?

Ea făcu un gest că nu știe:

— Dar pe cine căutați, domnule?

Georges îi smulse receptorul din mână și strigă furios în microfon:

— Ce este? La ora asta nu se trezesc oamenii din somn! Receptorul țârâi. Văzând că rămâne surprins, ea se neliniști

— Știri proaste?

— Givral? Întrebă Georges. Dar ce dorești dumneata?

— Ce se întâmplă, Georges? O veste proastă? E Julien? Cu un gest o făcu să tacă și trezit de-a binelea ascultă cu atenție.

— Bătrâne, spuse în sfârșit, nu cred că m-ai trezit din somn pentru a mă întreba pur și simplu dacă știu ceva nou la rândul meu.

— Ba da, ba da, răspunse Givral, doar trebuie să se verifice bine, nu-i așa?

— Fac pariu că l-au găsit! interveni Jeanne.

El acoperi microfonul cu o mână și se întoarse spre soția sa:

— Vrei să mă lași să ascult? Nu, ți-am spus că nu l-au găsit. Alo! Dumneata nu puteai să aștepti o oră mai corespunzătoare

să verifichi?

— Oh! Ce vreți? Și pe mine m-au scos din pat!

— Asta nu e un motiv!... Cum? V-a scos din pat? Pentru ce?

— Știam eu, știam eu, gemu Jeanne. L-au găsit, dar nu vor să-ți spună!

— Ce înseamnă că ai fost scos din pat?

— Nimic. Un alt caz, fără importanță...

Exasperat, Georges se întoarse spre soție și avu o mimică expresivă: Asta e, ei vezi?

Enervată, Jeanne agită un deget în semn de negație:

— Îți spune povești. Sunt sigură că ne cheamă de la morgă. Întreabă-l, întreabă-l...

Georges, extenuat, făcu o mișcare:

— Te implor, Jeanne, n-aud nimic... Nu, vorbeam cu soția. Lămurește-mă, Givral. Ce se întâmplă.

— Dar vă repet că nimic domnule Jourlieu. Vroiam să știu dacă Courtois a dat vreun semn de viață, asta-i tot. Fiindcă veni vorba, doamna Courtois e tot la dumneavoastră?

— Bineînțeles... E aici... Așteaptă...

O împinse pe Jeanne din pat:

— Du-te și vezi dacă Geneviève e în cameră. Du-te repede...

Ea îl ascultă, enervându-se în căutarea papucilor și ieși îmbrăcându-și halatul. În antreu întâlni servanta care tocmai sosea.

— S-a întâmplat ceva, doamnă?

— Nu. Doamna Courtois n-a plecat?

— Eu nu știu...

Jeanne crăpă ușa. Cu plapuma trasă până la bărbie,

Geneviève dormea liniștită.

— Stricata! exclamă Jeanne. Singura care poate dormi în locuința asta.

Era să trântescă ușa, când observă pe servanță privind-o cu ochii mirați ai omului care nu înțelege nimic, și încercă să surâdă.

În momentul când se întoarse în cameră, soțul insistă:

— Așteaptă inspectore, n-am înțeles sensul...

Givral repetă cu răbdare:

— Carnetele ce le dețineți... Contabilitatea secretă a lui Julien Courtois...

— Da...

— Tot mai aveți intenția să depuneți o reclamație împotriva cumnatului dumneavoastră, nu-i așa?

— Bineînțeles...

— În acest caz e foarte simplu... Nici nu trebuie să vă deranjați. Un coleg de-al meu va trece în curând să ridice carnetul. Dormal. N-o să uitați numele lui? Dormal.

— Dormal, de acord, dar ceea ce eu nu pricep...

O văzu pe Jeanne la marginea patului.

— Ah! Soția mea s-a întors! O să ne spună dacă doamna Courtois e în patul ei.

Jeanne dădu din umeri:

— E acolo și doarme ca un îngerăș.

— V-am spus bine, inspectore, e acolo. Doarme. N-a părăsit locuința. Vrei să-mi explici acum...

— Mulțumesc, răspunse Givral.

— Alo! Alo!

Surprins și cu gura căscată, Georges contempla receptorul, parcă cerea acestuia explicații pentru o asemenea necuviință.

— Ai mai pomenit așa ceva? A trântit receptorul.

— Îți ascunde ceva, spuse Jeanne, culcându-se din nou.

— Ce vrei să-mi ascundă? Că, l-a găsit la morgă? N-avea nevoie de carnete în acest caz.

— Care carnete?

— Contabilitatea lui. Trebuie să le predăm unui polițist trimis după ele.

— Tot mai ești hotărât să-ți nenorocești cumnatul?

Georges ridică brațele spre cer:

— Dar eu nu știu nimic, draga mea, ce vrei să-ți spun?

Jeanne se întoarse cu violență dar își recâștigă calmul pentru a spune:

— În orice caz, dacă la rândul lui a descoperit ceva, nu te-ar fi chemat să te întrebe dacă ai aflat ceva.

Georges avu un scurt acces de tuse.

— Se poate. Dormi acum, e încă devreme.

Își trase plapuma peste umeri, se suci și se răsuci de câteva ori, scoțând suspine profunde:

— Basta! Ajunge!

— Ce-o fi însemnând acest telefon? se întreabă Jeanne.

— Parcă eu știu? Plăcerea de a trezi niște oameni cumsecade, cu noaptea în cap.

— Dar el nu ți-a spus nimic în timpul când eu m-am dus să văd dacă Geneviève e în patul ei?

— Nimic. În afară de ce-ai auzit sau ai înțeles. Nu știu ce aș da să-l vad la zdup pe acest derbedeu!

— Da, desigur. Pentru că el poartă toată vina. Ea, mironosița de soră-ta, ca nu este vinovată! Nu ea a fost aceea care l-a scos din fire, care în mod indirect i-a pretins să comită lucruri necinstite! Din cauza acestei înțepate, toată lumea e cu susul în jos și nenorocitul care nu-i cu nimic mai rău decât alții, se pomenește cu poliția pornita pe urmele lui ca după un răufăcător.

— Este un răufăcător. Dacă ai ști câți bani mi-a furat!

— O, nu! Te rog să nu începi din nou. Când mă gândesc că soția lui, care pretinde că-l iubește, ți-a predat aceste dosare! Sora ta este o femeie josnică.

Georges, ridicat în coate pe pat, își observă cu stupefacția soția pledând cu vehemență:

— Dar în definitiv, ce ți-a făcut ea, Geneviève?

— Mie, nimic. Dar nouă, lui Julien...

— E o nenorocită care nu se descurcă în viață.

— Una dintre acele nenorocite care nu reușesc să se descurce în viață, dar reușesc în schimb să deregleze existența altora pentru ca totul, absolut totul, la nevoie chiar și dezordinea, să graviteze doar în jurul lor!

Încercă să mai protesteze, dar ea curma această intenția cu un gest categoric al brațului:

— Hai, dormi. Nu merită osteneala să discutăm!

El nu insistă. Când soția lui căpăta această privire și avea această voce, prefera de obicei să cedeze. Întorși unul cu spatele la celălalt, fiecare se forța să respire regulat.

— Dormi? Întrebă el tandru după un moment.

Ea nu răspunse, dar avea ochii larg deschiși.

Fred sforăia încetișor.

Tereza cu mâinile la ceafa contempla tavanul pe alocuri scorojit al camerei. Suspină. Iubea această cameră. Fiecare colț a fost amenajat cu dragostea și ingeniozitatea omului sărac. Chiar după harababura produsă de apariția lui Fred. Totul era curat și aranjat. Divanul lângă perete, colțul aranjat ca bucătărie: o masă de lemn alb pe care era așezat reșoul de gaz, lângă chiuveta ca o jucărie cu robinetul ei minuscule, fereastra încadrată între două ieșituri ale acoperișului înclinat și florile ei...

Etajera cu câteva zeci de cărți și unde două volume groase, singuratic, se învecinau cu *Concise Oxford Dictionary* datorate unei hotărâri a lui Fred de a scrie un studiu de lingvistică comparată anglo-franceză. Niciodată n-a depășit titlul lucrării: *Le Gentlemen's Agreement linguistique*.

Fără vreun motiv precis, Tereza avea impresia că-și vede pentru ultima dată camera.

„El n-a avut timp să vină până la Paris, să-și vadă tatăl și să se întoarcă. Fred m-a mințit.”

Tatăl său n-avea fără îndoială niciun motiv să-i mai ofere și ceasul de aur care trona pe noptieră.

Un detaliu din ultima lor discuție o frapa în special. El pretindea că tatăl său i-a dat un bilet de zece mii și cinci de o mie de franci. Pachetul care-l văzuse în mâna lui era mult mai gros.

Sprijinită într-un cot, îl privea dormind. Părea că suferă, cu buzele întredeschise parcă pentru a cere iertare și cu pleoapele plisate ca o perdea trasă cu încăpățănare asupra realității,

întorcându-i spatele, apucă haina lui Fred așezată pe un scaun în apropierea patului și caută în buzunare. Un portofel. Fred n-avea așa ceva. O fi un cadou de la tatăl lui? La urma urmei de ce nu?

Era pe punctul de a-l pune la loc, dar se răzgândi.

Partea stângă era rezervată bancnotelor. Cealaltă la dreapta, cuprindea o serie de despărțituri transparente pentru acte de identitate, fotografii. Pe una din ele recunoscuse imediat perechea. Acum știa că în subconștientul ei se aștepta la asta. Străinul cu soția sa. Nu era o surpriză pentru ea. Dimpotrivă, ceea ce o surprindea era constatarea că și-a dat seama de toate încă de la fuga din Marly.

„Fred”, șușoti ea pe un ton plin de reproș.

Somnoros el scoase un geamăt cu gura închisă, cum fac cățeii care visează. Tereza lăsă portofelul și își împreună mâinile tremurând. Apoi, cu picioarele coborâte din pat, băgă mâinile în buzunarul din spate al pantalonului și scoase bancnotele. Mai multe zeci de bancnote a câte zece mii de franci. Plângea, fără să încerce tristețea adevărată, ștergându-și lacrimile cu dosul palmei, fără măcar să-și dea seama, cu acel fatalism al ființelor simple care bănuiau de la început că „ar fi fost prea frumos și că trebuia să se termine așa”.

— Ce te tot agiți acolo? întrebă Fred cu limba încleiată și cu ochii închiși.

— Nimic. Dormi, dragul meu, dormi...

El îi întoarse spatele și sforăitul ritmic reîncepu.

Tereza apucă ceasul de aur. Un magnific cronometru elvețian. Pe capac, descifra o inscripție fină: Lui Pedro de la

Germaine a lui. Un hohot de plâns îi frământa pieptul. Fugi spre chiuvetă să vomite. Degeaba.

Era în combinezon și zorile răspândeau răcoare. Totuși, corpul i se acoperi de sudoare. Cu capul între mâini, încercă să reflecteze. Cum continua să țină în mână acest ceas blestemat, tic-tacul lui deveni repede de nesuportat. Prin fereastra deschisă vedea acoperișurile din jur. Brațul i se întinse spre a arunca obiectul compromițător cât mai departe de omul pe care dorea să-l ocrotească. Ceasul se izbi de balustradă, săltă din nou și căzu direct în stradă.

Aplecată în aerul viu al dimineții, nu distingea nimic jos. „Cu atât mai bine, gândi, așa n-o să se facă legătura.”

Încet, să nu-l trezească pe Fred, foarte calmă, aprinse un chibrit, apoi aprinse gazul. Flăcările mici, albastre, dansau în cenușiul zorilor. Tereza luă o farfurie. Marginea ei se ciocni de o farfurioară care se usca alături. Întoarse capul. Dar Fred dormea.

Ea încă nu-și dădea seama că luase o hotărâre: câte două câte trei, arse bancnotele lăsându-le să se mistuie în farfurie. N-avea nici urmă de părere de rău distrugând acești bani care o scosese din încurcătură. În sfârșit, veni rândul portofelului și a tot ce conținea. Pielea se aprinse cu greu. Dimpotrivă, despărțiturile de celofan se arătau mult mai puțin ingrate.

Cu farfuria în mână, ieși pe coridorul mansardat, întunecat și gol. Se duse până la closetul de pe palier, se închise cu cheia, goli cenușa și trase apa. Emoția o făcu să-și piardă puterile. Totul se învârtea cu ea, își apăsă fruntea de sticla mată a ușii. Cu o mână își mângâie pântecul bolborosind:

„Nu e momentul, micuțul meu drag... Se va termina imediat...”

Reîntorcându-se în cameră, spălă farfuria, o șterse cu grijă și o așază la loc. Apa îi înghețase degetele. Le încălzi la flacăra gazului. Mângâie din nou prin combinezon copilul ei care nu exista încă, șoptind cu o căldură nemărginită:

„Zău că n-ai avut noroc. Dar în orice caz, tu n-ai fi avut niciodată un tată... Un frate mai mare, puțin nebunatic...”

Stinse lumina în mod mecanic, fără să lase mânerul de la gaz.

Uitându-se în jurul ei, știa ca a adus maneta în poziția de ardere și auzi șuieratul care pătrundea din arzător. Întorcându-și privirea, fixă micile orificii negre de unde ieșea moartea invizibilă și fără durere. Era indiferentă. Ceva încerca să prindă rădăcini în capul și în inima ei, ceva nedefinit, care nu putea fi identificat, dacă era fericirea sau tristețea.

Rupându-se din meditația ei, se îndreptă spre patul unde se odihnea Fred. Înlăturând cuvertura, atinse ușor, cu vârful buzelor, pieptul amantului. El nu se mișcă. Tot desculță, cu mina poznașă a unei puștance care comite o faptă interzisă, caută îndărătul celor trei cearceafuri împăturite în dulapul din perete un exemplar din *Florile răului*. Dacă Fred ar fi văzut-o citind iarăși aceste „aiureli de midinetă” s-ar fi făcut roșu de furie.

Cu cartea în mână, având un aer satisfăcut, se întinse alături de el.

Rămase așa o secundă și observă că a lăsat geamul deschis. Dădu din umeri și se grăbi să-l închidă. Fred se mișcă mârâind:

— Tot n-ai terminat o dată?

— Ba da, dragul meu, s-a terminat. Totul s-a terminat.

Se culcă la loc cuminte, instalându-se ca o femeie care după naștere așteaptă vizitele părinților și ale prietenilor. Ea însă pentru a aștepta moartea. Deschise cartea. La pagina 224. O cunoștea din totdeauna.

Buzele ei schițară un surâs. Două titluri se etalau față în față. *Moartea amanților. Moartea sărmanilor.* Deasupra, titlul capitolului: *Moartea.*

Instinctiv, deschisă gura să respire și râse fără zgomot: „Ce proastă sunt!” Citi:

*Vom avea divanuri molcom parfumate
Și profunde paturi largi ca un mormânt,
Iar pe etajere vor fi flori ciudate
Pentru noi crescute sub un cer mai sfânt!*^[2]

Tulburați puțin, ochii ei săreau pe pagina următoare:

*E îngerul ce ține în mână strâns închis
Eternul somn și darul extaticului vis
Și care dă culcușul de veci sărmanilor;*^[3]

— Culcuș de veci sărmanilor, repetă ea.

Înlăturând cearceaful, admiră corpul lui Fred. Considerând o profanare că era încă în combinezon, îl scoase, trăgându-l peste cap. O ameteală vag grețoasă se răspândi în tot corpul ei...

„Dumnezeule, ceasul...”

Dar gândul se răsturnă. Toate acestea aveau așa de puțină importanță în groapa întunecată care o primea... în întuneric, întunericul se șterge... chiar cel al ghilotinei...

Ceasul?

O gospodină matinală, mergând spre piață, îl culese de pe stradă și, făcând un ocol, îl duse la comisariat. Mai sunt oameni cinstiți în Franța. De altfel, ceasul era spart.

* * *

Cartea alunecă de pe genunchii Terezei. Ea se lipi de Fred și îl îmbrățișă. Minte ei confunda amantul cu fiul. O căldură plăcută se degaja din corpul atât de tandru iubit. Ceva pur și etern, dincolo de dorință. Inconștient pe jumătate, el mormăi. Ea îl legăna mângâindu-i părul.

„Dormi dragostea mea. Nu-ți fie frică, mămica a aranjat totul. Nimeni nu va ști. Nimeni nu va ști nimic... Nimic...”

Urlă din toate puterile: Nimic! Niciun sunet nu-i ieșea dintre buze, dar ea nu mai știa.

Șuieratul gazului umplu camera în liniștea dimineții.

CAPITOLUL XVIII

La capătul căii George al V-lea, Julien Courtois depăși semnalul roșu și frână brusc. Mașina dansă pe arcurile de suspensie, provocându-i durere în stomac.

Auzind scrâșnetul cauciucurilor, un agent se întoarse. Julien își mușcă buzele, până la sânge: „Atenție, e o încercare. Nicio frică. Nimeni nu poate să știe nimic.”

Apropiindu-se, agentul râdea. Pe Julien începu să-l doară bărbia din cauza tremuratului.

— Așadar, domnule, nu v-ați dezmeticit încă din somnul de dimineață?

Răspunse fără șir:

— Când omul... Când omul pornește la drum cu noaptea-n cap, nu-i așa?

Celălalt se strâmbă, nemulțumit:

— Și încă tare grăbit. Nici n-ați apucat să vă bărbieriți... în sfârșit, contravențiile de acest fel, încă nu sunt prevăzute în regulament...

Semaforul trecu pe verde. Omul cu pelerina făcu un gest mărinimos din mână, invitându-l să-și continue drumul. Automobilistul, tulburat, uită să-și coordoneze mișcările. Cutia de viteză protesta:

— Ei, hai, hai, calm! glumi polițistul. N-o să vă distrugeți mașina pentru o nimica toată!

— Știți, bâlbâi Julien, în dorința de a se explica, trebuie să

prind trenul. Și apoi...

Agentul nu-l mai asculta, parcurgând știrile proaspete ale ziarelor din standul vecin. Miraculos, schimbătorul de viteză se angrenă și mașina țâșni înainte. Motorul însă înțepeni.

— Nu s-a trezit încă bine, îi spuse agentul vânzătoarei de ziare care, suflând de zor, își încălzea degetele.

— E mai frig decât ieri, răspunse aceasta. Mă întreb ce fac oamenii.

Ea arată o notiță din ziarul de pe vraf: ULTIMA ORA: „Sălbatica asasinare a unei perechi de excursioniști. Ucigașul a fugit.”

— Ai văzut asta?

Polițistul făcu „țâțâțî” din vârful dinților, scuturându-și capul. Vânzătoarea comentă:

— Sunt unii care au asemenea idei... Să pornești în excursie pe o vreme ca asta!

— Bine... dar vremea nici nu era urâtă, să știi... Și apoi, calendarul se află în întârziere, nu excursioniștii sunt grăbiți!

— Și așa... până una alta... asasinul a fugit...

Cu o mână înmănușată în alb, agentul o asigură:

— Fii liniștită, punem noi mâna pe el. Avem noi ochi pentru asta...

Întorcându-se alene la postul său din colțul pieții Alma, văzu Fregata roșie oprită la intrarea pe pod. Chiar și de la locul unde stătea, auzi gălăgia înfiorătoare produsă în demarorul maltratat. Se îndreptă spre Julien.

Acesta îl văzu prin retrovizor. Îl apucă din nou tremurul. Își repetă: „Încercarea continuă. Țin-te bine. Dacă treci acest test,

ești salvat.”

Agentul sosi în dreptul lui...

— Să nu mai faceți așa ceva, vă distrugeți carburatorul!

Julien se supuse. El nu poate să știe. Nimeni, nu poate să știe nimic!

— Treceți pe viteza a doua, continuă agentul, am să vă împing.

— A, da, o să te rog să-mi spui când trebuie să debreiez...

— Ei, hai...

Pe punctul de a se îndepărta, agentul cuprins de o bănuială, își încreți sprâncenele:

— De fapt, sunteți foarte enervat, a doua oară blocați mașina, aveți permisul de conducere?

— Dar bineînțeles.

— Prezențați-l.

Deveni dintr-o dată serios, chiar sever. În grija de a scoate actele, Julien scotoci în haină.

Cu ochii crânceni, agentul consultă documentele.

Julien își rodea unghiile.

— Bun.

Îi înapoie permisul și carnetul gri.

— Trebuie să fie carburatorul.

Julien nu îndrăznea nici să respire.

— Ei hai, repetă agentul, intrați cu a doua și, cum vă strig, debreiați...

Cu bastonul fixat sub braț, se aplecă asupra portbagajului. Roțile se învârtiră încet. Polițistul împingea, pierzându-și respirația. Spre mijlocul podului, strigă:

— Dați-i drumul!

Fregata roșie zvâcni și un val de fum albastru țâșni din tubul de eșapament. Agentul, rămas locului, își scoase batista să-și șteargă mâinile.

— Era chiar carburatorul vedeți? urlă el.

Dar mașina porni cu toată viteza. Agentul făcu o strâmbătură de dispreț:

— Nu face nimic! Putea cel puțin, să spună mersi!

* * *

Givral se adăposti cât mai bine sub portalul pretențios din strada Molitor. Pătruns de frig, își blestema meseria. Auzind că sosește o mașină, aruncă jos chiștocul stins. Era chiar o Fregată roșie. Verifică numărul matricol și păru satisfăcut.

Un om coborî grăbit din mașină și trecu pe lângă el, învăluindu-l cu privirea fugară și șocată rezervată haimanalelor din cartierele periferice. Inspectorul așteptă să intre în imobil, apoi consultă fotografia primită de la Georges. Își desfăcu brațele și fluieră încet. Un om traversă în fugă:

— El e, patroane? E nebun că s-a întors!

— În afacerea asta, toți sunt nebuni, băiete. Nu poți să înțelegi nimic. Dar acum, îți dai scama ce înseamnă instinctul?

— Pentru ce? Ați bombănit destul când comisarul v-a plantat aici!

— Pe drept. Dar asta-i meseria... Atunci, rămâi aici. Eu mă duc.

Asistentul tânăr își frecă mâinile, apoi le încălzi la subsuoară. Epuizat, Julien părea că se reculege în fața ușii sale.

— Mă scuzați, domnule...

Necunoscutul arăta discret carnetul său de identitate. Julien nu reuși să ascundă un reflex de spaimă. Givral surâse trist.

— Sunteți într-adevăr, domnul Julien Courtois?

— Da... da, de ce?

Surâdea și el curajos, în pofida ticului care îi tulbura colțul gurii, săpându-i un rid.

— Nimic deosebit. Soția a semnalat dispariția dumitale sâmbătă seara, atunci... nu?

Julien luă un aer uluit:

— Soția mea?

De ea uitase.

— Sărmana... de fapt, trebuie să fi fost neliniștită. Am fost plecat și...

Se întrerupse. Cu cât va vorbi mai puțin, cu atât va fi mai bine.

În orice caz nimeni nu poate să știe nimic.

— Am s-o liniștesc imediat.

Deschise ușa, făcu un pas în locuință, se întoarse:

— Mulțumesc dom...

Placid, interlocutorul său puse un picior în prag împiedicându-l să închidă ușa:

— Soția dumitale nu-i aici.

— Ce povești îmi spuneți? V-ați pierdut capul?

— Oho! Nu eu! Ea e la fratele ei.

— La Georges? Ce idee!

Își clătină nervos capul, acest cap, care nu mai reușea să pună ordine în gândurile sale. Ele se încrucișau, fugeau dintr-o parte în alta, se izbeau de pereții craniului ca într-o închisoare.

— Ei da! spuse inspectorul. Se pare că vrea să ceara divorțul.

— Dar asta nu e posibil!

Alergă în casă, strigând:

— Geneviève!

— Degeaba domnule! Nu e aici. Vă repet, s-a refugiat la fratele ei.

Julien trebuia să se așeze. Mai ales Bordgris nu trebuie pomenit. Ce poate să însemne toată povestea asta? Și acest imbecil care nu se mai oprește din... Ce spune?

— ... Domnul Jourlieu la rândul lui urmează să vă reclame pentru escrocherie...

— Ceee?

Cu un salt, rupse din tâțâni ușa dormitorului și scotoci febril în micul birou de acolo.

În spatele lui, cu o nuanță de regret, vocea calmă continua, ca pentru a-l încolți fără scăpare și iremediabil să mărturisească:

— În cazul în care căutați contabilitatea dumneavoastră secretă, unul dintre colegii mei trebuie să fie cu ea pe drum, s-o ducă la procurorul republicii.

Julien nu vroia să se întoarcă. Trebuia întâi să-și liniștească trăsăturile feței. Toate astea de fapt n-aveau decât o importanță relativă. Ceea ce conta, era Bordgris. Or, despre aceasta nimeni nu știa nimic. În afară de el. Și mortul. Dumnezeu! Cu excepția ascensorului, totul a mers atât de bine.

— Soția dumitale, continuă Givral, a dezvăluit totul fratelui ei. I-a predat tot.

Julien nu se clinti.

Toate acestea nu sunt teribil de grave. Givral nu-l slăbi însă:

— Ce vreți, așa-i viața. Dintr-o dată, toate vă ies anapoda, soția vă părăsește, sunteți acuzat de escrocherie de către cumnatul dumneavoastră... Și apoi, noi, venim și noi să vă plictisim în legătură cu Marly...

— Marly?

Inspectorul își drese vocea:

— Scurt, s-a zis cu dumneata, domnule Courtois.

Spre marea lui surpriză, Julien, înfruntându-l, părea că simte o ușurare:

— Bah! Pierderea de bani nu e o catastrofă.

„Are curaj tipul”, gândi polițistul.

— Permiteți! Să dau un telefon.

Fără să aștepte încuviințarea, apucă telefonul și formă numărul. Julien își ordonă gândurile. Geneviève trebuie convinsă. Nimica toată. E adevărat, plicticoasă treabă, dar atât. Georges n-o să mă dea în judecată. Contabilitatea dublă? Se rezolvă plătind o amendă la fisc. Tot Georges va avea bătaia de cap. Givral, care îl privea, văzu că surâde:

— Alo! Da! Tu ești Marcel? Aici Givral. Poți să dai drumul lui Marois din postul lui de la Uma-Standard. Da, da. L-am înhățat chiar la el. Bineînțeles, papa Givral are fler. Anunță șeful. A sosit, calm, la volanul mașinii sale... Pe curând.

Depuse receptorul.

— Ei, la drum, domnule Courtois.

Julien făcu pe grozavul:

— Mă arestați? Aveți mandat?

Givral își desfăcu mâinile în semn de scuză:

— Nu era timp. Totul a fost prea în grabă. Gândiți-vă, la ora

cinci dimineața, când s-a aflat cazul. La șase fără un sfert m-au smuls din pat și am venit direct aici fără să mai trec pe la birou.

— Tot ce spuneți e foarte frumos, dar eu aș putea să refuz să vă urmez.

— Bineînțeles... N-aș avea dreptul nici măcar să pun mâna pe dumneavoastră!

— În acest caz, n-o să fiți supărat pe mine...

Cu patru pași grăbiți ajunse la ușă și coborî în goană scările. După el, coborî Givral fără grabă. Sub pridvor, Julien se ciocni de un individ care îl întrebă politicos:

— Nu l-ați văzut cumva pe colegul meu sus?

— N-am timp cu...

— Veți avea tot timpul, domnule Courtois... interveni Givral care ajunse lângă ei. Avansați vă rog.

El ieși. Givral trânti cu putere ușa, care se închise cu o pocnitură.

Șocul îl străbătu pe Julien ca un curent electric.

Ușa, se închise simbolic, peste visul libertății sale recâștigate.

Acest zgomot caracteristic îl va însoți de acum zile de-a rândul. Nimic altceva decât imaginea porții care se închidea...

* * *

În taxi, Givral îi întinse un jurnal de dimineață, arătându-i o scurtă știre de ultimă oră:

Doi excursioniști au fost asasinați, bestial, în pădurea de la Marly. Marly... Marly? Ucigașul a fugit.

— De ce îmi arătați asta?

Polițistul nu răspunse și trase portiera, care pocni, făcându-l pe Julien să tresară.

* * *

Apoi pocni ușa cu gratii a celulei. Așadar, oamenii pot fi închiși pentru o reclamație de procedură civilă?

* * *

Cineva striga:

— Ușa! E curent aici!

— Ei, na, nu te enerva!

Undeva pocni o altă ușă trântită.

* * *

Încerca din toate puterile să-și păstreze sângele rece. Până ce EU nu voi vorbi, ei nu pot ști NIMIC. Numai de nu s-ar auzi zgomotul tuturor acestor uși trântite.

La amiază, o dată cu supa, i se întinse peste gratii prima ediție a unui ziar de seară. Era să treacă peste articolul care ocupa jumătatea din pagina întâi: DOI EXCURSIONIȘTI ASASINAȚI ÎN PĂDUREA MARLY.

„Ce tot mă pisălogesc cu acest fapt divers?” POLIȚIA A ARESTAT UCIGAȘUL.

„Perfect! De astă dată, au făcut și ei ceva.”

Desfăcu ziarul și un strigăt îl gătui. Sub manșetă își recunosc fotografia, cea de care Geneviève avea oroare și pe care a păstrat-o Georges. Scutură gratiile încercând să le smulgă:

— Sunt nevinovat! Deschideți!

Gardianul veni în fuga mare:

— Nu răcni așa. Acuș vei explica totul. Eu nu pot face nimic...

Recăzu pe priciul său. Gardianul ieși, trântind ușa care da

spre coridor. Julien avu o tresărire și izbucni în hohote de plâns.

* * *

Ore întregi își pregăti lecția. Calm! Niciun cuvânt. De fapt ești salvat. Eroarea aceasta stupidă va fi evidentă pentru toată lumea și în timpul acesta afacerea Bordgris trece neobservată. Nu e posibil să fi comis crima din moment ce nu te-ai mișcat din blestematul acela de ascensor. Dar să nu vorbești în primul rând de ascensor. Uma-Standard, ascensor, Bordgris: tabu!

În fața lui pocni sec o ușă trântită. El urlă:

— Terminați o dată cu acest zgomot de uși, pentru Dumnezeu!

Negrul uriaș din celula de vizavi continua să danseze, pocnind cadențat din palmele sale trandafirii.

Julien își astupă urechile.

* * *

Comisarul – dacă nu era cumva judecătorul de instrucție – destul de tânăr, părea rece și meticulos. Purta guler tare, aplicat, și manșete scrobite. Probabil pentru a imita slugarnic un superior din vechea generație. Julien recăpătă o oarecare seninătate.

— Domnule, în toată povestea asta există o mare eroare. O tragică neînțelegere aş spune. Mi s-au dat ziarele și, spre marea mea mirare, am văzut că am fost arestat pentru o crimă josnică, o crimă murdară pe care eu nu puteam să... mă auziți? pe care eu nu puteam s-o comit!

El tăcu. Celălalt trebuie să fie surd, că nu reacționa de loc. Făcu un semn imperceptibil și din spatele biroului din fund se ridică un om prezentând impermeabilul lui Julien:

— Este al dumatăle?

— Da. De ce?

— L-ați purtat la sfârșitul săptămânii trecute?

Trebuia să spună: Nu! Am avut pardesiul meu. Foarte sigur pe el confirmă cu vocea tare:

— Într-adevăr. Mi-am lăsat pardesiul la birou, rugându-mi secretara să-l ducă la curățătorie, pentru că...

— Pardesiul dumatăle nu mă interesează câtuși de puțin. Eu vă întreb dacă ați purtat acest impermeabil în seara de sâmbătă, duminică toată ziua și în noaptea de duminică spre luni.

— Da, spuse el jignit.

Funcționarul părea satisfăcut și Julien se încordă, ascultând. Atenție la capcane! Sunt șireți.

Omul duse impermeabilul la loc și se întoarse cu un revolver.

— Recunoști această armă?

Neîncrezător Julien privea obiectul recapitulând: Bordgris a fost omorât cu propriul său revolver, o marcă italiană. Beretta sau așa ceva. Al meu provine de la fabrica din Saint-Etienne... S-ar putea să fie revolverul meu, dar am citit cărți unde se explică felul cum poliția te face să iei o bășică drept felinar...

— Ei bine, recunoașteți această armă?

— Pot s-o iau în mână?

— Poftim.

O apucă, o pipăi, o examina. Niciun dubiu:

— E revolverul meu.

— Când l-ați văzut pentru ultima oară?

— Sâmbătă scara, răspunse el fără să ezite. Era în buzunarul meu... Nu mai știu dacă l-am păstrat asupra mea... sau l-am

pus în cutia pentru mănuși din mașină...

El nu răspunse la întrebările următoare... buzunarul său... era cel de la pardesiu... Există o încurcătură, pardesiu-impermeabil, care trebuia clarificată înainte de a răspunde.

De altfel nu mai insistau. Păreau mulțumiți.

Fregata roșie era așezată cuminte în curte. Interogatoriul se reluă monoton:

— Această mașină vă aparține?

Avea din nou impresia că i se întinde o capcană și se apucă să verifice cu atenție mașina: placa numărului matricol, farul stâng cu sticla spartă, bordul vernil, scorojit în apropierea scrumierei, ars într-un loc de țigară, și cordonul desfăcut de la bancheta din spate.

— Da, confirmă el până la urmă, e chiar mașina mea.

Reveniră în birou. Julien simțea că a pierdut o bătălie. Nu știa care. Dar nu se considera învins. Știa bine că nu este el asasinul acestei perechi nenorocite de excursioniști. Știa de asemenea că n-a pus piciorul niciodată în Marly! Știa că el nu cunoaște nici măcar pe care poartă a Parisului se pleacă pentru a ajunge la Marly...

— Julien Courtois! Te învinuiesc de atac nocturn, de agresiune armată, de furt și asasinat cu premeditare, împotriva și asupra persoanei lui Pedro Carassi cetățean brazilian și a soției sale Germaine, născută Tarivel, în noaptea de 27 spre 28 aprilie 1956, la Marly-le-Roy, Seine-et-Oise...

El ascultă până la capăt, apoi declară grav:

— Protestez energic împotriva acestei acuzații. Eu nu i-am omorât pe acești nenorociți. Nu aș fi putut s-o fac.

Se opri la ceea ce îi părea marginea prăpastiei: dezvăluirea inatacabilului dar periculosului său alibi: ascensorul.

În noaptea asta, prima pe care o petrecea într-o închisoare adevărată, făcu un bilanț provizoriu:

Cunoștea acum dușmanul împotriva căruia trebuia să lupte și acest dușman părea neînsemnat. Avocatul avea aerul unui băiat bun. Trebuie să-l las să vorbească și eu să tac. Voi cere s-o văd pe Geneviève. Și asta, cu gelozia ei, în ce hal de încurcătură m-a băgat! Bineînțeles, nu e vina ei, dar nici a mea!

Atenție cu Geneviève! Atenție cu avocatul! Să nu spun niciodată nimic despre Bordgris, despre ascensor. Povestea cu Marly vine tocmai la țanc, ea se va lichida singură...

Învârtindu-se pe priciul lui, somnul îl ocolea. O poftă de râs îl apucă:

— Eu sunt cel cu Bordgris, bandă de nătărăi! Eu sunt tipul din ascensor!

Dar pentru el decizia era luată: niciun cuvânt despre asta și totul va merge ca pe roate.

CAPITOLUL XIX

Interogatorii, contrainterogatorii, expertize, confruntări... Sigur de nevinovăția sa, în ceea ce privește capul de acuzare, încrezător și în același timp înspăimântat, Julien a făcut față cu tărie, luptând zile întregi, cramponându-se pas cu pas de fiecare palmă de teren.

- Unde erai în noaptea de sâmbătă spre duminică?
- Refuz să răspund.
- Dar în noaptea de duminică spre luni?
- Refuz să răspund.

Judecătorul se adresează avocatului:

- Maestre, ar trebui să-l sfătuiți pe clientul dumneavoastră să-și aleagă o altă modalitate de apărare!

Avocatul – un tip foarte bine – se întoarce spre el:

- Părăsește această muțenie, Courtois, te implor!
- Vrea să ne facă să credem că protejează onoarea unei femei! remarcă plin de dispreț judecătorul. Courtois, dacă într-adevăr există o femeie, vorbește, în situația în care te afli, va fi mai bine. Nicio onoare nu mai ține! Îți riști capul pentru reputația ei.

Avocatul încercă o diversiune:

- Lăsați timp femeii pe care o protejează să se denunțe singură, domnule judecător. Înainte de toate, Courtois se comportă ca un om galant și...
- Această femeie nu există, maestre, știți și dumneavoastră

tot așa de bine ca și mine. Cât despre protejarea cuiva care...

— Nu protejez pe nimeni, spuse calm Julien, și am încredere în justiție. Nu poate fi dovedit că am comis această crimă, pe simplul motiv că n-am comis-o.

* * *

L-au luat. L-au readus. Închisoarea. Biroul judecătorului de instrucție. Cel mai uluitor era că martorii îl recunoșteau.

Perechea aceea în vârstă... de unde a apărut?

— Courtois, spuse judecătorul, iată doi martori care te-au văzut la Marly, sâmbătă seara, duminică toată ziua și în noaptea de duminică spre luni.

Julien care avea lumina în față se deplasează să vadă mai bine bărbatul și femeia. Cei doi se strâmbă, se consultă din coada ochiului. Bărbatul ezită...

— Aproape aceeași statură, evident... Dar cum el se ascundea...

— Permiteți, interveni femeia, în meseria noastră ajungi să stăpânești oareșcari cunoștințe psihologice. Eu afirm că el este.

Avocatul este gata să se agațe, prompt de cel mai mic detaliu și să-l scoată în evidență.

— Un minut. Aici e o contradicție. Dumneavoastră ați declarat că, primo, ați avut o pană de curent, secundo, că această persoană își ascundea cu grijă fața. Vreți să-mi explicați în aceste condiții cum puteți fi atât de sigură, în timp ce soțul dumneavoastră...

Matilda surâse cu un aer de superioritate.

— Ceea ce deosebește o femeie de un bărbat, maestre, este instinctul.

— Închipuiți-vă doamnă, că Justiția pretinde fapte!

— N-aveți fapte suficiente? Întrebă judecătorul. Mașina?

Numele de Courtois cu care „misteriosul” călător s-a prezentat. Arma crimei. Și pe urmă, să nu uităm impermeabilul.

Ce au toți cu acest impermeabil? Din fericire, avocatul clătina din cap.

— N-are importanță, cele două mărturii se anulează reciproc.

Soția spune da și soțul spune nu!

Aici Charles roși de supărare.

— O! Pardon! Eu n-am spus nu. Eu n-am spus da.

— O nuanță, adăugă Matilda, subtil.

Cei doi îl călcau pe nervi pe Julien. Femeia reluă, împingându-și soțul cu coatele:

— O să-ți spun eu ceea ce te jenează, Charles. Că e altfel îmbrăcat. Mai întâi avea un pulover cu gulerul întors și apoi nu l-am zărit niciodată fără impermeabil, nu-i așa?

— Un pulover cu gulerul întors! urlă avocatul. Vă dați bine seama? Fac pariu că clientul meu nici nu posedă așa ceva.

Julien dădu din umeri. Va trebui să insiste să aibă un apărător mai experimentat, mai viclean.

— Ba da, am unul. Îl puneam când mă duceam la țară.

— Și într-adevăr ați avut intenția să vă duceți la țară, ați declarat acest lucru portarului de la Uma-Standard.

— Dar nu neg acest lucru! Numai că dacă plecam direct de la birou, n-aveam cum să îmbrac acest pulover, ținând cont că el se afla acasă și că eu purtam o cămașă gri. Aceeași pe care o aveam și când am fost arestat.

— Imediat vom vedea amănuntele du-te-vino-ului dumitale,

Courtois. Să revenim la declarația făcută portarului, dacă vrei. Dumneata i-ai spus, permiteți... El își consultă dosarul. Aici... „Îmi voi petrece week-end-ul cu cea mai fermecătoare dintre femei”.

Julien se încruntă.

— Da, mi se pare...

Judecătorul se întoarce spre avocat:

— Clientul dumitale se înfundă singur, maestre, așa totul devine prea ușor!

— Dar de loc! Courtois ne-a spus că în mintea lui această „cea mai fermecătoare dintre femei” era soția!

— Atunci cum se face că n-a luat-o?

Julien era să pufnească în râs. Acești tipi se îneacă într-un pahar cu apă. N-a luat-o pentru că se afla închis... Făcu un efort violent asupra lui însuși. Își închise gura fără să fi vorbit. Uf! N-ar rămâne decât să relateze povestea cu ascensorul. Și tot timpul hărțuiala asta grea în jurul celei mai „fermecătoare dintre femei” și a puloverului cu gulerul întors. În momentul acesta, judecătorul avea un aer triumfător.

— Să nu uitați ce ați afirmat, maestre. Doamna Courtois nu poate să afirme că puloverul se găsește în apartament. Dimpotrivă. Iar clientul dumneavoastră a confirmat la rândul lui că avea un dulap pentru lenjerie într-un oficiu lângă biroul său...

Apărătorul este la capătul argumentelor. El abandonează, cel puțin pentru moment, schițând un gest: ce încăpățănare. Se întoarce spre hangiu:

— Noi suntem de acord, de data asta rămâneți neutru în ceea

ce privește identificarea lui Courtois.

Charles nu are timp să răspundă. Matilda, ostentativ, peste capul avocatului, se adresează judecătorului:

— Sunt sigură că soțul meu ar fi mai decis dacă l-am putea vedea pe domnul îmbrăcat cu impermeabilul.

— Bună idee! Vrei să-l îmbraci Courtois?

El se supuse, agasat, scoțând un sunet onomatopeic. Constata surprins că niciodată n-a remarcat această zgârietura superficială la umărul stâng. Probabil îl agățase undeva.

— Priviți-l acum. El este?

Hangiul făcu mutre, își strânse ochii, îl studia înclinându-și capul dintr-o parte în alta. Istovit Julien îl sfida:

— Ei, ia spune, eu sunt?

Jignită, Matilda răspunse imediat:

— Niciun dubiu. El e.

Dar Charles își mușcă buzele. Soția insistă:

— Hotărăște-te o dată, nu vezi... Adă-ți aminte...

Hangiul dădu din brațe:

— Of! Ce vrei, cu sistemul lui de a se strecura prin ungherele întunecate... de a-și întoarce capul...

Se răsti la Matilda:

— Doar ce, știi și tu! Se ascundea, nu vroia să fie văzut! Chiar tu spuneai că trebuie să fie o chestie delicată... și că, din cauza asta el...

— Vezi cum te înșeli, îl întrerupse Matilda. Nu din această cauză își ascundea fața.

— Ah! Vă rog! strigă avocatul. Să nu trageți concluzii!

— Doamna are dreptate, tranșă judecătorul. Courtois își

pregătea lovitura și nu ținea să fie recunoscut după...

Ei discutau cu violență. Matilda se amesteca în discuție cu un aer de suficiență. Avea în continuare acel mic surâs care însemna: oamenii inteligenți, domnule judecător, se înțeleg între ei...

Julien descoperi ceva care șchiopăta în ultima afirmație... Asta e! L-a găsit!

— Permiteți? Dacă am reținut bine, ancheta a stabilit că excursioniștii au sosit duminică dimineța. Cum puteam eu, în consecință, să-mi „pregătesc lovitura” de sâmbătă seara?

Era foarte mulțumit de sine și nu înțelegea de ce avocatul său face mutra asta de câine bătut, de ce judecătorul are acest surâs care îi despică buzele, și de ce i se aprinde o licărire satisfăcută și malițioasă în privirea-i îndreptată spre el:

— Admiteți deci, că ați fost la Marly?

— Nu admit de loc! Nu asta am vrut să spun.

— O simplă ipoteză, domnule judecător! Nu o afirmare, strigă apărătorul.

— Clientul dumneavoastră s-a trădat, maestre.

— Nu! Nu! Nu!

Julien a urlat din toată puterea. Făcu un efort teribil. Avocatul său e în continuu în stare de inferioritate. Propria sa atenție se ascuți în măsura în care slăbea cea a avocatului; salvarea nu depindea decât de el.

— Domnule judecător... și totuși n-ați răspuns la întrebarea mea.

— Admitem că ați pregătit „o lovitură”. E simplu.

Julien se dedublă într-o oarecare măsură. Pe de o parte era

preocupat să bareze calea revelațiilor care ar dăruia tot acest eșafodaj de acuzații. Pe de altă parte, sigur de adevărul său, se distra văzând oamenii flecărind cu seriozitate în jurul erorii. Dumnezeule, ce ridicol. O să-și dea seama de greșală.

Mașinal, se juca nervos cu nasturii impermeabilului și îi scăpă o exclamație:

— Lipsește un nasture!

Avocatul tresări din nou:

— Nu fi îngrijorat, răspunse judecătorul, mieros, l-am găsit.

— Ah! în mașină?

— Nu. În mâna uneia dintre victime.

Julien păli. Judecătorul continuă, adresându-se lui Charles:

— V-ați contrazis destul. Nu aveți siguranța că îl recunoașteți pe inculpat. Recunoașteți însă în mod formal îmbrăcămintea ce a purtat?

— Asta da. Și chiar ultima dată am remarcat și zgârietura de pe umăr.

— Când ați remarcat-o?

— Ultima dată. Duminică noaptea.

— Mai bine zis în dimineața de luni, completă Matilda.

— Mulțumesc doamnă. Sunteți de acord amândoi asupra unui alt punct: zgârietura în cauză nu a existat înainte?

— Nu, răspunse Charles. Chiar m-am gândit când am văzut pentru prima oară impermeabilul: Iată ceva ce mi-ar prinde bine.

— Al lui e într-un hal... supralicită Matilda.

— Asta ar fi totul. Vă mulțumesc.

Matilda, concediată atât de repede, părea furioasă. Ieși

împreună cu soțul ei. Ușa pocni. Julien sări în picioare, apoi se reaseză. Judecătorul, pe un ton suav, se adresează avocatului:

— Ei bine maestre, am stabilit prezumpții puternice de premeditare.

Apărătorul replică, amintind fragilitatea mărturiilor omenești iar judecătorul pomeni din nou impermeabilul.

În timp ce îl duceau, Julien făcu o remarcă în sinea sa: acest impermeabil este tunica lui Nessus.

* * *

Apoi a fost readus. El decise să se lepede de balast:

— Am mințit într-o problemă. Nu am purtat impermeabilul în timpul week-end-ului.

De atunci pardesiul trebuie să fi fost curățat.

Judecătorul surâse și ceru să fie introdusă Denise.

Incorigibilă, aceasta se lansă în diferite manevre pentru a-și etala picioarele.

— Credeam că o să iasă cu pardesiul. Dar când colo luni dimineața am găsit bilețelul...

Reieșea din declarațiile ei, că luni dimineața pardesiul se afla în birou și nu pe umerii lui Julien.

După părerea lui Denise totul e clar: el a plecat cu impermeabilul. „Justiția” îi mulțumi Denisei.

Julien o urmări din ochi și pentru a se răzbuna, îi găsi fesele prea lăsate în jos, pulpele prea subțiri, apoi reveni la schingiuitorul său:

— Deducția dumneavoastră ar fi justă, dacă luni dimineața n-aș fi revenit la birou înaintea Denisei.

— Ei asta-i...

Judecătorul nu-l lăsă să continue. Îl duseră din nou. Julien hotărî să se elibereze din ce în ce mai mult de povara minciunilor. Pardesiul, reîntoarcerea la birou... dar nu va fi oare periculos să cedeze una după alta, în toate punctele?

Este readus, și de data asta se află față în față cu Albert.

— Albert Chirieux, l-ați văzut pe Courtois părăsind imobilul sâmbătă seara la ora șase și jumătate. Purta pardesiul sau impermeabilul?

Portarul își apucă bărbia, închise ochii și scoase buzele înainte:

— Să vă spun sincer domnule judecător, nu știu!

— Faceți un efort...

— Încerc, numai că, domnul Courtois poartă totdeauna gri și nu-i așa, este greu să remarci... Și nici nu se vedea clar la ora aceea...

— Noaptea, toate pisicile par gri! glumi avocatul.

Julien îi mulțumi din ochi, dar judecătorul nu era satisfăcut.

— Gândiți-vă bine, Chirieux...

— Dacă doriți părerea mea, domnule judecător, cred că era impermeabilul.

Pumnul judecătorului pocni pe birou. Julien tresări. Avocatul se agită:

— Simplă impresie a unui martor influențat de ziare! O acuzație trebuie să se întemeieze pe fapte precise!

Judecătorului îi sări țandăra:

— Fapte precise? Nu sunt oare suficiente? Dar arma crimei? Dar mașina? Dar nasturele de la impermeabil?

Apărătorul vru să vorbească, el îl împiedică, iar celălalt păru

ușurat.

— De ce Courtois n-a declarat din capul locului că purtase pardesiul? Trebuia să fie recunoscut în impermeabil, trebuia ca acest impermeabil să devină unul din acele fapte precise ce reclamați, ca el să-și aducă aminte că a purtat pardesiul?

Se calmă brusc și, așezându-se, dădu ultima lovitură:

— Foarte bine, maestre. A ieșit în pardesiu, de acord. Ei și? El singur mărturisește că impermeabilul era în mașină. Putea deci să-l îmbrace oricând...

Iată ce e copleșitor. Judecătorul face pe modestul, nu insistă ci își bombează pieptul pe măsură ce umerii adversarului se încovoiaie în fața lui.

— De altfel o să terminăm cu toată istoria asta. Chirieux, Courtois era în imobil luni dimineața?

— Cum v-am spus domnule judecător, am crezut că...

Se produse o mișcare: speranță într-o parte, decepție în cealaltă parte.

— Dar m-am asigurat că mă înșelam, continuă portarul, și sentimentele se schimbă între cele două părți. Doamna Bernard era cu mine.

— Așa e, avem depoziția ei. Mulțumesc. Și atunci, ce mai ai de spus Courtois?

— Nu se înșela, spuse Julien ferm, eram în biroul meu. El a încercat să-l deschidă, dar eu n-am dat niciun semn de viață.

— De ce?

— De ce? Pentru că eu...

Tăcu. Capcana! Riscă să cadă într-o capcană infernală. Spera tot timpul că această poveste abracadabrantă de la Marly se va

lămurii de la sine. Că el nu trebuie să pomenească de Bordgris. Dar și Marly este o trapă căscată sub fiecare dintre pașii săi. Gâfâi și caută o ieșire. Peste tot, ușile se trântesc în jurul lui. În momentul când vreuna pare să se întredeschidă, cineva sau ceva i-o trânteste în nas.

* * *

Ele se trântesc tot mai puternic, răsunând tot mai profund în creierul său, în corpul său. El rezistă. Nervii îi cedează însă. A slăbit, trăsăturile s-au adâncit. A îmbătrânit. Stomacul nu mai reușește să păstreze hrana. I s-a făcut rău de două ori la judecător. Este acuzat că simulează. Nici măcar apărătorul nu mai protestează.

Este dus, este adus. A devenit o zdreanță. Dar rezistă. Chiar singur. Pare că e singur. Geneviève îl ocolește. Georges face pe indiferentul. Avocatul e disperat.

E singur și numai cu el însuși mai poate discuta. Discută cu această soartă pe care singur vroia s-o făurească. Viața sa depinde de aceste capcane care se perindă sub nasul lui cu un zgomot de uși trântite.

I se arată fotografii. Un bărbat și o femeie.

— Îi recunoașteți?

El hohotește de plâns:

— Nu! Nu! Nu!

Este dus, este readus.

Avocatul cere o expertiză psihiatrică. La capătul puterilor se lasă docil examinat. Este declarat pe deplin responsabil.

Vestibilul infernului, cu nenumărate uși, se strânge și se îngustează în jurul lui. Este o muscă într-un pahar de lapte, cu

picioarele și aripile încleiate. O muscă prinsă în țesătura de păianjen a Justiției.

Dar rezistă.

Zece zile. În ziua de 8 mai, porțile nu se mai trântesc.

Fie că primăvara a învins vântul, fie că nevinovăția lui a ieșit învingătoare. Nu știe nimic precis. Dar judecătorul pare mai puțin sigur pe datele sale, iar avocatul și-a descrețit fruntea. Lumea e foarte politicoasă cu el. Chiar magistratul se deranjează să-și aducă mai aproape fotoliul. Julien e mort de oboseală, dar fericit.

— Domnule Courtois...

A spus „Domnule”! E semn bun?

— Domnule Courtois, s-au prezentat fapte noi și...

Este jenat. Avocatul îi vine în ajutor.

— Este vorba de punerea dumneavoastră în libertate provizorie...

Închide ochii să nu se citească în privirea sa acest extaz provocat de perspectiva eliberării.

— Evident, datele cer un supliment de anchetă și bineînțeles trebuie să vă ținem încă pentru câteva zile la dispoziția noastră...

Tușește. Julien nu-l mai aude. Ce-i pasă de ce s-a mai descoperit din moment ce va fi lăsat să plece.

— ... O să vă cer să vă supuneți astăzi unei confruntări, apoi vă voi lăsa să vă odihniți.

Cel care intră e Georges. Cu ochii umflați, pare că ar fi plâns toată noaptea. Julien se ridică și se îndreaptă spre el cu mâinile întinse. Atunci, Georges se înfurie, vrea să se năpustească

asupra cumnatului său, își stăpânește cu greu furia, îi întoarce spatele, aruncându-i:

— Canalie!

Julien își mușcă buzele, apoi surâde:

— O să-ți înapoiez banii. Numai să mă lase să ies de aici. Voi munci să-ți restitui datoria...

Judecătorul și avocatul schimbă priviri. În timp ce îl duc, Julien aude exclamația avocatului:

— Vă spuneam eu, domnule judecător. Vedeți, era un lucru ce nu puteam înțelege: puloverul! Pe de altă parte clientul meu, din punct de vedere morfologic, nu e genul de om care...

— Evident, evident, răspunse judecătorul pe gânduri.

În ziua aceea Julien a mâncat cu o poftă excelentă. I-au revenit puterile. Când avocatul veni să se consulte cu el, arăta fericit:

— Ei, v-ați dat seama cu toții, câți sunteți, că nu am fost eu acela? Dar cine era la urma urmei?

— Se caută... Nu se știe încă...

Julien era surprins, dar nu vrea să se observe. E încă tot timpul plin de suspiciuni. Nimic nu-i dovedește că apărătorul său îi este într-adevăr prieten.

— Știți, maestre... Vroiam să vă rog să-mi înlesniți o întrevedere cu soția mea.

Celălalt își încruntă sprâncenele.

— În acest moment?

— De ce nu?

— Dumnezeule... E o chestiune de tact, nu-i așa?

— De tact!

De unde nascocesc ei așa ceva? Dar el nu mai insistă.

— Înțelegeți, reluă avocatul, este delicat...

— Da... consimți Julien. Trebuie să fie foarte delicat.

În sinea lui se opunea însă. Nu se gândea decât la ziua de mâine sau poimâine, când va ieși de aici... când va respira...

— Va trebui să-mi vorbiți despre neînțelegerile dintre dumneavoastră și cumnat, spuse avocatul, care părea bucuros că abandonează un subiect neplăcut și observă pe urmă că a nimerit între Scylla și Charibda. În sfârșit, mai târziu... când vă veți simți mai bine.

— Oh! Lui Georges îi voi plăti datoria până la ultima centimă.

— Tare mă tem că nu se va mulțumi cu promisiuni.

— Geneviève îl va învârti în jurul degetului ei mic.

Apărătorul nu înțelege nimic.

— Dar la urma urmei, domnule Courtois, ea a vorbit. Ea s-a văzut cu judecătorul.

— Ah!... Da... răspunse circumspect Julien.

Din fericire avocatul nu insistă. El se ridică ușurat.

— Vom mai vorbi. Vă las cu vestea bună.

— Mulțumesc.

Întins pe priciul lui, încerca să înțeleagă:

„Ea” a vorbit. Cine? Geneviève? Denise? Poate matroana de la hotel, care a revenit asupra declarațiilor făcute?

Bah! Ce importanță mai are acum, numai să iasă de aici.

Dormi extraordinar.

* * *

E dus din nou în fața judecătorului de instrucție aflându-se

de data asta în prezența lui Georges și Jeanne. Asta-i! A venit și ea. Este crispată, dar calmă. Georges este abătut.

— Julien, strigă Jeanne foarte repede, am spus tot. Am recunoscut că am petrecut noaptea crimei împreună!

Se prăbuși pe un scaun, cu ochii încețoșați de un vâl. Jeanne? E nebună. Toată lumea e jenată, în afară de Jeanne. Georges adăugă cu o voce surdă:

— Am avut căminul meu, Julien. L-ai murdărit. L-ai distrus. N-o să ți-o iert niciodată.

— Asta e o afacere care nu privește Justiția. Mă iertați, domnule Jourlieu. Courtois, doamna Jourlieu ți-a furnizat de bună voie alibiul, pe care dumneata ai refuzat să ni-l dai. Trebuie să recunosc, în mod cavaleresc. Mărturisești că ai întâlnit-o pe doamna Jourlieu, amanta dumitale, în noaptea de sâmbătă și apoi în cea de duminică?

Pe măsură ce cuvintele pătrundeau în creierul lui Julien, ele își pierdeau înțelesul.

Semăna cu un om beat mort, pe cale să se înece pe o mare dezlănțuită și care se agață de o scândură providențială.

Respira adânc. Vag, a înțeles că un „da” îl poate salva și el îl pronunță:

— Da!

Georges plânge, îngropându-și fața în mâini. Jeanne răsuflă ușurată.

De ce face ea asta?

De ce distruge el la rândul lui, sărmana fericire a lui Georges? Sunt o canalie, conchide în sinea lui, dar un om viu!

— Courtois, reia judecătorul, vreți să ne spuneți unde ați

întâlnit-o pe amanta dumneavoastră în aceste două nopți?

— Poftim?

— În ce loc v-ați întâlnit cu doamna Jourlieu în cele două nopți?

O privește pe Jeanne, care în dorința de a preveni gafa ce riscă să comită, vrea să vorbească. Ce o să zică? O tăcere de mormânt, se așterne peste cele patru personaje ale dramei.

— Refuz să răspund la această întrebare.

Jeanne răsuflă. Judecătorul suspină:

— Ei, Courtois, ai încercat să menajezi liniștea relativă a căminului cumnatului dumitale... Evident, înțeleg, motivele pentru care ai tăcut, dar la stadiul la care a ajuns ancheta...

Georges se ridică și îl întrerupse cu atâta vehemență pe judecător, încât Julien se trase înapoi pe scaunul lui:

— Este imposibil! Este imposibil! Jeanne! Tu nu ești femeia care face așa ceva!

— Nici Julien nu e omul care comite o asemenea crimă! răspunse ea.

— Dar noi nu te-am părăsit! Cum, când l-ai primit?

Jeanne, pe care o știa atât de austeră, atât de curată, minte în continuare să-l salveze, minte cu răceală calculată, parcă în toată viața ei de femeie cinstită n-a visat decât să se târască în noroi:

— Voi ați ieșit, tu și cu Geneviève, sâmbătă seara ați alergat să-l căutați pe Julien.

— Scuzați-mă doamnă, spuse judecătorul. Crima a fost comisă în noaptea de duminică spre luni...

— Au ieșit atunci din nou, domnule, au plecat la secretara lui Julien cu care cumnata mea credea că soțul ei are legături

amoroase.

Este dus din nou. Avocatul, care n-a scos un cuvânt, îl însoțește o bucată de drum, mormăind cu dezgust:

— Toate astea sunt dezagreabile, dar...

În acest moment ușa biroului judecătorului se deschide și se aude vocea furioasă a lui Georges:

— Până la capăt, auzi mizerabilo... O să merg până la capăt, cu...

Cineva închise ușa. Gălăgia produsă îl chinuiește pe Julien, avocatul termină fraza sa liniștitoare:

— ... iată-vă scos din cauză.

* * *

Pe prici, încearcă să-și adune gândurile și nu reușește să și le clarifice. În afară de cazul, dacă s-ar putea admite, că Jeanne îl iubea în tăcere. Jeanne! Niciodată nu i-ar fi trecut prin cap... Iar atunci când are nevoie de un suflet care să se aplece asupra nenorocirii sale, ea este cea care a venit. Nu Geneviève. Niciuna din amantele lui. Și în ziua în care a avut nevoie, a venit doar această femeie și i-a întins mâna...

Și nici nu e de lepădat. Își reconstituie visul său de libertate alături de ea. Ea îl va părăsi pe Georges...

Cu un fel de oboseală fericită, renunță repede la construirea existenței sale viitoare, pentru a se opri cu gândul la fraza avocatului:

— ... iată-vă scos din cauză.

CAPITOLUL XX

Apoi, dintr-o singură lovitură, totul se prăbuși. Georges nu s-a dat bătut. Și-a supus servanta la întrebări și aceasta a mărturisit că doamna n-a părăsit locuința.

Cel care i-a anunțat vestea proastă, a fost apărătorul. Din vârful buzelor, cu oarecare dispreț:

— Nenorocita, până la urmă a recunoscut că a mințit, pentru a vă asigura punerea în libertate. A admis de asemenea că n-a fost amanta dumitale. Dar bineînțeles, soțul nu o crede... în orice caz, nu vor mai fi niciodată fericiți. Datorită dumitale.

* * *

Îngrozitor. Este oare posibil ca din toate strădaniile oamenilor să nu rămână decât nenorocirea?

* * *

Julien reveni la coșmarul său. Din nou îl duc; îl readuc, și porțile încep să se trântască. Acum, cea mai mică gălăgie îi calcă pe nervi. Judecătorul de instrucție îi poartă pică pentru că l-a făcut să se îndoiască de vinovăția lui. Avocatul îi poartă pică pentru că nu poate străluci, apărându-l.

Se trece la reconstituirea crimei. Jandarmii țin curioșii la distanță. Mulțimea îl huiduie când sosește între gardieni. El se clatină și geme:

— Vă jur că n-am știut nici măcar că se iese prin poarta Maillot pentru Marly.

I se dă impermeabilul. I se dă în mână un revolver.

— Hai, mergi...

Este împins în mașina sa, este tras din mașină, simte că îi plesnește capul. Trebuie să meargă câțiva pași.

— Acolo, aici... Tragi... Dar trage o dată!

El se supune... Țintește în fața lui...

— Acum întoarce-te și fugi... Stai! Aici te oprește lovitura glontelui.

— Dar nu era nicio lovitură... Glonțul abia l-a atins...

Ei discută în jurul acestui punct. S-a oprit? Nu s-a oprit? Cineva insinuează că poate glonțul victimei a pornit primul. Cu neputință. Ce făcea el atunci în acest loc cu revolverul în mână? Acum se pare că e soțul acela care sare pe el. Un figurant mimează că luptă cu Julien. Mâna lui se agață de un nasture al impermeabilului, de acela care lipsește. Totul are aerul unui joc crud. Judecătorul îi strigă:

— Dar ce aștepți, de ce nu tragi, Courtois?

El e atât de năucit că face din vârful buzelor „pam-pam!” ca un puști. Mulțimea scoate un urlet furios. Un gardian trăneste cu zgomot ușa rulotei. El urlă, se prăbușește și se rostogolește isteric, fără altă apărare decât relaxările nervoase ale corpului, asupra cărora asistenții se înșală:

— E un atac de epilepsie!

— Trebuie să i se pună ceva între dinți să nu-și muște limba.

Un medic îi face o injecție și el se scufundă într-un somn greu, definitiv...

* * *

Este dus, este readus. Asta nu va lua sfârșit niciodată?

Îi e frică de uși, se ghemuiește, se chircește când trebuie să

treacă un prag, își întinde mâna pentru a împiedica să fie trântite.

— Astăzi vom aborda ultimul aspect al afacerii. Am o mică surpriză pentru dumneata. Încă o fotografie. Asta îl reînsuflețește ușor. E o tânără fata delicioasă, îmbrăcată ca în Saint-Germain-des-Pres. O privește cu plăcere, apoi își aduce aminte de angrenaj și întreabă timid:

— O cunosc?

I s-a furat prezentul, i s-a construit un trecut care nu-i aparține și i se abate cursul vieții, viitorul. Cum poate fi el în stare să știe ceva, indiferent ce. Judecătorul își înclină capul și articulează foarte satisfăcut:

— Ai omorât-o.

Cu o mână reprimă un protest slab și cu totul teoretic al avocatului:

— Imediat, maestre. Courtois, recunoști această fată tânără? Te previn că trei martori v-au văzut împreună.

— Atunci...

El nu mai îndrăznește să nege. El nu mai e decât o minoritate infimă, infinitezimală, opusă unanimității unei lumi care există și îl alungă din sânul ei:

— Introduceți-o pe doamna Courtois.

Geneviève! Tremură de emoție. Ea intră cu ochii lăsați, susținută de fratele ei care îl fulgeră pe Julien cu privirea. Acuzatul se îndreaptă spre soția lui, dar este reținut. Geneviève îl roagă cu voce stinsă:

— Julien, te implor, nu-mi îngreuna situația.

S-a schimbat, nu mai folosește gesturile ei mari, teatrale.

Suferința a doborât-o, a transformat-o într-o femeie bătrână, la care cu greu mai recunoști urmele frumuseții de ieri.

— Gina...

Ea dă din cap:

— Te-am iertat, sărmanul meu Julien, dar ai făcut atât rău în jurul tău...

— N-am făcut nimic! Nimic, Gina...

Georges își ajută sora să se așeze. Judecătorul cere să i se aducă un pahar cu apă și cu menajamente îi arată fotografia.

— O recunosc, spuse Geneviève. Este cea pe care am văzut-o urcând în mașină.

— Ce mașină?

— În mașina dumitale, Courtois, precizează judecătorul.

— Gina, fii atentă la ce vei spune. Îți jur pe tot ce avem mai sfânt...

Geneviève plânge:

— Ce poți avea tu sfânt, sărmanul meu Julien?

Se întoarce spre judecător:

— Am remarcat că tivul fustei era descusut.

Înainte de a fi putut să fie reținut, s-a repezit și a rupt fotografia din mâna soției. Trebuia să-și dea seama singur, într-adevăr tivul fustei era descusut. Dovada există. Geneviève nu minte. Dar... și el? Dovada a ce? El se bâlbâie nesigur:

— Cine este ea?

— Fata cu care ai petrecut week-end-ul, Courtois!

Cu mâinile la tâmpile, se reaşază zăpăcit. Aude vag continuarea interogatoriului. La un moment dat avocatul vroia să știe dacă Geneviève era sigură că Julien se afla în mașină

când micuța s-a urcat? Da, ea i-a recunoscut ceafa prin geamul din spate.

S-a terminat, judecătorul o conduce pe Geneviève cu mulțumiri. Julien are o singură dorință:

— Ușa, vă rog, încetișor...

— Courtois, strigă avocatul, îndreptându-se, pentru numele lui Dumnezeu, încetează cu această comedie și spune adevărul.

Julien îl privește fără să-l vadă. Propria sa soție îl acuză. Trebuie să fie adevărat. Nu mai ascultă judecătorul. La ce bun? Totuși, îl izbește un lucru. Această fată tânără, cu care a plecat... ea trebuie să știe dacă Julien era lângă ea sau nu?

— Ușa! urlă el, înseninat. Ușa e deschisă!

O speranță imensă se naște în el. Nu vor putea să se joace la infinit cu faptele.

— Domnule judecător, chemați această tânără fată. Când o să mă vadă, vă va spune că nu eram eu.

Avocatul dezlipește cu zgomot buzele și judecătorul bate tactul pe birou. La început, zgomotul este sec; treptat însă, crește în volum și devine intolerabil. Face un efort supraomenesc să nu cedeze panicii. Judecătorul pretinde că el se ține foarte tare:

— Admit că dumneata n-aveai de unde să știi, dar eu personal ți-am spus, nu de mult, că ai omorât-o.

— Omorât? Ea e moartă?

Asta nu-l mai surprinde. Este gata să accepte dintr-o singură lovitură, orice, pentru acest adevăr pe care-l deține singur.

— Omorât indirect, recunosc. Nu știu încă unde și cum ai făcut cunoștință cu Tereza Villois. Cert este că ai sedus-o. Vă

aflați la strâmtoare. Trezoreria era goală. Datorai bani cumnatului dumitale și altora pe care i-ai escrocat... Cu toate acestea, nu ai renunțat la întâlnirea cu Tereza Villois. Prezența la Marly a excursioniștilor a copt ideea de a da lovitura, împușcând doi iepuri dintr-o dată.

— Domnule judecător, întrerupse apărătorul, concluzia este puțin prematură.

— Găsiți, maestre? Hangiii au uneori obiceiul deplorabil să asculte la uși. Dumneata cunoști ca și mine conversația surprinsă în camera amanților de Matilda Fraignoux. Clientul dumitale a explicat pe larg tehnica bursei negre, a devizelor. Nu era sigur dacă în proprietatea lui Carassi va găsi două sau trei sute de mii de franci.

— Este o sumă suficientă pentru a tenta?

Despre ce vorbesc cei doi?

— Da maestre. Nenorocita de Tereza este însărcinată datorită lui Courtois. Și el știa. Ea i s-a destăinuit la Marly. Lipsit de bani, temându-se de scandal, Courtois își pierde mințile. Vrea să procure metresei sale bani, pentru a încerca cel puțin să-și facă un avort. Iată motivul crimei.

Inconștient, Julien se interesează de această poveste care e a lui. Ascultă, atent:

— Din nenorocire, Tereza este o fată tânără, relativ burgheză cum se zice în zilele noastre. Ea îl iubește pe Alfred Mouralin cu care trăiește în concubinaj, așteptând legalizarea legăturii lor. Reîntorcându-se din acest week-end tragic, ea povestește totul amantului ei, și tinerii nenorociți se sinucid.

— Din cauza mea... afirmă mai de grabă decât întreabă

Julien.

— Exact.

Judecătorul arată un ceas. Julien îl atinge cu teamă. E un ceas adevărat. Citește pe capacul lui: Lui Pedro, de la Germaine a sa.

— Este ceasul uneia dintre victimele dumitale. L-ai furat și l-ai oferit Terezei Villois ca răsplată pentru amabilitățile ei. Înainte de a muri, pentru a nu păstra nimic ce considera ca o pată, l-a aruncat pe fereastră.

Judecătorul suspină și comentează în locul avocatului:

— Una din aceste drame ale prostituției cauzate de mizerie...

Dar care ne-a permis să reconstituim întregul adevăr.

Julien se surprinde legănându-și capul. Este oare ultima ușă care se trânteste în urma lui?

Creierul lui depune o muncă surdă. Gândurile stabilesc o ierarhizare a mârșăviei. Uciderea lui Bordgris niciodată nu va egala această crimă oribilă și multiplă.

— Am să vă spun adevărul, începu el.

Este surprins că se aude vorbind. Creionul grefierului ia poziție. Avocatul își deschide gura și uită s-o închidă.

Judecătorul se înfundă comod în fotoliul lui arborând mina malițioasă a aceluia care e pregătit să nu creadă niciun cuvânt.

— Am stat tot timpul week-end-ului în ascensorul blocului Uma-Standard.

Creionul care îi stenografiază cuvintele se oprește de la sine. Avocatul își închide gura iar judecătorul își părăsește poziția confortabilă:

— Dumneata îți bați joc de noi, Courtois?

Asta e prea de tot. Julien cu brațele spre cer și în picioare

strigă:

— Eu l-am omorât pe Bordgris! Mă auziți? Eu l-am împușcat!
Din acest motiv mi-am petrecut week-end-ul în ascensor!

El se dezlănțuie, acumulând toate detaliile care se bat cap în cap.

— Taci din gură! Îți ordon să taci!

— Nu tac! Lăsați-mă să vorbesc! Nu mai pot!

Cei prezenți schimbă priviri îngrijorate. Este dus din nou.

În celulă, dictează mărturisirea completă. Apoi așteaptă.

Pentru scurt timp se va simți fericit, în așa măsură mărturisirea l-a ușurat. Reintră astfel în lumea ființelor care își trăiesc propria lor viață.

Începând cu a doua zi, revine în fața judecătorului cu fruntea sus.

— Courtois, îi spune acesta, crima ce ai invocat-o în mod paradoxal pentru a-ți acoperi o altă crimă se datorește în mod vizibil fie unei imaginații prea bogate, combinată cu lectura asiduă a ziarelor, fie dorinței dumitale de a fi condamnat pentru un asasinat mai puțin respingător decât acela de care ești acuzat.

Fraza pare să-l satisfacă pe deplin, și se plimbă ținându-și degetele după răscoiala vestei. Julien nu realizează încă cele auzite.

— Cu toate acestea, Justiția este gata să te asculte, cu condiția să poți furniza cea mai mărunță probă de circumstanța a ceea ce susții.

— Așa ceva nu exista deloc, domnule judecător. Le-am șters pe toate, bineînțeles neștiind că o să mi se impute...

Judecătorul nu-i permite să termine. Se întoarce spre apărător:

— Ei, v-ați convins, maestre?

— Dar, se miră Julien, din moment ce eu mărturisesc!?

Avocatul pare zguduit:

— Vă rog să-mi ascultați clientul, până la capăt...

— Cum doriți! răspunde judecătorul disperat, dar toate dovezile ce posedăm îl indică pe Courtois ca pe ucigașul de la Marly!

Își trănțește sertarul nemulțumit. Julien își duce mâinile la urechi și se roagă:

— Numai ușile nu! Tot ce doriți, dar nu ușile!

Judecătorul schițează un gest de om agasat, respingând acest strigăt de animal hăituit de moarte:

— Să nu reîncepi cu simulările de demență, te rog. Examenul psihiatric te-a declarat responsabil sută la sută. Mă închin în fața găselniței cu ascensorul. Din punct de vedere tehnic, e posibil. Ne-am documentat. Din nenorocire, în practică e de neînchipuit, mai ales având în vedere mărturiile culese...

Avocatul se apleacă spre Julien și îi spune cu multă căldură:

— Courtois, acest Bordgris pe care pretinzi că l-ai omorât, s-a sinucis. Am examinat dosarul. Dacă îmi poți da o singură indicație, pentru a găsi calea cea bună.

Julien încearcă să-și concentreze gândurile, dar nu reușește.

Avocatul reia:

— Domnule judecător, în același timp nu trebuie neglijat nici faptul că dovada indiscutabilă a sinuciderii lui Bordgris, obișnuita scrisoare: părăsesc viața de bună voie etc., această

scrisoare nu există.

— Admit și asta, răspunde liniștit judecătorul.

Avocatul se întoarce spre Julien cu un fel de „ah!” satisfăcut și încurajator. Lui de asemenea asta îi face plăcere. Acest tren nebun revine pe șine. E un lucru pozitiv...

— Admit, cu o condiție, totuși. Anume: Courtois să renunțe la povestea cu ascensorul. În acest caz voi admite că el l-a omorât pe Bordgris și a camuflat crima în sinucidere... E bine așa, Courtois?

El dă din cap de câteva ori.

Judecătorul surâde:

— Și nemulțumit, cu setea lui de sânge nesatisfăcută, colac peste pupăză, presupunem că s-a dus la Marly. Dacă asta este ceea ce doriți, nu am altceva de făcut decât să adaug la dosarul meu uciderea bancherului clandestin!

— Dar ascensorul, domnule judecător, gemu Julien.

— Ridicol! Toate acestea sunt imaginații. Bordgris a murit, autopsia a stabilit în mod indiscutabil, între orele cinci și jumătate și șase și jumătate. Mărturia secretarei dumitale Courtois e clară: în acest răstimp nu ai părăsit biroul.

— Așteptați... așteptați... trebuie să mă gândesc.

— Asta e, îngădui judecătorul, gândește-te! Poate data viitoare găsești ceva mai bun.

El se ridică:

— Dar data viitoare nu va mai exista.

Mâna sa taie spațiul din fața pieptului lui ca un cuțit de ghilotină care cade asupra cuvântului: *nu*.

Julien Courtois încearcă acest ciudat calm al omului care

până la urmă acceptă catastrofa inevitabilă ce-o are în fața. Fără excepție, toate ușile sunt închise.

Nu mai are nimic nou de care să-i fie frică. Fără să spună un cuvânt, fără bruschete, pentru a-și dovedi că nu-i mai e frică se duse la ușa biroului, o deschide și o trânteste din zbor. Dar nu poate împiedica o tresărire.

— Domnule judecător, declară el cu o voce stinsă, s-a terminat. Nu mai e nimic. Eu singur nu mai știu cine, dumneata sau eu, avem dreptate. Ceea ce contează e că nu mai există mâine pentru mine. Asta într-o oarecare măsură e liniștitor. Ca în afacerile unde s-a decis dinainte că se va plăti cu bani gheață. Vedeți dumneavoastră... omul speră, speră... și...

Surâse trist.

— Speranța înseamnă credit. Disperarea înseamnă plata cu bani peșin.

[\[1\]](#) Zarurile au fost aruncate... (în lb. lat.)

[\[2\]](#) Charles Baudelaire: Moartea amantilor (Trad. Al. Philippide.)

[\[3\]](#) Charles Baudelaire: Moartea sărmanilor (Trad. Al. Westfried.)